

GIMNAZIJA NOVO MESTO

Stezi

50 let

**+ LITERARNA PRILOGA
+ PAPER**

ŠOLSKO LETO 2003/2004

BRANJEKAZ

UVODNIK	3
TRDNOST KRHKIH LISTOV	4
UREDNIŠKI PRIVILEGIJ, ANONIMKE IN HOROSKOP	5
PROFESOR JANKO JARC (1903–1995)	7
SI ŽE KDAJ ČUTIL?	10
KAKO NAJ TI POVEM ...	11
FEJK	12
KNJIGA – NAŠA PRIJATELJICA	14
HMM ... KJE JE ŠE PETEK?	16
RAZBITO OGLEDALO	17
TAM, PA NE TOLIKO DALEČ STRAN	19
INDIJA	20
OBLEKA NAREDI ČLOVEKA	22
SVET – SREČA – RESNICA	24
EGOIST	25
PARIZ	26
BOŽJA MOČ V NAŠIH ROKAH	28
ONA	30
BARVE DUŠE ALI KAKŠNO BO DANES VREME	34
MISIJA (NE)MOGOČE: VSI DRUGAČNI – VSI ENAKOPRAVNI	35

II 16756

D. 2003/15528

KAJ SMO RES PRIŠLI ŽE TAKO DALEČ?

Še pred nekaj meseci je imelo drevo, ki ga gledam popolnoma zelene liste ... Zdaj jih nima več, toda drevo še vedno stoji na istem mestu kot prej in izgleda enako trdno kot prej.

A vendar se je spremenilo ...

Ponavadi me ta simbolika drevesa vedno znova spomni na stvari, ki se spreminjajo in hkrati ostajajo. Nekaj takega, kot je naša Gimnazija Novo mesto. In seveda znotraj njih poleg večno živečih profesorjev še Stezice, katerih rojstni datum sega nekako v jesen 1953, ko se je literarno glasilo Brstje preimenovalo v Stezice. In že takrat so se poleg literarnih prispevkov v glasilu začeli pojavljati razni polemični in drugačni spisi. Nekako je to dolgoletno glasilo novomeških gimnazijcev in gimnazijk tako obliko ohranilo še danes. Stezice niso le vsakdanje literarno glasilo, v katerem se pojavljajo le pesmi nesmrtno zaljubljenih in literarni spisi, temveč se v njem najde mnogo kritičnih in ostrih razmišljanj ljudi, ki jim ni vseeno, ali jim pred nosom ubijajo ljudi in za hrbtom kujejo spletke. In ponavadi opazijo še mnogo drugih krivic, za katere nekaterim ni mar. Pa pustimo to za naslednjo številko ...

No, zagotovo pa je petdeset let izhajanja Stezic svojevrsten in precej veličasten dogodek, saj se že petdeset let na naši ljubi gimnaziji najde neka skupinica ljudi, ki jim ni vseeno za vas, dijake. In ni mnogo glasil s tako dolgo tradicijo in zvonečim imenom. Od skoraj ilegalnega delovanja, ko je bila glavna skrb, kako bodo v tek spravili ciklostil in neke dobili barve in papir, pa do danes, ko so Stezice spoštovano in ugledno glasilo in ima skoraj vso možno tehnično opremo, ki jo premore enaindvajseto stoletje. Vendar pa se večkrat vprašam, koliko dijakov sploh ceni Stezice in s tem posledično naš trud? Ali dandanes cenimo to glasilo tako, kot so ga cenili in z veseljem brali leta 1952, ko je izšla tudi prva številka Brstja? Pa čeprav ga je bilo skoraj nemogoče brati, saj je bilo zaradi tiskanja s šapirografom glasilo skoraj nečitljivo. Toda ponos je bil. Bile so prvi odraz dela in mišljenja takratnih gimnazijcev. In to je poslanstvo Stezic še danes. Biti odraz vašega mišljenja in dela. Vsaj tako mislimo mi in tako je že celih petdeset let. Seveda pa se generacije spreminjajo približno tako, kot se spreminja listje na drevesu. In mislim, da je glasilo tudi cenovno ugodno (tudi tega se moram dotakniti), saj se trudimo, da ne bi delali konkurence ceni sendvičev, osnovni hrani današnjih neutrudnih gimnazijcev. Kar nam uspeva, saj se sendviči vedno znova podražijo, cena Stezic pa ostaja ista ... Vendar prizanesimo danes s kritičnostjo in cinizmom in se za trenutek ustavimo in pomislimo: tako kot se ženske

STEZICE

Januar 2004

Glavni urednik: Domen Hasu
Oblikovanje: Andrej Majcen
Mentorica: Renata Čampelj Jurečič
Uredniški odbor: Grega Zakrajšek
Josip Lučev
Tjaša Žugelj
Judita Kulovec
Nika Torkar

Izdajatelj: Gimnazija Novo mesto
Tisk: Bucik d.o.o., Semič
Naklada: 500

dandanes identificirajo s Cosmopolitanom (morda banalen primer), se lahko mi, dijaki Gimnazije Novo mesto, identificiramo s Stezicami. To je popolnoma naše glasilo. Notri so naša besedila, fotografije, ki jih posnamemo mi, in razna umetniška dela, narejena z našimi idejami. Ali ni zanimivo, da to počnemo že petdeset let? Torej to početje gotovo ni zaman in se je ohranjalo od obdobja rokopisa skozi obdobje ciklostila do danes, ko svetu vladajo računalniki in se mi še vedno trudimo vladati njim. Sklepamo torej, da imate dijaki Gimnazije Novo mesto Stezice kljub vsemu radi. Pa če to zanikate stokrat. Dokaz je petdeset let delovanja. Petdeset let delovanja na vseh področjih umetnosti in ostalih dejavnosti. Poleg tega pa so Stezice tudi zapuščina za prihodnje generacije dijakov in dijakinj. Kako smo dijaki in dijakinje razmišljali nekoč. In morda bo ob stoti obletnici izhajanja Stezic prav tako kot jaz neki glavni urednik napisal uvodnik, posvečen glasilu Stezicam in njegovim (malo)številnim bralcem. Zatorej zdaj po petdesetih letih delovanja končno sprevidimo, kako pomembne in veličastne so Stezice. Kot hrana drevesu, ki petdeset let poganja nove in nove liste, spreminjajoče se iz leta v leto. In naj vam ob tej priložnosti zaželim veliko lepega v letu, ki se odpira pred nami, pa če kdaj preberete Stezice ali ne. Morda je zdaj čas, da jih vzamete v roke in preberete mišljenja in izdelke ljudi, s katerimi ste obkroženi vsaj osem ur na dan in počnejo približno podobne reči kot vi. Stezice so namreč odsev vaših misli in dejanj v potoku (smo še mladi) življenja, ki neutrudno teče ...

Glavni urednik

Milan Markelj

TRDNOST KRHKIH LISTOV

Fugaces labuntur anni! Koliko resnice je v tem starem latinskem izreku, zapisanem na zastavi, za katero so na svoj veliki dan šle po novomeških ulicah številne generacije maturantov, mladostno razprtih in zazrtih v prihodnost, a razpoložensko in miselno daleč od melanholične resničnosti latinskega napisa! Res, hitro minevajo leta! Prej ali slej se te ta begotnost določneje dotakne, vendar ni rečeno, da mora biti dotik poln melanholije in resignacije. Zakaj bi ne bil darovit, saj se v begotnosti let nekatera dejanja in početja prepričljivo izkazujejo za tehtnejša in pomembnejša, kot so se nam nekdanj zdeli. Piš časa odnaša smetje in pleve, zrn ne.

Tole se mi izpisuje na računalniškem zaslonu, ko skušam ustreči sedanjim novomeškimi gimnazijcem, ki so me prijazno povabili, naj kaj napišem za jubilejno številko Stezic, za glasilo, ki že pol stoletja izhaja na gimnaziji in že pet desetletij beleži utrip mladih generacij. Morda so danes, ko se dušimo pod goro najrazličnejših informacij in nas zaliva prava poplava tiskanih in elektronskih medijev, videti Stezice še bolj obrobne in nepomembne, kot so se zdele tedaj, ko sem bil tudi jaz stezičar in ko smo zaneseno nosili ročno spete številke od razreda do razreda. Tisti slabo berljivi listi, ki smo jih prejšnje dneve na roko natisnili na ciklostil, do komolcev zamazani s tiskarsko barvo, so bili daleč od videza pravih tiskanih listov, a so nam kljub temu veliko pomenili. Bili so naš vstop v javnost. Naši verzi, proza in likovni poskusi so s Stezicami stopali iz varne intime pred oči drugih, naši pogledi in razumevanja so se v Stezicah oblikovala iz neodgovornega govoričenja v javno besedo, s Stezicami smo poskušali hoditi svojo ustvarjalno pot, z njimi smo se iskali, nekateri samo tedaj in potem ne več, nekaterim so se stezice razširile v življenjsko pot. Če tako pogledam, potem tisti borni ciklostirani listi niso bila lahkotna in ničvredna plevca, ampak zrna, ki so, četudi drobna in neznačajna, imela svojo težo in so pognala v rast.

Danes je seveda marsikaj drugače, kot je bilo v času mojega stezičarstva v prvi polovici šestdesetih let. Gledano tehnično, je zdaj natisniti Stezice veliko lažje in izdelek je ob tem še neprimerljivo bolj kakovosten kot nekdanj. Ali zaradi tega sedanjim stezičarjem objavljeno pomeni manj, ne vem. Za nas je bila vsaka številka velik dosežek, tako "tiskarski" (ne morete si misliti, kako svojevredna je bila tista ročna ciklostilna naprava) kot ustvarjalni. Verjeli smo v moč besede in v njeno magičnost, zato smo tudi upali, da smo kot njeni razmnoževalci vsaj malce deležni magičnega čara. Nismo se imeli za pesnike in pisatelje, kje pa, le tipali smo, ali je to, kar je vrelo v nas in smo prek Stezic predajali drugim, vsaj nastavek tistega veličastja, ki je bilo natisnjeno v pravih knjigah. Biti pesnik ali pisatelj je tistikrat nekaj pomenilo, besedna ustvarjalnost je bila vrednostno višje zapisana, kot je dandanašnji, zato je bilo že oziranje na livade Parnasa "drzno". Najbrž si tudi zaradi tega zvečine nismo upali pod objavljeno zapisati svojih pravih imen. Stezice so bile tisti čas polne psevdonomov, kar, tako se mi zdi, ne kaže le na začetniško sramežljivost, ampak morda tudi na nezavedno potrebo, da se naj verz ali misel izkažeta, koliko sta vredna, sama po sebi brez povezave z njunim "očetom" ali "materjo". No, tudi nekaj varnosti so nudili psevdonomi - očetovstvo in materinstvo je bilo mogoče zanikati, če bi se izkazalo, da so ljubljene otroke, v očeh stvaritelja najlepši in najboljši, v očeh drugih le neboljani stvori.

Ne vem, kako je dandanes, a jaz sam si ne morem predstavljati novomeške gimnazije brez Stezic. Vsaj tisti čas, ko se je v šolskih klopih kalila naša generacija in so Stezice izhajale po šestkrat v šolskem letu, so bile sestavni del gimnazijskega življenja, spremljevalke in pričevalke našega zorenja, hkrati pa tedaj morda niti ne zavestno prepoznana vez s prejšnjimi generacijami ter izročilo za prihodnje. Res škoda bi bilo, če bi Stezice kdaj usahnille ali če bi jim spreminjali ime. Tradicija je vendar nekaj, kar se ne da nikjer in za noben denar kupiti.

Tadeja Zupan Arsov

UREDNIŠKI PRIVILEGIJI, ANONIMKE IN HOROSKOP

Verjetno je bilo šolsko leto 1985/86, moje predzadnje na novomeški gimnaziji, ki je bila takrat uradno SSPTNU. V uredniškem odboru Stezic, se mi zdi, nisem prav dolgo sodelovala, ko pa že sem, sem mu bila predana. In kaj naredi predan član uredništva? Za dober časopis vse.

Do lepot književnosti me je skozi celo srednjo šolo vodila mila in draga profesorica Erna Horvatova. Urednica Stezic pa je bila v mojem »mandatu«
Draga Rapuš, Mirnopoško dekle, ki je kljub navidezni neformalnosti delovala še kako eksaktno in vzorno strogo, ko smo se lotili uredniškega dela. Z mano je imela v uredniškem odboru vsaj eno bitko. V duhu prej omenjene predanosti časopisu sem seveda želela, da bi bili v njem najboljše članki. Kako to doseči? Hm, kot sem takrat samozavestno sklenila, tako, da čimveč spišeš sam! In sem jih, menda dva, morda tri prispevke, nekaj kot poezija v prozi je bilo, in to radikalno nihilistična, ogorčena, uporniška. In anonimna. Kako pa bo drugače pisala 15-, 16-letnica, ki je na uredniške sestanke pritekla s čikpavze z gimnazijskega dvorišča, da se je še kadilo iz mene!

Ko smo moje pisanje po hišni pošti dobili v uredništvo, ki je zasedalo v pritlični knjižnici, se je začela bitka: zdi se mi, da smo se kar dolgo motali okoli »mojega«
pisanja, in sicer je Draga vztrajala, da je preveč radikalno in da bi z uredniško-cenzorskim posegom reč omilili in naredili bolj politično korektno, pripravila je tudi skrben predlog, kako zvoziti zadevo, da bo še literarno celovita. Sama pa sem goreče zagovarjala odličnost teh prispevkov (žal res ne vem, koliko jih je bilo, morda celo samo eden?) in vztrajala, da imajo smisel le v integralni obliki. Reč je bila navsezadnje objavljena v vsem temnem sijaju in leta po tistem, ko sem po naključju zagledala tiste črke natisnjene, nisem vedela, ali naj se muzam ali globoko zardim. Nekaj vmes.

In da ne pozabim. V meni še tli tiha želja ponoviti nekaj iz časov, ko sem sodelovala v Stezicah. Verjetno sem si po uredniško (ah, ti privilegiji!) pridobila ali vzela pravico, da pišem horoskop. Kolega iz paralelke Armando Kovačič je poskrbel za nekakšne risbice, jaz pa za bogato domišljijo, ki preostane vsem nam, ki gledamo v zvezde čisto amatersko. (Priznam, besede retrogradno, luna v vodnarju, planeti v hiši in podobno, vse to so zame res samo besede, nikoli se nisem v zvezdoslovje poglobljala s te strani! Imam pa sestro, ki astrološke zadeve kar razume in je bila prva usmerjena generacija prav na naši gimnaziji, če je to kakšna referenca, prosim.) Ob pisanju posameznih znamenj sem pomislila na sošolce, prijatelje in je šlo. Nesrečna številka, recimo, je bila za določeno znamenje cena pol litra ruma (pač za znamenje, ki ga je ta številka občasno res prizadela!).

Za nekatere bolj neformalne in interne edicije časopisa Dela je v minulih letih pisal horoskop nekdanji urednik Dela, potem predsednik, zdaj svetovalec uprave

Tit Doberšek. Kaj se ve, oba sva tehtnici, morda pa le še kdaj dobim to priložnost (ali pa si jo vzamem? – v slogu znamenite povedi Oscarja Wilda: Skušnjava se najlaže upreš tako, da ji podležeš!)

Zdaj delam v uredništvu Nedela, edinega slovenskega nedeljskega časnika, ki izhaja pri Delu. Na čikpavze ne hodim več, za horoskop imamo cenjeno gospo Meto Malus, anonimk ne pišem (več). Je pa res, da raje, kot da bi pisala sama, naročim novinarju ali novinarki, kaj je treba pisati, če je treba, tudi kako, in če je še treba, pomagam tudi pri iskanju virov, tako da se je že večkrat zgodilo, da so mi kolegi ali kolegice rekli – zakaj pa ne napišeš kar ti, če si že toliko naredila? Hm. Organizirati druge je vseeno nekaj čisto drugega kot sebe! Je pa res, da imam okoli sebe toliko dobrih piscev in poznavalcev svojih

področij, da bi bil greh, če ne bi pisali sami.

Pa je vendarle v časopisu kljub vsemu na neki način vendarle kar nekaj mojega nepodpisanega pisanja. Vsi tisti drobni popravki, ki so potrebni pri nekaterih avtorjih, da nastane članek, kot sem si ga želela, pa naslovi in podnaslovi člankov, to mi je bilo vedno v veselje ... In še kaj bi se našlo. Podpisi pod slike, naši pa-še-toji oziroma p. s., kot ga mi imenujemo, in ... Pravzaprav še pišem anonimke. Hm.

P. s. Res mi je v čast, da sem bila povabljen v bogato družbo ljudi, ki je imela karkoli z zgodovino znamenitih Stezic. Vedno se mi je namreč zdelo, da sem bila povsem neznaten del te dolge poti. Anonimen. Ampak: za domovino – s Stezicami in njenim Abrahamom naprej!

**SKRIVNOST USPEHA V ŽIVLJENJU
NI V TEM, DA ČLOVEK DELA TISTO, KAR LJUBI,
TEMVEČ DA LJUBI TISTO, KAR DELA.
(W. Churchill)**

Désirée Berus

PROFESOR JANKO JARC (1903–1995)

Naša generacija dijakov novomeške gimnazije najbrž še ni imela priložnosti поблиže spoznati Novomeščana, profesorja zgodovine in slavistike ter dolgoletnega direktorja Dolenjskega muzeja, Janka Jarca. Naj vam predstavim njegovo življenje in delo ob 100-letnici njegovega rojstva ter 50-letnici Stezic.

Po rodu je bil Belokranjec, saj mu je zibelka stekla 25. decembra 1903 v Črnomlju. Tu je bila doma njegova mama Marija iz znane Doltarjeve družine. Doltarjevi so imeli mlin in žago ter železolivarno. Stari oče je bil črnomaljski župan v obdobju, ko so gradili železniško progo v Belo krajino (1912–1914). Oče Ivan je bil rojen na Viču pri Ljubljani, toda kot avstrijski orožnik je prišel službovat v Črnomelj. Janko Jarc je otroštvo preživel v Črnomlju. Nato se je družina večkrat selila, kakor je v stari Avstriji tekla službena pot njegovega očeta kot vodje orožniških postaj, dokler se družina ni preselila v Novo mesto leta 1919.

Mali Jarc je obiskoval štiriletno osnovno šolo kar v štirih krajih. Osnovno šolo je pričel obiskovati v belokranjskem Gradacu, končal pa v dolenjskih Benetkah

– Kostanjevici.

Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu od 1914–1922.

Jankovo izobraževanje je potekalo v prvih letih pod težo 1. svetovne vojne. Nacionalno in socialno vrenje, ki je zajelo tako mesto kot njegovo gimnazijo, ga je oblikovalo v eno osrednjih oseb v njegovem dijaškem življenju. Sodeloval je pri ustanovitvi Vesne, prvega lista novomeških gimnazijcev po zlomu avstrijske monarhije

in je izhajala od šolskega leta 1918/19 do leta 1936. V tem času pa je dozorela tudi njegova odločitev glede izbire poklica. Po prebiranju zgodovinskih romanov, obče zgodovine ter drugih gradiv povezanih z zgodovino in slovenskim jezikom, se je odločil, da bo študiral slavistiko in zgodovino. Maturiral je leta 1922.

Še istega leta se je vpisal na filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani. Njegovi profesorji so bili osebnosti, ki so še danes pojmi v slovenski znanosti in zgodovini slovenske univerze: Hauptman, Kos, Nahtigal, Kidrič, Izidor Cankar, Prijatelj idr. Zagrizel se je v študij. Po dveh letih študija v Ljubljani je študij nadaljeval v Pragi na Karlovi Univerzi (1925–1927). Od leta 1928 do 1929 je služboval na gimnaziji v Murski Soboti. Vojaški rok je služil leta 1929/30 v Sarajevu. Leta 1931 je diplomiral iz svetovne in narodne zgodovine ter literarne zgodovine jugoslovanskih narodov na Univerzi v Ljubljani. Dve leti je brezposeln čakal na službo, nato pa je končno leta 1933 dobil službo na Gimnaziji Novo mesto, leta 1938 pa je bil prestavljen na ptujsko gimnazijo.

PROFESOR JANKO JARC (1903-1981)

Devet let pedagoškega dela je Janka Jarca tesneje povežalo z mladino, ki jim ni bil suhoparni predavatelj, ampak je znal v pouk vnesti marsikaj, česar takratni, dostikrat togi učbeniki, dijakom niso nudili. Prav zato je mnogim mladim ljudem ostal v spominu kot profesor, ki je znal učno snov napraviti prijetno in zanimivo, hkrati pa jo prikazati tudi z drugih vidikov.

Janko Jarc pa se je začel

uvajljati tudi na strokovnem področju. Poleg poučevanja se je posvetil tudi raziskovanju. Za profesorski izpit je dobil pri profesorju Kosu nalogo, naj razišče stanje novomeških arhivov. S tem pa je pričel odkrivati zgodovino Novega mesta ter prostor še pred nastankom mesta. Tako je leta 1936 rešil vsebino dveh rimskih grobnic v bližini današnje pošte, tri leta kasneje pa odkril znameniti halštatski knežji oklep v Kandiji in leta 1941 še nekaj halštatskih grobov. Poleg tega pa se je Janko odlikoval z arheološkimi izkopavanji ter urejanju arhiva.

Leta 1938 so profesorja Jarca zaradi nasprotovanja režimu Jugoslovanske Radikalne Zajednice (stranke) prestavili v Ptuj. Po nastopu 2. svetovne vojne in pred zasedbo Štajerske z nemško vojsko se je umaknil iz Ptuja, sicer bi doživel usodo, ki je čakala večino slovenskih intelektualcev na Štajerskem (izselitev ali taborišče). Tako se je vrnil nazaj v Novo mesto. Nato

se je pridružil OF, da bi zaščitil "muzej", to seveda ni bilo neopaženo, zato so ga Italijani spomladi 1942 najprej zaprli, nato integrirali v Monigu in nato premestili v Gonars. Od tam se je spomladi 1943 vrnil bolan v Novo mesto. Še tisto leto je profesor Jarc odšel v partizane v Levstikovo brigado, ki je bila v Rogu. Nato pa je leta 1944 odšel v osvobojeni Črnomelj in bil arhivar pri partizanskem Znanstvenem inštitutu.

V letu 1950 je ustanovil Dolenjski muzej, ki pa še ni pričel delovati, ker nekdanja Križarija ni bila še usposobljena. Leta 1953 pa je bil muzej dejansko odprt. Organizirati in voditi je moral arhivsko službo, skrbeti za varstvo spomenikov, sodelovati z nasveti pri adaptaciji in gradnjah v Novem mestu. Organiziral pa je tudi razstave. Delu se je dobesedno ves predajal. Če v kakšni stvari ni uspel, je to pomenilo, da tega dejansko ni bilo mogoče narediti. Storil je

zelo veliko v sodelovanju s Tonetom Knezom in Jožetom Mlinaričem.

Z veliko vztrajnostjo je leta 1964 v neposredni bližini muzeja zrasla nova galerija, naslednje leto pa je muzej v sosesčini pridobil še meščansko Ropasovo hišo, ki so jo namenili za etnološko zbirko, medtem ko je za oddelek osvobodilnega boja načrtoval novo stavbo, v kateri je muzej našel tudi študijske in upravne prostore. Tako se mu je izpolnila njegova davna želja.

V letu 1975 pa se je upokojil, ampak to ni pomenilo, da ni več delal.

Objavil je več knjig: Novo mesto in njegova prostovoljna gasilska četa (1936), Partizanski Rog (1967, 1977), Rog, Spomenik slovenskega osvobodilnega gibanja (1964, 1974, 1978), Črnomelj in okolica v osvobodilni vojni in revoluciji (1981) in več razprav (Novo mesto v obdobju med leti 1850-1900) iz zgodovine Novega mesta, Dolenjske, Bele krajine in NOB.

Njegovo življenje se je izteklo v oktobru 1995 v Novem mestu.

Profesorja Janka Jarca sem poznala osebno. Z družino smo ga večkrat obiskovali. V spominu mi ostaja kot prijazen starejši gospod, ki je največkrat sedel v svoji sobi polni knjig, ki jih je imel profesor zelo rad. Na profesorja Jarca me spominja njegov portret v naši dnevni sobi, ki ga je narisal njegov prijatelj Božidar Jakac.

1. avgust, 27. 8. 1925

Draga mama!

Še enkrat, ker to pridiš, resnično v strukturi
soli. "Kako? Oskoli bi želel pa -
Francija? Soli igraja klavir. "Kako
vino? Soli imajo svoja čaja, ne
katero misli ljudi mi praviš -
Primaš mimamo, po pravi, je čisto

Dragi oči!

1. avgust, 27. 8. 1925.

Priznam, potrebna potrebila. Jaka, da mi je prej kaj omenil. Jaz sem resnično popolnoma pozabil, kar pa ni čudno. Vsebuje pravi, da sem imel veliko letanja, da skoro nisem sedel, kje se me glava vrti -

Priznam, imamo tudi tu kraso vane. Čisto gorke je -

Jutri je tu narodni praznik. Bde je v zastavi in za jutriji dan so napovedane velike slavnosti -

Prav, da je sindikat enkrat v predu ptaurovanje.

Kako ste se imeli v Ljubljani?

Zdrav sem in pravi mi mi
novica.

Lep pozdrav in pozdrub -

Heva

Janko

**LJUDJE BI SE MORALI VEČ
UČITI DRUG OD DRUGEGA
KOT DRUG DRUGEGA.**

(Peter Ustinov)

Si že kdaj čutil?

Grega Zakrajšek

si že kdaj čutil, da ne spadaš v ta svet? nič mu ne moreš dati in on ti lahko prinese samo bolečino

nočem več živeti

nočem več te paradije na moj obstoj

preveč se trudim in premalo dobim nazaj. ne vem kaj hočem ampak ona je moje življenje po tolikem času jo še vedno ljubim ... mislil sem, da me je minilo

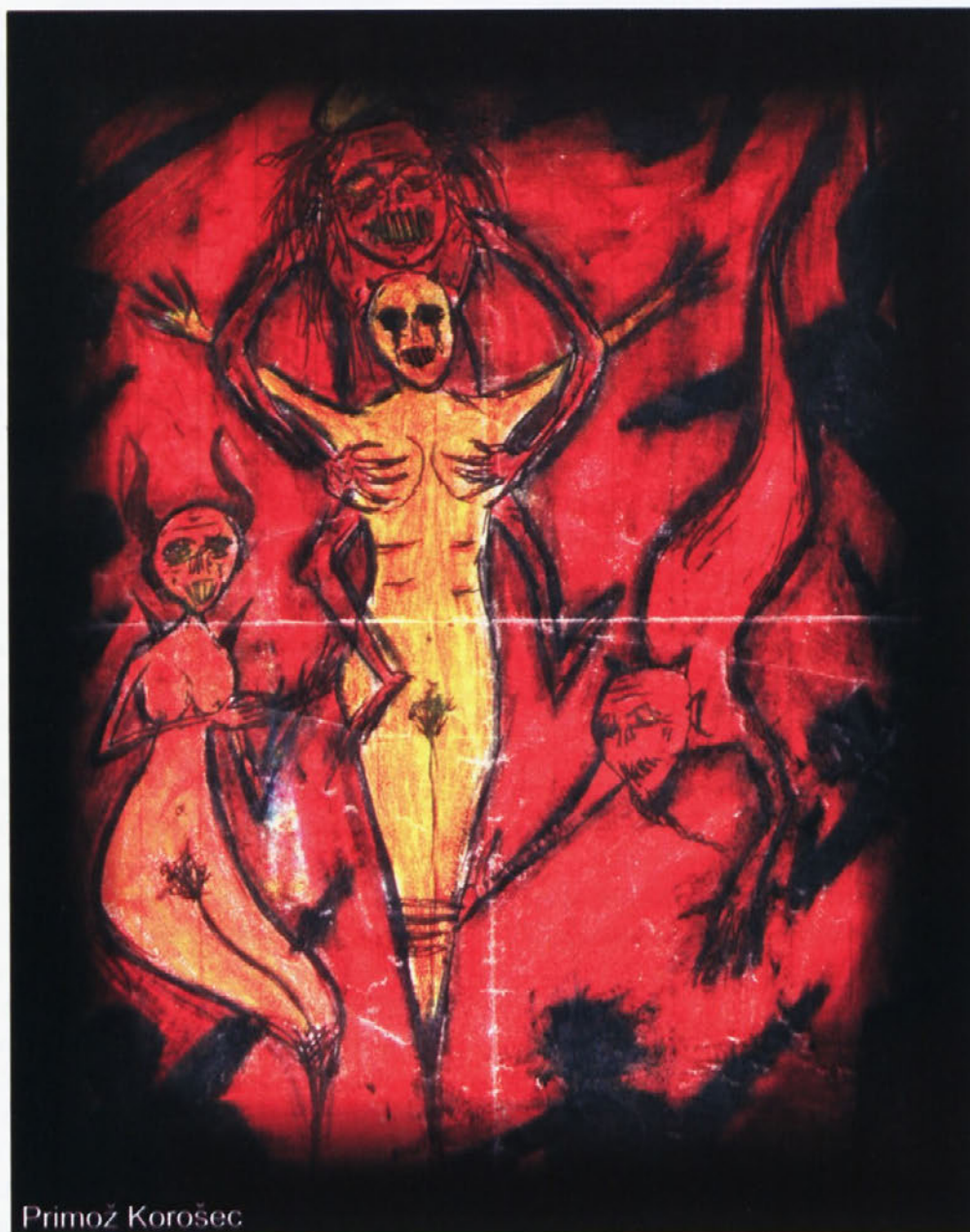
kako se je to lahko zgodilo meni

ker sem vedno vedel

ne vem, ali se samopomilujem ali hočem izvedeti resnico

hočem jokati a ne morem

bi mi bilo lažje?

Primož Korošec

Peter Zajc

KAKO NAJ TI POVEM ...

Kako, kako
naj ti povem,
da to ne bi bil problem.

Kako naj ti povem,
da na tem svetu
samo za tebe vem.

Kako naj vem,
kaj se bo zgodilo
trenutek ali dva potem.

Zakaj drugi mislijo,
da je to lahko,
meni pa se vseeno zdi težko.

Naj kar izrečem stavek
ali naj naredim uvod,
mogoče pa bi bilo najbolje
povedati vzrok.

Kako naj ti povem,
da ti povedati ne znam,
da dan s tabo
je kot dan iz sanj.

Nejc Gazvoda

FEJK

Ste kdaj bili na tistih internetnih straneh, kjer ocenjuješ dekleta in fante na podlagi ene same samcate slikice? Slikice tako šibajo pred tabo, ti jim pa daješ ocene 1-10 in lahko pustiš še kakšen globokoumen komentar, če se ti zahoče. Tega početja ne bom ocenjeval, kajti lahko bi se seveda razpisal o pomanjkanju samozavesti, egotripu ali pa najstniški želji po samopotrditvi, ki pritičejo tem, ki objavljajo svoje slike na takih stvareh (seveda gre lahko samo še za eno obliko cyber socializacije, ampak recimo, da kot tečen najstnik tega ne bom upošteval). Nope, bolj me je fasciniral naslednji »problem« - če kakšna slika izgleda profesionalno oziroma je očitno, da Jenny17 ni Tyra Banks, uporabniki, ki slike komentirajo, krvavo popenijo in sliko označijo za fake umetno. Hah, ampak kaj fake sploh je? Res, tisto dekle najbrž ni tisto, katere slika nam buta v oči. A slika ni fake. Ne more biti. Tista manekenka/igralka/športnica, ki se nam smehlja iz slike, dejansko obstaja. Nekje. (čeprav mogoče malce manj retuširana). In na takih slikah se ponavadi ljudstvo naslaja, saj veste, profesionalno slikani hooterji in vse telesne pomanjkljivosti, zakrite do popolnosti, da ostane, če ne že kaj drugega, vsaj dober drk material. Ali pač? Zakaj tak popizditis, če dekle ali fant iz neznanega razloga objavi sliko, na kateri v resnici ni on? In tu je še en catch. Kaj če bi Jenny17 namesto slike Tyre objavila sosedovo dečko, ki je, recimo temu, čisto povprečna? Aha, tokrat se ne bi nihče pritožil, da je slika fake, mogoče bi bilo več kritik v smislu »Kaj tle delaš, matr ti grdo!«, ampak uporabniki slike, ki niso »fake«, tolerirajo, ne, še rajši jih imajo torej slike nepopolnih, neprofesionalnih ljudi. Hm, je lepota potemtakem fake? Je lepa ženska ali lep moški le laž? Matrica? Simulaker? Očitno imamo tak občutek. Modne revije nas obkladajo z oglasi tako boleče popolnih fac in teles, da smo dejansko postali imuni na njih. Če listam kakšno Modno Jano ali kaj podobnega, me lepote iz reklam za parfume sploh ne pritegnejo več. Ker jih spregledam kot reklame za pralne praške. Zato pa pogledam recimo slike iz zaodrja, ko se manekenke pripravljajo na sprehod po pisti. Ker so še vedno lepe, a nekako takrat niso fake. Ker imajo butast smehlaj na obrazu, ker se jim vidi živčnost, ker slika ni pravilno osvetljena. To jih naredi žive. In to nas najbolj rajca. Ker so bližje, tako hudo bližje kot vsa profesionalna popolnost. Samo tak majhen detajl, pri

istem modelu, ki bo malce kasneje na pisti videti nadzemeljsko. Zato je slika sosedove Ančke, ki ima dobro postavo, mogoče premajhne joške in je malce škilasta, resnična, slika od Tyre pa fake. In zato so amaterski porniči bolj popularni od masovne profesionalne silikonske produkcije. Zato je sošolka v modrcu toliko bolj razburljiva kot še takšna manekenka, ki se pohotno smeji iz naslovnice. Ker se sošolke lahko dotakneš, kljub temu da dobiš klofuto. Ker jo lahko ogovoriš. Ker kljub temu, da nimaš šans, si še vedno nekje blizu. Od manekenk ne dobimo feedbacka. Vedno se nam smehljajo. Popolno osvetljene. Oglašujejo popoln artikel. Brez napak na koži. Telesu. Obrazu. A ni dotika. Ni napak. Fake, kar naj bi bilo umetno, torej nepopolno, je tako postalo popolnost tekom sodobnega propagiranja kulta popolnosti. Popolno je laž, lepota je laž, čeprav, heh, ni - manekenka je vseeno taka, kot je, nima proteze in dveh umetnih nog. A je fake. In sosedova Ančka je taka, kot je. A ni fake. Lep dokaz, kaj naredi propaganda. Seveda si ne delam utvar, da se nam bodo iz panojev smehljale podgurske škrbaste buše. Tega tudi nočem. Definicija lepote je preprosto pregloboko zakoreninjena v nas. A nekateri modni kreatorji že angažirajo nenavadne, zanimive, »nefake face« za svoje oglase (Benetton še posebej). In mogoče se bo kmalu trend obrnil. In Jenny17 bo objavila sliko zavaljenega dekliča z brki in uporabniki bodo napisali »To je fake!«. Pobožne želje? Ali vas je tega strah? Kajti breme popolnosti in lepote je v tem času tudi težko. Lep = fake, še pomnite? Naj torej ostane tako. Naj ne bo dotika, naj ne bo sprememb na panojih. Manekenke naj snifajo koko s filmskimi producenti nekje na vrhu nebotičnikov v Los Angelesu. Mi vemo, kdo je fake. Pa čeprav zgolj zato, ker sami nekje na sebi iščemo F. In A. In K. In E.? Vsak zase ve, če bi rad nosil celo besedo na svojih ramenih. Hvalabogu večina nima predispozicij za fake. Mogoče včasih mislijo, da imajo, in tako nastanejo »frajerčki in kurbice in keš pičke in čefurčki«, ki so fake, ker ne vedo, kaj fake sploh je. Tisti, ki se zaveda in pozna samega sebe, ne bo dobil teh oznak. Pa naj bo rojen za naslovnice. Fakerstvo je še vedno predvsem stanje, ko se trudiš, da nisi fake, in se ti vsi smeji in te označijo za obrito hruško. Nalepite torej svojo pravo sliko, če že morate. Fakerstvo ne glede na zunanji videz, dominira na vseh področjih le, če se skriva v nas samih.

Mateja Ban

KNJIGA - NAŠA PRIJATELJICA

Knjiga? Ne, hvala. Saj bi jo mogoče prebrala, toda čaka me še toliko obveznosti. Sploh pa je Oscar Wilde le še en perverznejš več v našem svetu norcev.

Po drugi strani pa si kultivirani bralci, založniki, lačni mastnih denarcev s prirejanjem knjižnih sejmov, svetovnih dnevor knjig, in potrošniki, ki kupujejo vse, kar je naprodaj v preobloženih knjigarnah le zato, da bi se lahko hvalili z lastno knjižnico, prizadevajo, da bi knjige rešili pred počasnim izumiranjem zaradi tega ali onega razloga.

Si lahko samo predstavljate razgaljen svet v prihodnosti, kjer bomo preprosto s pritiskom na gumb poslušali vnaprej posnete Grimmove pravljice ali Boccacciovega Dekameron in bomo z vrtenjem magnetofonskega traku naprej in nazaj hladno preskočili »dolgočasne« dele? Morda, toda z gotovostjo vem, da vplivni mediji še zdaleč ne morejo nadomestiti tihe intime knjige, ki jo obdaja rušilna moč.

Ali so se kdaj v celotni človeški zgodovini še kje drugje kot v knjigah združila tako mogočna in slikovita čustva? Okrog slednjih so se nabirale kontraverznosti, burile so družbena gibanja, spreminjale človeške usode, prav zaradi knjig so avtorje linčali, jih vzljubili ali popljuvali in potisnili v pozabo. Toda celo tiste, napolnjene s prepovedano vsebino, zaničevane s strani cerkve ali nazadnjaške oblasti, so se kot bumerang vrnile v srca posameznikov, v družbeno zavest. Zakaj še je čutiti pihljanje sapice, ki vztrajno čez prostor in čas nosi glasove siromašnih, neuslišanih, strahopetnih in svobodomiselnih ustvarjalcev besede, ki se na koncu vsidra v moj, aristokratov ali beračev spomin in osvoji naša srca.

So knjige, ki jih imamo zato, da se vračamo vanje kot domov. Ko na zabrisani avtocesti življenja v navalu vse večjih skrbi ne vemo kam, nam knjige ponudijo zasilni izhod, kajti so naše največje prijateljice. Ker nam je z njimi najlepše. K najljubšemu romanu se lahko stisnemo kot v mamin objem, lahko ga prenašamo kot opica mladiča, v mestu, polnem neznanih obrazov, v njem najdemo voljo, da se zjutraj zbudimo z nasmeškom na obrazu ali pa se z njim spustimo v zaupen pogovor.

Na svetleče belih listih so zapisane življenjske resnice, pretresljive tragedije, najlepše ljubezenske zgodbe sploh, pravljice za najmlajše in z njimi zadiham isti zrak ter moje srce utripa v enakem ritmu z napetim dogajanjem, ko se ob njih smejem, pretakam krokodilje solze ali si razbijam glavo z Descartesovimi hipotezami. Bodisi so te knjige vablivo grešne za oči in nežne na otip bodisi razcefrane in razjedene od oboževanja prstov, dan za dnem me učijo novih spretnosti, me peljejo k poglobljenemu razmišljanju, privlečejo na plan mojo nevoščljivost - zakaj sama ne znam izraziti misli z njegovimi besedami, ko pa čutim isto hrepenenje? V nasprotju s praznimi publicami, poljubom za lahko noč ali obvezujočim telefonskim pogovorom 3000 km daleč knjige ostanejo ob meni in potrjujejo moje znanje, čustveno zrelost in osebno rast. Samo z njimi lahko poletim stran od tega sveta in prestopim prag nadnaravnega ter zabrišem tanko mejo med dušo, telesom in mislimi in jih strnem v eno.

Nekaj tednov nazaj sem v časopisni prilogi prebrala anekdoto o Dragu Jančarju, ki je doživel zanimiv

prijetljaj na predstavitvi svojega novega romana. Neki poslušalec je glasno vzkliknil, da je prišel samo pogledat avtorja, s katerim ga njegova žena »vara« in s tem sprožil splošni smeh. Žena seveda ni prešuštovala zares, kot je ironično pristavil pisatelj, temveč je varala svojega moža s knjižnimi junaki. Z njimi se je zaprla v svoj svet, od katerega ključ ni imel nihče, niti njen mož ne.

Zato predan bralec ni samo avtorjev kritik, toda tudi njegov odsev v ogledalu, tekmeč in hkrati njegov skrivnostni ljubimec. Brez tega ljubezensko-erotičnega pridiha v odnosu bi knjige že zdavnaj končale na prašnih policah v temačni kleti. Torej če sem se pred meseci zaljubila v Wertherja, mar ni to tudi zaljubljenost v Goetheja?

Moderno življenje v svetu robotov in brezglavo tekanje za časom, s katerim izgubljam bitko za obstanek, je terjalo že preveč žrtev. Ustvarili smo vesoljsko tehnologijo, da bi si olajšali stresen vsakdanjik, toda zahtevana cena je nesramno visoka. Pomanjkanje časa nas vedno bolj kljuva v odprto rano, ki smo si jo zadali sami. Zmanjkujе nam časa za šport, glasbo, pomirjajoče sprehode v naravo, celo za stvari, ki so nam nekdanj bile v največji užitek. Slednje smo prodali poceni za najnovejši avto, prenosni računalnik in večji ugled v izbrani eliti. Zaslepljeni vendarle počasi spoznavamo, da nismo pravzaprav naredili ničesar, da bi obremenjeno dušo vsaj za trenutek rešili povprečnosti in v umetnosti zopet našli lastno identiteto in si pripeli krila upanja za polet v domišljijo.

V »poplavi« pomembnih stvari ne znamo izluščiti bistva, ker ne znamo izostriti potrebe po nekaj več. Morda moramo krivca iskati v sistemu, ki od nas pričakuje, da bomo postali razgledane osebnosti, a pri tem pozablja, da s silo ni mogoče vzljubiti tako popolnost, kot je

literatura. Ljubezen do slednje je prostovoljna odločitev, prav tako kot umetniki ustvarjajo umetnost zaradi umetnosti same in ne zato, ker so jim tako ukazali ali ker želijo narediti vtis. Klic duše jim omogoča izliv najintimnejših čustev na list papirja. Da, tako preprosto se zdi. Vendar tega ne bo izvabil noben profesor z grožnjo učencem, da bo za manj dobre spise delil nezadostne ocene.

Toda golo dejstvo je, da ljudje v resnici izgubljam željo po branju. K temu je lahko botrovala slaba izkušnja v šoli, saj določena norma šestih prebranih knjig letno bolj spominja na programirano branje za oceno kot pa na lastno navdušenje. Nekateri pa neradi vzamemo knjige v roke, ker jih preprosto ne razumemo ali se ne strinjamo z avtorjevim stališčem. Marsikdo bi lahko obtožil Baudelaira, da obupane vabi k

omaljanju s prepovedanimi substancami, in Oscarja Wilda, da napeljuje k cenenosti in pohotnemu življenju. V resnici pa so omenjene teme sredstvo za podajanje življenjskim naukov, ki se skrivajo za bogato metaforiko. Treba je priznati, da vsak bralec ni čustveno dorasel vsem knjigam - če se le-ta dobro pozna, zmore izbirati sebi primerno literaturo, ki ni nujno namenjena predajanju užitek. Brskanje po knjigah od nas zahteva služba, prej omenjena šola ali lastna evforija, da bi našli geslo v strokovni križanki.

Vesna Milek je v svoji kolumni »Samson in Mary Poppins« zapisala: »Branje je nastajanje in soustvarjanje novega sveta. Je potovanje v neznano in hkrati vračanje domov.« Zato temeljito pobrskajmo po globelih svojih duš in poskusimo najti tisto otroško vznichenost, ko smo se prvokrat srečali s knjigo in se spomnimo druženj z našimi najljubšimi prijateljicami, ki naj bodo v prihodnje kaj več kot le bežno prelistavanje.

HMM ... KJE JE ŠE PETEK?

Karmen Resman

HMM ... KJE JE ŠE PETEK?

Hmm ... sedim za mizo. Moja glava je prazna. Rada imam ta občutek, ko ne mislim na popolnoma nič – še na to ne, da nič ne mislim. V takih trenutkih sem povsem mirna in sproščena. Potem odprem oči – ja, pred mano je list z milijonom nemških glagolov, ki brezbrizno ležijo napisani na njem ... v dveh različnih časih. Če nagnem glavo za centimeter na levo, lahko celo vidim zvezek za matematiko ... kotne funkcije – obožujem vas! Potem mi pogled uide še na urnik. Aha, kemija je jutri ... zakaj moram biti ravno jaz vprašana?

Hmm ... razmišljam, koliko strani knjige za domače branje lahko preberem med večerjo. Kar nekaj, če zraven ne gledam televizije. Ampak težka bo – ob devetih je na sporedu moja najljubša nanizanka!

In tako si, kot vsak ponedeljek, obljubim, da z naslednjim tednom začnem delati sproti. Je to sploh možno? Delati sproti? Ne vem, teh izkušenj še nimam ...

Toda kljub temu, da je danes še le ponedeljek in moram presedeti še štirikrat po osem ur v šoli, vem, da bo kmalu petek. Pa naj kdorkoli reče karkoli – ampak jaz čakam le na petek.

In prav ta dan v tednu mi daje voljo in moč, da preživim vse napore ponedeljke, torke, srede in četrte. Sobota in nedelja že tako mineta v trenutku. Dvakrat vdihnem in že sta mimo ...

Torej, zakaj čakam na petek? Mogoče zaradi smešno normalnega urnika? Ali pa zaradi nasmehov profesorjev in prijateljev v šoli, saj večino navdušuje misel, da sledi vikend? Mogoče zaradi tradicionalnega druženja s prijatelji po pouku. Tako prijeten je občutek, ko se ti ne mudi domov zaradi nemških glagolov, kotnih funkcij ali kemijskih enačb. Mogoče je petek moj dan zaradi popoldanskega pričakovanja večera. Zagotovo pa je to moj dan prav zaradi večera samega. Sem pač najstnica, ki ji je

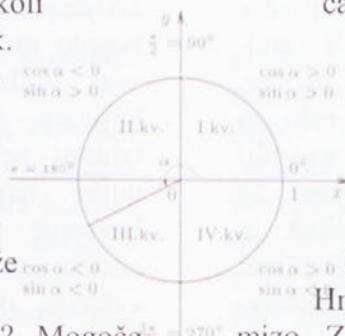
nočno druženje s prijatelji in spoznavanje novih ljudi v veselje. Zato vsak petkov večer preživim v mestu ali na kakšni zabavi. In ja, s tem zbudim veliko nasprotovanj s strani starejših sorodnikov in sosedov ter nenazadnje tudi nekaterih sošolcev. Ampak, če se sprehodiš ob koncu tedna po našem ljubem mestu, si lahko presenečen nad številom gimnazijcev, ki jih srečaš. Seveda obstajajo tudi takšni, ki jih te zadeve ne zanimajo preveč in se zabavajo na druge načine. Ampak, če se osredotočiš na prej omenjene pripadnike naše šole, ugotoviš, da smo izjemno družabni. Pripravljeni spoznavati novo in nadgrajevati staro. Predvsem se zavedamo, da na mladih svet stoji. Zato ga poskušamo spoznati, preden postanemo njegov temelj. To je seveda povsem pravilno, saj nas povsod učijo, da se moramo vedno in povsod sami prepričati o neki stvari in presoditi njeno vrednost.

Ali s tem, ko ob večerih ne posedamo pred televizijo, izražamo svojo pripadnost določeni družbi? Mogoče. Vsekakor pa zunaj ne preživljam svojega prostega časa samo jaz.

Zato zagotovo obstaja še kdo, ki se prevleče čez teden samo zaradi petka. In zagotovo obstaja še kdo, ki si vsak teden obljubi, da bo od zdaj naprej delal sproti. In zagotovo obstaja še kdo, ki potem tega ne izpolni.

Hmm ... še vedno sem tu. Za svojo mizo. Za tisto mizo, na kateri leži kup zvezkov in knjig, ki jih moram nekako vzeti v roke, če želim dočakati petek. Moj najljubši dan v tednu. In vem, da me čakajo nemški glagoli, kotne funkcije ter kemijske enačbe. Ampak prav moj petek me bo povlekel čez vse to. Mi dal navdih za učenje, moč, da potrpi in nagrado. Zabavo.

Potem bom dvakrat vdihnila, vikenda ne bo več. Bo spet ponedeljek. Dan za obljubo, da bom delala sproti ...

Mitja Drab

RAZBITO OGLEDALO

Bilo je v ponedeljek nekega hladnega februarskega večera v ljubljanski porodnišnici. Ob natanko 21:21 je privekalo na svet malo, nemočno bitje, ki so ga prisotni zdravniki opisali kot »dojenčka z izvenproporcijsko veliko glavo in črno "čupo".

Po 21 ur dolgemu rojstvu sem ugledal luč zivljenja. Mitja Drab. Ali dojenček st. 935, kot mi je pisalo na obesku okoli roke.

Da. Mami še dandanes rada pove vsakomur, ki jo je pripravljen poslušati, kako hitro sem po rojstvu odprl oči in začel vprašujoče buljiti v ta prostor – pardon v svet, ki bo (najmanj petnajst let in pol) glavni oder dogajanja, vse dokler ga ne zapustim.

Oči je ob tistem času študiral na strojnem inštitutu v Ljubljani, medtem ko je bila mami zagrizena študentka arhitekture. Naslov svojega prvega bivališča se še spomnim – Pot na Fužine 49 – mala garsonijera na 27 kvadratih prostora, kjer sem prezivel najsrečnejša štiri leta življenja.

Kakor vem, sem bil razigran, bister otrok, ki je rad jedel in se se raje podil po širnih prostranstvih sivega betona (no ja, kdaj pa kdaj ob vikendih so beton zamenjali travniki Krvavca ali Urha).

V glavnem – vse je bilo v najlepšem redu do 27. junija, leta 1991. Rodil se je namreč moj prvi in edini brat – Kristjan. »Puf« je izginil razposajeni smeh z obraza tega odprtega triletnika, kajti na enak način je tudi »puf« izginila stoodstotna pozornost staršev oziroma sorodnikov oziroma sosedov. In »puf« je bila tukaj otroška nevoščljivost mlajšemu bratu, ki je kot sončni mrk vrgla senco na značaj malega, sladkega »mičota fičota«, ki se je v presenetljivo hitrem času spremenil v pomanjšano različico King Konga, ki se pripravlja, da bo odgriznil glavo vsakomur, ki mu bo omenil njegovega mlajšega bratca.

Leta so minevala, srečna družinica pa si je medtem poiskala novo bivališče, udobno, dvosobno stanovanje na Gašperšičevi 5. Tu sem dobil svojo prvo pravo družbo 7-letnikov, s katerimi smo s kolesi divjali po javnem parku tam blizu in primerjali, z občudovanjem, kdo je v pesku pustil najdaljšo črto po zaviranju z zadnjo gumo. Naslednji večji preobrat je prišel 1. septembra 1995, ko sem kot prestrašen prvošolček z rumeno ruto okoli vratu prestopil šolski prag Waldorfske šole za Bežigradom. Tam nisem ostal dolgo, saj sem že marca prihodnje leto grel šolske stolčke v osnovni šoli Polje, kamor sem se ob pol sedmih vsako jutro vozil z avtobusom, kajti noben od staršev ni v službo hodil preko tistega konca mesta.

Vse je bilo lepo in prav. Oziroma vse je bilo lepo in prav do oktobra 1998. Z očijem sva se sama vozila po avtocesti od Novega mesta do Ljubljane. »Mitja,« je začel ati »saj veš, da se z mamico zadnje čase ne razumeva najbolje ...« Kar je bilo res. Premnogokrat sem bil priča nepotrebnim preprirovanjem svojih staršev, ki so se kdaj pa kdaj končali tudi s fizičnim nasiljem, medtem ko sem jaz – okroglolični 9-letnik s petko iz matematike in ZU oceno iz likovne vzgoje, nemočno opazoval iz kakšnega kotička; tresoč se kot šiba na vodi z rokami preko ušes in potoki solz preko obraza. »No,« je nadaljeval »odločila sva se, da se bova ločila, vidva s Kristjanom pa bosta živela z mano in Deano.« Nemo sem prikimal, a po nekaj trenutkih mučne tišine mi je vendarle uspelo: »Ja, ati, saj...« Ne spomnim se več, kaj sem tedaj rekel. Moja čustva so bila kot krhek čolnič sredi pobešnelega oceana realnosti – zapuščen, ogrožen, a vendarle se plavajoč.

Zdi se mi, kot da vsakič ponovno podoživljam tisti dan. Kot da se ne bi nikoli zgodil, temveč da se dogaja v meni

in se vedno bo. Poskusim pozabiti, a ne gre.

Deano sem kar dobro poznal. Vedel sem, da je bila rojena v Avstraliji. Vedel sem, da se je kot otrok priselila na Hrvaško in da jo je tam spoznal moj oči. A niti v najbolj divjih sanjah si nisem mogel misliti, da se bomo kdaj preselili tja – v Avstralijo namreč.

Konec leta 1998 sem še živel v Stopičah pri svojem dedku, saj smo stanovanje v Ljubljani prodali, mami pa je odšla v Ameriko, kajti tudi ona je spoznala drugega – ki je bil po naključju iz Arizone! Nato se je spet začelo. Dvajsetega novembra 1999 sem otovorjen stal na oddelku za mednarodne prihode v Sydneyju z očijem, Kristjanom in Deano ob bokih. Mislil sem, da sanjam. Še dan prej sem bil Mitja Drab. Še dan prej sem z vsemi mojimi sošolci uganjal šale in se kepal. Zdaj, 27 ur pozneje, pa sem bil nihče. Nikogar nisem poznal, nikomur nisem nič pomenil, nisem vedel, kje ali kaj sem. Le tihi glas v glavi mi je govoril: »Stari, tiste luči tam zunaj niso Ljubljana ...«. Seveda so, sem ugovarjal. Minilo je skoraj štiri leta, da sem spoznal, da sem se motil.

In ura je tiktakala samo naprej. Čas je mineval, kmalu sem postal Mitch Drab iz Woonone, Victoria Lane 10, kmalu sem začel hoditi v šolo, kmalu sem dobil prijatelje, a nikoli zares postal del okolja.

Veliko casa sem porabil z razmišljanjem, obujanjem starih spominov in se poskusal spomniti, kako je, če pozimi pustiš snežinkam, da se ti počasi topijo v roki. Ali pa, kako zdaj, po vseh teh letih, izgledajo moji najboljši prijatelji. Živel smo v najeti 3-sobni hiši s pogledom na morje in metropolo Sydney komaj uro stran. Bil sem ugleden učenec z bleščečimi uspehi, a nikoli zares sprejet v družbi. Za mnoge sem bil navaden priseljenc, imigrant, »ta drugačen«. Tako sem cela tri leta iskal način, da bi se uveljavil. A mi ni uspelo. Bil sem nekdo, ki ne bo nikoli zmožen spremeniti svojega ugleda, »imidža«, kot pravijo. Bil sem star okoli 14, ko sem se s tem tudi sprijaznil in se vdal v kruto usodo.

Januarja 2002 se je rodila moja polsestrica, Tyshea. Že ko sem jo prvič videl, sem vedel, da bova dobra prijatelja. Skupaj sva se igrala, se smejala in hodila na sprehode po prekrasni obali (no ja, Tyshea ni hodila, temveč sem jo nosil).

Bilo je takrat, ko sem naenkrat dobil občutek odgovornosti, pripadnosti. V njenih očeh sem videl srečo. Pa čeprav je bila dojenček. Pa čeprav je bila izgubljena tako kot jaz. Odprl sem se. Bilo mi je vseeno, kaj si ljudje mislijo o meni. Vseeno, če v šoli nisem bil najbolj priljubljen. Vseeno mi je bilo za vse. Bil sem srečen. Kmalu sem dobil družbo, dobre prijatelje. Nisem bil vec Mitch Drab, temvec Mitja Drab. Tak, kot sem bil nekdaj.

Stal sem pred hišo. Ozrl sem se po ulici. Prvo gor, nato dol. Za sabo sem slišal kašljanje našega forda. Oči je prižgal motor. Odprl sem vrata in sedel. Speljali smo in Victoria Lane je bila nič več. Vedel sem, da je nikoli več ne bom videl. Bilo mi je vseeno. Šli smo domov. Domov, v Slovenijo. Domov, kamor spadam.

Ko prebiram, kaj sem napisal, ne morem verjeti, kaj vse sem že prestal, a v sebi nekako čutim, da je prav tako.

Ko se v kopalnici pogledam v ogledalo, se še zmeraj vidim kot tisti isti Mitja, ki je bil tako zelo navdušen, ko si je prvič sam zavezal čevlje; tisti isti Mitja, ki je bil tako zelo potrj zaradi trojke pri matematiki; tisti isti Mitja, ki se je prvič poljubljajl ...

Na usta se mi prikrade nasmeh. Odprem pipo in si umijem roke.

ŽIVIMO, DA IŠČEMO SREČO,
IN NE ZATO, DA BI JO NAŠLI.

Peter Zajc

TAM, PA NE TOLIKO DALEČ STRAN

Iskre maščevanja,
v nekdanj svetlečih si očeh,
veselja čas odklenkal je,
prihaja temni srednji vek.

Ljubezen vsa je izginila,
prijateljstva ni več;
kdo odrešil bo ta svet
in kdo naredil greh.

Ljudje kričijo in norijo,
storiti pa ne morem nič.
Vse je narobe, nič ni prav,
otrok pride ves krvav.

Kdo zagrešil je to zlo,
nihče nič ne ve,
kako naj popravim zdaj to zlo,
če ga sploh lahko?

Megla tiho vije
skozi temno staro mesto.
Soji sveč, obris duhov,
kdor bil je tukaj, je šel domov.

Veselje, sreča, radost, mir,
že zdavnaj so pozabljeni.
Sovraštvo, strah in osamljenost
razrašča se obsedenost.

In vsak dan vse več sveč
in vsak dan vse več rož
in vse več mrtvih mož.

Zakaj nasilja nikoli ni kraj
in zakaj se sploh začne?
Zakaj potem niso žalostni,
ko nedolžen otrok umre?

Nika Torkar

INDIJA - dežela, ki jo lahko doživiš tako ali drugače

Lahko bi jo opisala na dva načina in oba sta prava.

Torej, če začnem z dobro stranjo: Ta dežela je zelo zanimiva. Narava je čudovita! Vse je tako drugačno. Ljudje so prijazni, živali svobodne, hrane je v izobilju ... Ob takem opisu bi se človek kar zaljubil v Indijo. In nekateri tudi se! Taki, ki njene slabe strani poskušajo spregledati ali pa vse doživljajo kot nekaj čudovitega.

Obstaja tudi drugačen opis: Indija je grozna! Povsod so same smeti, vse smrdi, reveži ves čas rinejo vate in te nadlegujejo, hrana je, bolj kot ne, neužitna, vseskozi je okoli tebe hrup, promet je čisti kaos, živali skačejo po cestah oz. kjerkoli se jim zazdi, zrak je tako gost, da komaj dihaš in skoraj vsak večer se ulije dež in ti vse zamori.

Indija, bolj natančno - jug Indije, še bolj natančno - mesto Bangalore na jugu Indije ... to mesto sem zasovražila, pa čeprav tukaj nismo bili dolgo časa. Ko smo sredi noči prispeli na letališče v Bangalore, sploh nisem imela občutka, da nisem več doma ... potem pa smo stopili ven in prvi pogled na nekaj tako novega je bil - čuden! Res ne vem, kako bi se drugače izrazila. Ampak, ko se skoraj zadušiš ob prvem vdihu tega gostega, vlažnega zraka, ko okoli tebe rastejo palme in se po cesti nekdo plazi po vseh štirih, se res ne moraš počutiti drugače kot čudno!

Najbolj varno je biti v manjši skupini in imeti vodiča, ki se resnično spozna na to okolje in se znajde v njem. Nas je bilo vse skupaj dvajset in na srečo smo imeli super vodiča. Kot sem že povedala na začetku, je revežev polno in njih sploh ne moti, da je ura pol dveh zjutraj, ko bi ti radi »pomagali« natovoriti prtljago v minibus ali avto. Pomagali sem dala v navednice, ker vse, kar te reveže zanima, je kako boste spustili svoj kovček izpred oči, da bo lahko »slučajno« izginil, ali pa to, koliko vam bodo zaračunali za pomoč, za katero sploh niste prosili.

Navade Indijcev zelo hitro spoznaš in se na njih tudi navadiš. Ko smo bili v mestu Mysore in smo si ogledali kraljevo palačo, nam je bilo malce čudno, ker smo morali po njej hoditi bos, sčasoma pa smo se pred trgovinami, restavracijami, svetišči ... sezuvali čisto avtomatsko. Dobro je tudi imeti čim bolj neprivlačna, stara obuvala, da ne zavedejo mimoidočega, ki se je že naveličal hoditi bos ali v zguljenih natikačih. Najbolj sem bila

presenečena nad Indijcem, ki je vztrajno poskušal prodati bobenček, ko je zagledal moje teniske in me začel prepričevati, naj mu jih zamenjam za tisto ničvredno šaro.

Po nekaj dneh v Mysori (kjer sem zasovražila Indijo in si prisegla, da naslednjih 50 let ne bom prestopila meje Slovenije, ker je, zaradi vseh teh novih razmer, polovica skupine zbolela) smo se s taxiji odpeljali v ashram* v Puttapparthiju. Ta del potovanja mi je bil najbolj všeč. En teden v ashramu! Kraj, kjer ni vsiljivih revežev in glasnih trobelj! Kraj, kjer se človek resnično spočije od vsega, in zame edini kraj v Indiji, kjer sem se počutila resnično varno! Res je, da so sobe spominjale na zapor in da nismo imeli televizije in ponavadi tudi ne tople vode, pa še včasih je zmanjkalo elektrike, samo kdaj pa kdaj take malenkosti sploh nismo pomembne, pa še mrzel tuš ti tam vrne voljo do življenja. Ena od stvari, ki si jih bom večno zapomnila in nikoli razumela, je ta, da smo morali v menzi jesti ločeno po spolih in prav tako v trgovino ženske in moški niso smeli hoditi istočasno - eni dopoldne, drugi zvečer.

Brez Nepalcev in njihove German Bakery v Puttapparthiju bi se mi najbrž zmešalo, kajti indijska vegeterijanska, močno začinjena hrana je bila zame preveč in nikoli še nisem bila bolj vesela navadnega pečenega krompirja kot takrat.

Zadnji teden smo preživljali v predmestju Tiruvanamaia in na obali Atlantskega oceana - ob Manallapuramu. V Tiruvanamaiaiu smo si ogledali še eno večjih svetišč in se sprehodili po tržnici. Res pa je, da se tretji teden v Indiji skoraj nikomur ni dalo spoznavati novih stvari, zato je bil ta čas bolj za počitek od tistega prej. Še posebej lepo je bilo v Manallapuramu, kraju, kjer se večina ljudi preživlja z izdelovanjem različnih izdelkov iz kamna, kjer lahko poslušas šumenje morja in ležiš v viseči mreži ...

Torej ... trije tedni se mi zdijo idealen čas, da spoznaš deželo, kot je Indija. V prvem tednu se komaj navadiš na nove razmere, v drugem tednu »čist notr padš«, v tretjem tednu pa si že počasi želiš domov.

Vsak lahko to popolnoma novo okolje doživi drugače. Jaz sem imela priložnost spoznati dobro in slabo stran in mislim, da je Indija prekrasna dežela in sem vesela, da sem jo lahko videla, doživela ... vendar dvomim, da bi tja šla še kdaj!

*ashram - svetišče, kjer živijo/so živeli duhovni učitelji in njihovi učenci

Nina Torkar

OBLEKA NAREDI ČLOVEKA

Dandanes je modno že skoraj vse! Od elegantnih svetlikajočih se oblek, do raztrganih, prekratkih hlač. Pregovor »Obleka naredi človeka.« drži. Takoj lahko vidite vsaj kanček človekovega značaja, če ga pogledate, kako se oblači.

Stilov je vedno več. Pri mladih se navadno nanašajo na to, kakšno glasbo poslušajo vsak posameznik. Moda niso samo oblačila, ampak tudi vsi dodatki, ki spadajo zraven. Od srebrnih verig do raznobarnih rutk.

Mogoče se boste tipi pritoževali, ker ni v tem modnem kotičku nobene kreacije za vas pa samo zato, ker ko sem narisala kakšno tako kreacijo, je bila vse prej kot pohvaljena. Torej, ko se naučim kaj več o moški modi, boste prišli na svoj račun tudi vi, do takrat pa so strani mode posvečene vašim boljšim polovicam ... hehe ...

Športno-elegantna kombinacija rdeče oblekice in modrih, okrašenih kavbojk je vsekakor super »oprava« za na zmenek ali večerno zabavo s prijatelji. Torbica se po barvah ujema z oblačili in je ravno prav velika za tiste najnujnejše potrebščine, brez katerih ne more nobena punca. Uhani v obliki kare so v elegantni oranžni barvi, prav tako pa so s karo vzorcem okrašene tudi kavbojke in torbica. Kar pa se tiče obutve, bi zraven ravno tako kot čevlji s peto ustrezale tudi teniske (najbrž še bolj), sicer pa je to odločitev posameznika.

Črna! Barva, ki odgovarja vsem in jo je mogoče nositi poleg vsega. Črno-zelena kombinacija je mogoče malce nenavadna, ampak divja in opazna. Glede na model zgornjega dela je oblačilo primernejše za bolj tople dni, sicer pa lahko vedno dodamo še kaj toplejšega. Hlače so močno na zvon in zelo dolge, zato kar malo plahutajo naokoli. Kot dodatek bi zraven lahko nosili tudi črno ali zeleno rutka okoli vratu ali pa na glavi.

OBLEKA NAREDI ČLOVEKA

Ta kreacija vsekakor ni za vsako priložnost. Maturantski plesi so vedno bolj pestri, ko se ozremo po nežnejšem spolu oz. po tistem, kar nosijo. Obleka na sliki je zelo elegantna, lahko bi rekli, da tudi malo izzivalna. Vijolična barva jo naredi bolj nežno, k temu pa pripomorejo tudi volančki. Model je dvodelen in sega do tal, hrbet pa je pokrit.

Drzni mrežasti rokavi in prav tako mrežast del majice naredijo oblačilo primerno za vsako priložnost. Zmenek s fantom, kino s prijatelji, za tople poletne večere ali jesenske dni v šoli ... Kavbojke, okrašene s svetlimi barvami, model samo še bolj popestrijo. V bistvu pa je cela kreacija v živih barvah, tako da človek v njej preprosto zasije!

SO LJUBEZNI, KI SE JIH SPOMINJAMO
IN SO LJUBEZNI, KI JIH NE BOMO
NIKOLI POZABILI.

Josip Lučev

SVET – SREČA – RESNICA

Ljudje nismo sposobni, da bi si ustvarili zadovoljivo družbo.

Ustvarjanje družbene mreže je težko samo po sebi, da bi pa ustvarili družbo brez moralnih napak, pa je nam nizkotnim bitjem nemogoče. Vsaka družba ima svoj pohlep in zavist, svojo aroganco in oholost, svoje umore, samomore, posilstva in laži, ki so vsi integralni deli družbe. In iz teh, navidez lokalnih, za družbo banalnih problemov se prepogosto razvijejo globalni problemi. Naj navedem nekaj primerov.

Pred 5000 leti so v Egiptu faraoni gradili piramide, ogromne, veličastne stavbe zato, da bi si zagotovili mesto, ki jim v onostranstvu pripada (No. 1-khm-). Predvidevajo, da so med gradnjo neštete množice sužnjev umirale grozne smrti. Temu se je reklo dokaz = največje civilizacije.

Kakih 2500 let pozneje so se možje v kratkih krilih medsebojno brutalno klali v arenah, veličastnih stavbah, med gradnjo katerih so umirale množice sužnjev. Temu klanju se je reklo zabava za celotno družino (7-77, nekaj takega kot današnji monopoli).

Pred sedemdesetimi leti, ko se je desetnik postavil za absolutnega političnega in vojaškega vodjo države s takrat enim največjih ekonomskih in vojaških potencialov v Evropi in svetu, se je genocidu reklo del vzpostavljanja novega svetovnega reda. Norosti se je reklo genialnost, brezumnemu desetniku pa Vodja, Führer.

S povsem druge strani pa danes, ko se nepotrebni okupaciji države pravi »preventivna vojna« (lahko bi se ji tudi reklo na primer goreči led ali pa recimo inteligentni pr. G. W. Grmoslaw), zaslužnjevaju prebivalcev te države pa »osvoboditev« in ko neizvoljeni »vodja svobodnega sveta« drži v

rokah usodo poljubne države, usodo življenja ali smrti premnogih, prosperiteta ali revščine, miru in vojne, ko izbere tiste druge opcije, izbere pa jih neodvisno od OZN, pa je seveda vse v redu. Naša družba je evoluirala. Razlogov za skrb ni. ... Ja.

Večina modernih družbenih ureditev se seveda zdi povsem v redu na papirju, kot se je verjetno večina starih družbenih ureditev zdela v času, v katerem je nastala, ampak zdi se, da bolj kot se nekdo »trudi«, da bi v teoriji zasnoval družbo enakosti, bolj se stvar v praksi, ko dobi stvarno politično podlago, izcimi v neprebavljivo zločinsko brozgo (socializem je na primer bil uporabljen (v bistvu zlouporabljen) tako v Nemčiji (1933-1945) kot v Rusiji (1918-1990), in seveda v vseh satelitih le-teh.

Kapitalizem z druge strani pa je razširitev ideje skrbi samo zase in prenos le-te na globalno raven. Če se je ruski tip komunizma skrival za enakostjo vseh, se kapitalizem skriva za demokracijo, svobodo in enakimi možnostmi vseh.

Vprašanje je le v tem, kateri sistem je hujši, in ali je sploh smiselno postavljati razmejevalno črto med njima.

Ali bomo ljudje v daljni prihodnosti uspeli ustvariti družbo, v kateri ne bo prostora za aroganco, oholost, pohlep, zavist in laž, da pa bo ta družba svobodna? In če bomo, ali bomo po ustvarjenju take družbene ureditve še vedno ljudje? Ali bomo srečni?

Ali je kaj od tega sploh možno glede na dani zgodovinski vzorec in ravn povprečnega človeka?

Odgovori na ta vprašanja očitno sploh ne obstajajo, ker je absolutna resnica, če obstaja, izven možnosti človeške zaznave.

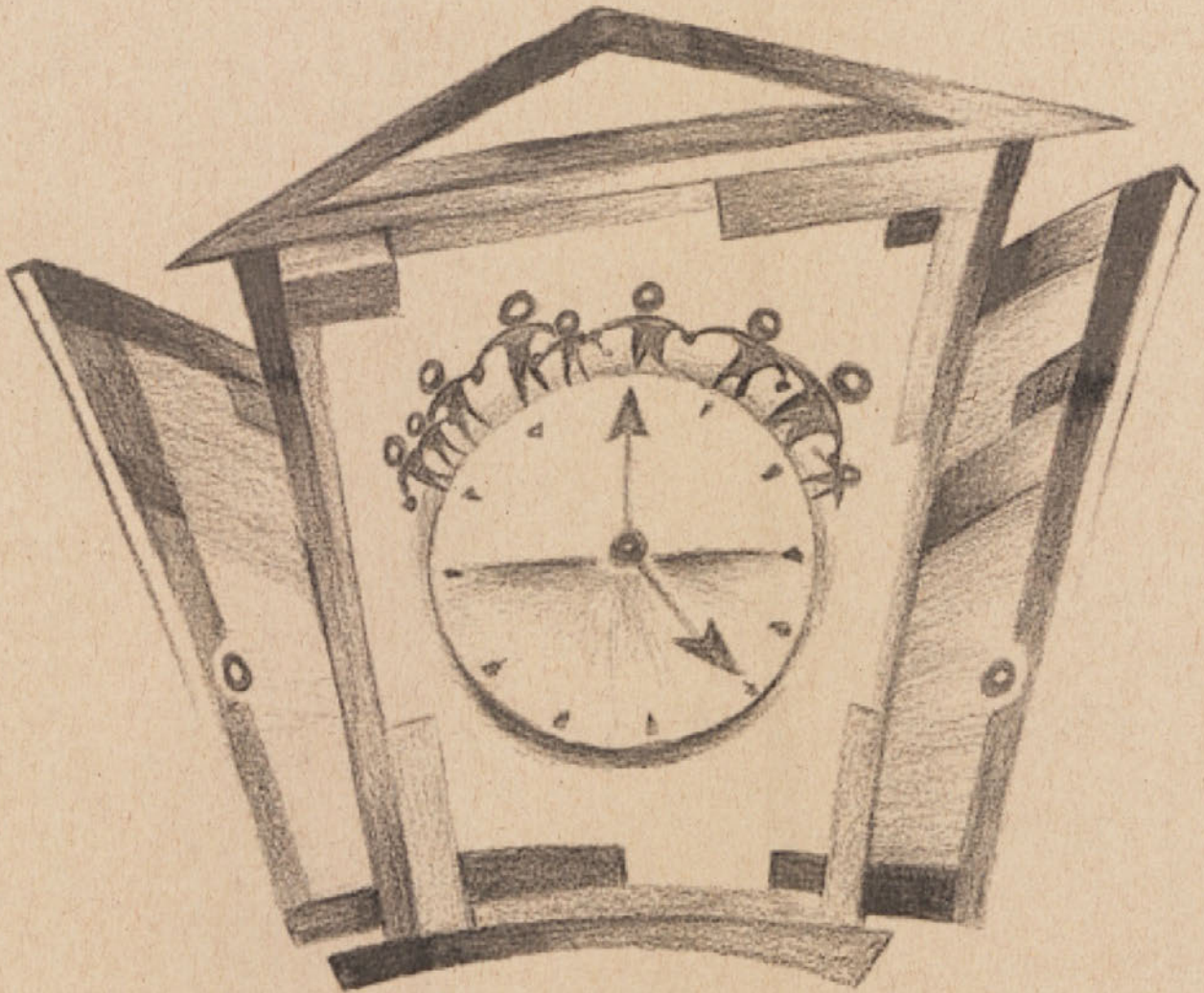
SVET - SREČA - RESNICA

LJUBITE DOMOVINO!

paper

issue 1, year III

I n d e x

Editorial.....	3
Offbeat News.....	3
The World of Chat Rooms.....	5
Miss World 2003.....	6
Hidden Talents.....	7
Day of Reformation: 31 st of October...8	
Christmas All over the World.....	9
Olympic Games.....	10
Che Guevara.....	11
Wizard of Odd.....	12
Dream Catcher.....	13
Studio 54.....	14
Sport Dances.....	16

writers: Maja Beg, Bernarda Bevc, Saša Mikec, Anja Novak,
Ajda Plauštajner, Jaka Picelj, Pina, Jernej Radez, Romy, Sila,
Marjana Stanko, Gašper Stegnar

designer: Jaša Bartelj

editor: Pina

mentor: Janez Gorenc

editorial

Pina

We're back, back again. Pretty much the same team but with a couple of changes. No major. We're also back in school if you haven't noticed yet. Some yet sleeping and some already on mild sedation. You know, good old school, good old math and good old English.

This year I got the place on the first page. To share my thoughts with you all. I mean like one or one and a half page isn't enough to get it all out! Well, here I am. I gave it a lot of thought and I've decided that I won't start spreading non-sense but only few flashbacks.

I was rather disturbed about the first graders this year. Especially on the first day because they were just about everywhere in sight. How do you think it makes us all feel? Old? Not. At least we don't look like we came running from the kindergartens across Dolenjska. Dumb? Not. Have you seen how you look running around the school looking for classrooms? I guess not. But it passed and we lost interest. And now our priority is how to kick the seniors out. Well, you have survived three years and a quarter here but the "best" is still to come. But until the first graders don't get the real hang of it and until the forth graders walk out of here we are all here to stay and make the best of it all. Oh yes, we are back.

offbeat news

S.o.S.

...freaky ...

Man Accused of Stealing 440 Left Shoes

The Associated Press,
October 26, 2003

Police arrested a man for stealing shoes at a southern Japanese hospital. Later they found a collection at his home; 440 women's shoes - all for the left foot.

The private hospital in Usu city, 500 miles south from Tokyo, began receiving complaints two years ago from patients and employees. Because the most of the shoes, which were removed at the entrance hall, were disappearing. In Japan, it is customary to remove shoes before entering homes and some public facilities.

The missing footwear was always for the left foot and in a women's shoe style, a local policeman said.

Ichiro Irie, 45, was arrested on Saturday, 25.10.2003, & suspected of stealing two leather shoes the previous day during one of his twice-weekly hospital visits.

In Irie's home, police found a box in a closet overflowing with the left mate to 440 pairs of women's shoes, including high heels, patent leather pumps, sandals and nurses shoes.

When they asked him why he was doing it, Irie told the police that he had 'a penchant for women's feet'.

Still, it is not clear why he preferred the left foot.

... can't U just giv'me a little peace...

Tupac; In Da Money

Tupac Amaru Shakur may be gone, but the rapper's musical legacy has kept his fortune very much alive. 2Pac finished at no.8 on Forbes annual top earning dead celebrities. In the past years, the rapper's estate has grossed \$12 million through the sales of new music compilations and previously unrealised tracks.

...Cruel , weird & Unbelievable ...

The popularity of dog eating is currently increasing at a huge rate. Now it is no longer the case of a few peasant farmers taking the grown puppies to the market for a little extra pocket money. Huge dog farms are being set up using modern scientific factory farming methods.

Animals Asia Foundation (AAF) has been concerned with this issue for a long time and so did the AAPN. In 2001 they visited Yibin (China, Sichuan Province);

"...we visited a dog meat restaurant which had 2 dogs in a cage waiting to be killed and eaten. In another cage were three puppies. The restaurant owner informed us that there are 5 dog meat restaurants in Yibin supplied by two farms about 20 km outside the town. We asked to visit these but were repeatedly told that the roads were too dangerous. He said they use about 20-30 dogs each month..." Dog meat is very expensive compared to pork which is as cheap as ordinary vegetables.

"... dog eating is not so popular in this area amongst the older generation- because dogs were traditionally kept as guards and pets but not food. However the younger generation is coming under the influence of other provinces and dog eating is now considered to be fashionable as a special occasion feast."

However shocking to Westerns, the use of dogs in northeast Asian cuisine has gone on just about as long as there have been men and dogs in the region. It is a meat eaten occasionally in the winter for its supposed warming quality. But it is regular fare in Peixian (China). "I eat it every day," says Han Fei, Peixian's biggest dog breeder, raising 100,000 dogs a year, almost all for slaughter at about six months of age. Dog meat is increasingly available now, and its popularity is growing as people become wealthier and their diets diversify; dog meat is one of the most expensive meats available in the country today.

The use of breeds such as Great Danes, Dalmatians,..., particularly Saint Bernard's, has outraged dog devotees in the West. One organization, called SOS Saint Bernard Dogs International, presented a petition signed by 11,000 people to the Swiss government in February, asking that the government intervene to stop China's use of "the most faithful friends of humans" for food. The Swiss government expressed sympathy but said diplomatic interference was not "appropriate". The Saint Bernard advocates have since taken their case to the International Olympic Committee, asking its president, Juan Antonio Samaranch, to turn down China's bid to be the host of the 2008 Olympics because of the country's culinary use of a breed that has saved so many human lives.

Finally, what can we do or say? ...one man's best friend becomes one's favourite meal in ever-increasing numbers as dog farms are springing up around the world... So, don't wait!!! Run outside and give your PUPPIE a HUGE hug!!!!!!!!!!!!!!

the world of chat rooms

Sila

For many young people, chat rooms offer a new and exciting way of meeting people. How do they work and what are the dangers?

How do they work?

When you use a chat room you choose your nickname. As result you do not really know who you are speaking to. Behind this »mask« you can confront people, tell jokes and escape into another world. Chat rooms linked to big sites or portals often have moderators. These are persons who keep order in a chat room and stop abusive users. They can also throw out people form a chat room. More official chat rooms sometimes have an alert button you can press to call a moderator.

Chat rooms on the Internet

Most chat rooms are within portals such as Yahoo or MSN, but there is special software where you can create your own chat rooms too. Major sites often have chat rooms so people can discuss different subjects, such as a pop group or a sport. Many teachers are starting to use chat rooms in an educational way. Audio is also possible for some, but you need a microphone and speakers. They can exchange information with other schools world wide.

Are chat rooms safe?

Yes and no. Meeting people offline is

not a good idea. Some young people have been hurt meeting people from chat rooms. In USA, FBI agents and police pretend to be teenagers to catch potential pedophiles. In Britain, the government is spending £1.5 million on advertisements to educate parents and teenagers about chat room safety. In Slovenia, I think we haven't got those problems yet. These are early days for chat rooms. But chat rooms can be very useful too. In some countries the national Centre of missing and exploited children goes into chat room to find missing children.

Chat room's safety

The main points to remember are:

- don't give anyone your name, telephone number or address
- don't meet with anyone without telling your parents, don't go alone
- don't except emails of strangers – they may contain viruses or nasty messages
- and remember, someone who is online may not be who they say they are!

What should a good chat room have?

- A moderator who bans abusive people
- Software to block text
- Clear rules
- Clear age groups
- Clear topics
- Safety tips on display

What would you do in a chat room?	Yes	Maybe	No
Would you ask someone for help with homework?			
Would you invent stories?			
Would you tell someone your biggest secret?			
Would you want to meet up with someone you talked to often?			
Would you have a different personality?			

What do you think? 1 means you disagree strongly, 5 means you agree strongly.

Chat rooms are:	1	2	3	4	5
a waste of time as you can't really trust anyone					
a great way of meeting people					
exciting - you never know what is going to happen					
boring - conversation is never deep and everyone talks at once					
a distraction - people spends hours on them instead of doing hobbies					
a false way of socializing - you see your real friends less					

miss world 2003

Maja Beg, 1.k

Tina Zajc

Like you all know this year Ireland won this prestigious contest. In 2003 106 states, well their beautiful representative, fought for the title Miss world 2003.

Of course, which woman doesn't want to be chosen for the most beautiful woman on the planet? Well, I

am not one of them. I don't really see a point in walking up and down the catwalk and showing yourself to the millions of people if you know that such a small country like Slovenia will never be chosen. In the background of all this beauty contests is of course fashion. The girls are trying to be very skinny-because that is today's fashion-and when they come on TV, many girls and women see them, a lot of them feel less worthy because they are not so skinny and beautiful. That is a big problem these days because that stimulates anorexia, bulimia and many other health problems. The number of victims is rising, not just the girls, boys are facing the same problems. To be skinny is fashionable and you can't fight it. I agree that it is bad to be fat not only because of the beauty but for health reasons too. But it is hard to find a gold middle. Besides, all these fashion and health problems are choosing the winner. In the 2003 committee there were mostly Europeans and Americans, not enough Asians even though the contest was in Asia, and not a single African. How can

an American choose an Asian if he is every day surrounded with tall blond girls from America? He can't, he will choose a type of a girl he's used to. The same is true for all other races and nationalities. Of course there is room for exceptions. All of the girls who are chosen for the Miss of her country are beautiful. Tell me, who has the right to say who is beautiful and who is not!? The beauty comes from inside and that isn't false talking. If the girl has a beautiful face and she has a beautiful body, but she never smiles and has fun, because she is too possessed with the

Miss World

thought of being beautiful all the time, she is not really beautiful. The Miss world is also a talent show, they shoot videos and questions so that the judges can see how the candidate thinks. We can see that it is not just beauty which counts. You must be smart too and be from a country that has a strong political background. So, the conclusion is something like this: The winner of Miss world doesn't have to be really beautiful, she has to be smart, has to have a good body, has to be good at something (talent show) and she has to come from the right country. When the judging would not base on politics maybe even Slovenia could win.

hidden talents

Ajda Plauštajner, 1.b

There are a lot of singers and song-writers in the world who want to be famous and popular also abroad. Some music artists that are now known all over the world, were known in their country long before the rest of the world was able to hear what they have to offer.

Some music artists have a long history in making music, some of them were chosen in TV-shows and the rest of them were discovered by influential people and started making their music this way.

I admire those who have gone through a lot of disappointments, failures, refusals ... and are still trying to reach their goals and later to make new ones.

Jason Mraz

Jason Mraz is an emerging singer, guitar player and song-writer from USA. He's 26 years old and has recently become known in popular music. He says that his hits *The Remedy (I Won't Worry)*, *You And I Both* and *I'll Do Anything* are »pop music with jazz influences«. He started playing guitar at age 18. » I kept telling myself, ' If I keep playing the guitar by the time I'm 40, I'm going to rock, so I've got until 40 to totally suck and be

unemployed, and then if I still suck, I'll go back to college.' « The song-lyrics are understandable for everyone and at the same time on a high level. His first album *'Waiting For My Rocket To Come'* was released in year 2002 by Elektra. Jason Mraz is one of those whose talents were recognized and 'used' very quickly.

A 36-year-old Liz Phair started taking an interest in music around the year 1993, that's when she recorded her 1st album. She released 5 albums since, but she wasn't known until the arrival of her last album, simply called *'Liz Phair'*. A song called *'Why can't I?'* is also on a soundtrack from the film *'How To Deal'*. When the soundtrack came out, she became familiar to more people. The genre of her music is somewhere between indie rock and adult pop.

Middle-aged Ryan Adams began his music career a few years ago. He recorded 3 albums (*Heartbreaker*, *Gold (Limited)* and *Demolition*) in a very short time. Although he seems like a rebel through his behavior, some of his songs are peaceful love songs. He has a unique voice, which comes out perfectly in all kinds of songs – quiet and rowdy ones.

You get to know a lot more from these types of singers than from pure pop singers. There's a lot of undiscovered musicians over the Atlantic Sea and I hope we'll be able to hear their products soon. They could bring a lot more of American and Canadian culture and could continue proving wrong to those who say that good music no longer exists.

day of reformation: 31st october

Betty, 4.f

Primoz Trubar was the **BEGINNER** of our **LITERATURE** and we should be **PROUD** of him. He was born in Rascica near Velike Lasce. His father was a farmer and a **MILLER**. When he was just a little boy, he talked to many **DIFFERENT PEOPLE** and he was very curious about everything. When he was **TWELVE**, he went to become a priest. He went to schools in Reka, Salzburg, Trst and Vienna. In Trst he made friends with **BISHOP Bonomo**, who gave him a parish in Loka near Radece. He was very educated and he knew German, Latin and **ITALIAN** language. He became a **PROTESTANT** very soon. In his **SPEECHES** he criticised superstition and talked about the **NEW** ideas. Because of that he had to run **AWAY** in 1548. He was living in **GERMANY** and there he published the first Slovenian book **Katekizem**. This book had 244 pages and contented the **MAIN** Protestant thoughts. In the **SAME** year (1550) was published **Abecednik**, which had only 16 pages and was a reading handbook.

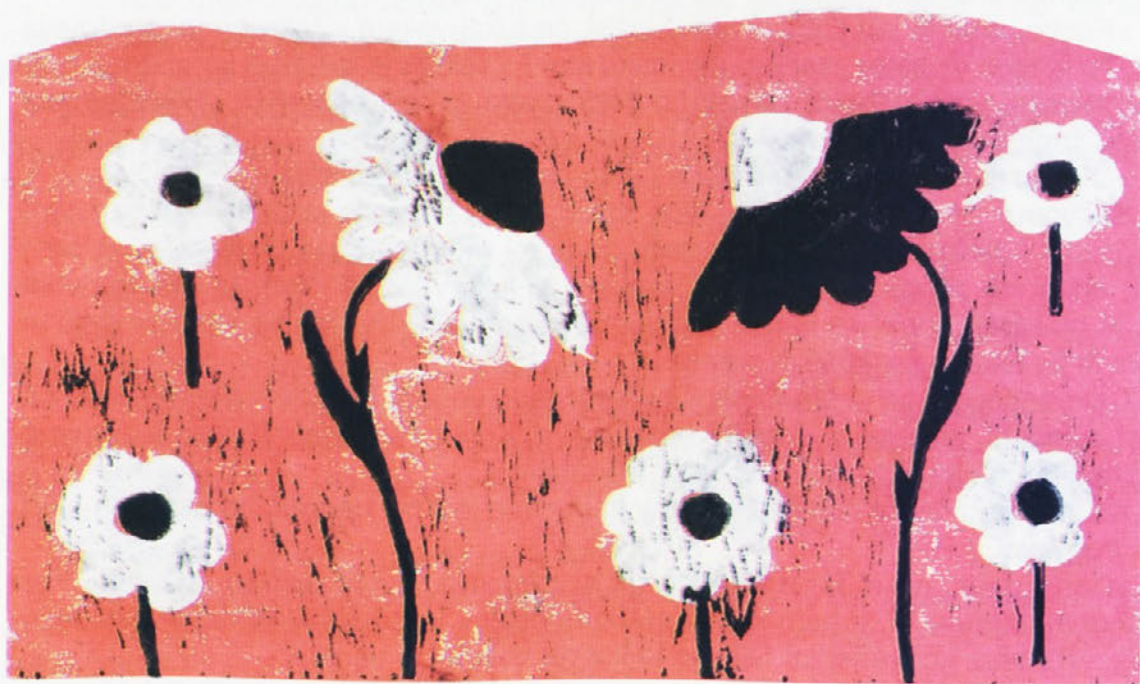
He said Slovenes were **KIND**, generous and **MODEST**, but they paid little attention to their culture and weren't proud **ENOUGH** of their **ROOTS**. He wished them only the **BEST** and tried to help them. He died as a seventy-eight-year-old **MAN** in

Primoz Trubar

S	T	O	O	R	E	L	L	I	M	D	E	T	R
B	E	N	B	I	D	I	F	F	E	R	E	N	T
E	Y	P	E	P	T	P	H	D	D	I	M	E	S
G	N	R	S	E	W	A	O	G	N	I	A	M	E
I	A	O	T	O	E	E	L	H	U	I	S	A	D
N	M	U	N	P	L	G	N	I	S	O	K	T	O
N	R	D	E	L	V	Y	A	W	A	I	N	S	M
E	E	S	P	E	E	C	H	E	S	N	B	E	A
R	G	N	P	R	O	T	E	S	T	A	N	T	N

50 let.
Stežice
LITERARNA
PRILOGA

Judita Kulovec

ŽIVLJENJE JE LEPO

ZAČNE SE NA ZAČETKU...

Tišina preveva hodnik. Kot v valovih do mene prihajajo tihi odsekani glasovi. Še med poukom je šola polna različnih zvokov. Polna razdraženih glasov profesorjev in veselih vzklikov učencev, ko se razvije debata. Jaz pa, kot ponavadi, spet zamujam ...

Glasovi iz učilnice so mi dobro znani. Profesor glasbe z navdušenjem razlaga novo snov, ostali pa so za spremembo tiho. Bolje, da počakam še malo, da se kdo oglasi in ne bodo spet vsi zijali vame.

Amy, daj oglasi se že enkrat! Končno!

»Profesor, boste zavrteli kakšno baročno skladbo?«

Terna! Sredi splošnega prepira pohitim v razred.

»Dobro jutro, profesor! Se opravičujem, ker sem zamudila. Budilka mi ni zvonila, oči je pa zaspal.«

Kot ponavadi se samo nasmehne in mirne duše se lahko usedem v klop. Vsaj on mi ne teži kakor drugi. Amy spremeni izraz na obrazu, še preden ji preberem misli, in nasmejano reče:

»Se mi je zdelo, da bi rad nekdo vzbudil mojo pozornost s tistim mahanjem.«

Očitno se mi na obrazu bere, kaj se je zjutraj dogajalo, ko je tako hitro izpustila tisti znani *Kaj je bilo?*. Tudi v nadaljevanju se nihče ne ozre nazaj. Še naslednji dve uri imam mir, nato pa spet:

»Hej, Danči, kaj je bilo pa danes?«

Kakor vsak daljši odmor se je naša klapa zbrala pri zadnji mizi v jedilnici. Moja malenkost pa je bila zaradi jutranje zamude spet v središču pozornosti.

»Kot vedno je oč zaspal ...«

»Zdaj mi gre pa že pošteno na živce. Kaj si pa misli, da je! Če on nima redne službe, moraš pa ti namesto njega zamujati!«

»Najraje bi šel do njega, pa mu povedal, kar mu gre.«

»Fantje, umirite se! Danieli ni nič lažje, če tukaj vpijete,« tokrat je posredovala Rožca. To je njen vzdevek, saj ji je dejansko ime Florela in je res lepa kot roža.

Prekinila sem njihovo debato o tem, kako bi mi pomagali. Nisem imela namena vsega poslušati znova.

»Okej, bi lahko nehali s tem?! Se lahko vsaj v šoli zabavam?«

Skrivoma so se spogledali. Vsaj mislili so, da nisem opazila. Vendar sem dobro poznala njihove misli. Vedela sem, da bi mi radi pomagali. Prav tako pa sem vedela, da bi ob njihovem pogovoru bruhnili v jok. Vse, kar sem si tisti trenutek želela, je bil smeh, da bi se lahko brezskrbno nasmejala. Uslišali so mojo prošnjo in pogovor je že tekkel o vsakdanjih rečeh.

Celo dopoldne se je vrtelo okoli žurke tistega večera in čeprav sem vedela, da ne bom smela iti, sem jim z veseljem prisluhnila. Kakor vse lepe rečije tudi to mirno dopoldne hitro minilo in že smo bili na poti domov.

Ko sva proti domu hodili le še Amy in jaz, me je Amy nenadoma povlekla proti majhni trgovinici.

»Danči, vem, da ni kriva budilka, da si zamudila. Tvoja budilka so starši. Ker pa niso ravno zanesljivi, ti bom kupila pravo budilko,« je odvrnila na moje začudene poglede. »Pa brez ugovaranja! Glej na to kot na novoletno darilo.«

Zasmejali sva se njeni ideji novoletnega darila sredi maja, na koncu pa sem se domov le vrnila z novo budilko. Preden sva se ločili, je še dejala:

»Se vidiva jutri, če boš lahko prišla k meni. Če pa ne, si mi pa ne drzni zamuditi v ponedeljek!«

V smehu sem stopila v prazno hišo. Mami je bila v službi, oči pa verjetno na lovu za prosto mesto. Močno sem upala, da bo dobil delo, saj mi je že navsezgodaj zjutraj zagrenil sleherni dan. To mi je šlo iz dneva v dan bolj na živce, zato sem se razveselila vsake minute, ko ga ni bilo doma.

Prižgala sem radio in si pripravila kosilo. Naslednjih nekaj ur sem skakala po hiši in pospravljala, vmes pa vsake toliko časa poklicala prijatelje ter čepela na telefonu. Neopazno je prišel večer, ko je iz službe prišla mami.

»Dober večer! Si že kaj skuhala?« je bil njen pozdrav.

»Očka ni doma, pa sem počakala nate, da bova skupaj kaj pripravili.«

Opazila sem majhno žalostno iskro, ki se ji je utrnila v očeh. Obe sva vedeli, da ni pozen, ker bi dobil službo, ampak da je kot vsak petek s prijatelji *na pivu*. In da se bo vrnil pozno ponoči, ko bo vase zlil že malo več piv in drugega alkohola.

Mami je vse to lažje prenašala kakor jaz in je zato pohitela v kuhinjo.

»Če sva pa sami doma, mi pa pokaži najboljši recept, da si bosta tudi *babnici* enkrat privoščili ...«

In sva si privoščili obilno večerjo in sladek čokoladni desert ... Nato sva se udobno namestili na kavču in se predali televizijskemu programu.

Ko sem že skoraj zaspala, sem zaslišala zvonec. Mami je šla odklenit in kmalu mi je bilo jasno, da oči v svoji pijanosti ni našel ključa. Spet ...

... IN KONČA NA KONCU

Novo jutro, nov dan. Nov začetek ...

»'jutro! Kaj je ...«

»Ššš, oči spi,« me hitro ustavi mami.

Seveda spi. Do sem slišim, kako prede njegov maček.

Svoje misli zadržim zase, da ne bi razjezila še mami. Neverjetno, še ko ga maček uspava, mi uniči jutro! Tišje dokončam stavek:

»Kaj je za zajtrk?«

Mami je že pripravila sendviče in v tišini jih pospraviva *na varno*. Celo dopoldne mine v tišini ... Tišini, ki jo spremlja dobro poznano *žaganje* iz spalnice. Ob tej spremljavi si ogledava par filmov in že je treba pripraviti kosilo.

»Bodo makaroni v redu?« me prijazno vpraša mami.

Še preden ji odgovorim, se odprejo vrata spalnice.

»Kaj sprašuješ?! Ob tem času bi moralo biti kosilo že na mizi!«

Ni treba posebej poudarjati, da se je v tistem trenutku prebudil moj *dragi* oči ... In ni mi treba razlagati, da je bilo s tem mirnega dopoldneva konec.

Pohiteli sva, kolikor sva mogli, da bi bilo kosilo čim prej za nami. Nato smo se, kakor ponavadi, zleknili na kavč in med nami je zavladala spokojnost teveja. Ne vem, kaj mi je bilo, da sem morala prekiniti ta mir, toda kar je bilo, je bilo. Moja usta so že govorila:

»Mami, bi šla lahko za eno uro k Amy?«

Zavladala je nelagodna tišina. Vedela sem, da bi mi z veseljem ustregla v vsem, toda tukaj je bil oči. Njemu pa se le ni upala oporekati. Toda ni mi bilo treba dolgo čakati.

»Da ne bi slučajno kam šla! Punce tvojih let morajo biti doma in pomagati v go ...« očija je ta dolgi stavek utrudil in šele čez nekaj časa je sledilo nadaljevanje »v gospodinjstvu. Ker pa se s takim veseljem potepajo po svetu, jih starši srečajo le še na porodniškem oddelku ...«

»Oči, saj bi šla samo za par minut, zaradi šole.«

»Zaradi šole! Pa še kaj! Nikamor ne greš, pa pika!«

»Stara sem sedemnajst let in grem ...«

Sredi stavka me je prekinila močna klofuta.

»Ne ugovarjaj! Nisi še polnoletna, še vedno si pod mojim nadzorom!«

»Ampak ... Av!«

Vedela sem, da ni bilo dobro ugovarjati, vendar me usta niso ubogala. In po vsaki besedi je priletela nova klofuta, še preden sem jo izrekla do konca. Ko je znova začel govoriti, sem izkoristila priložnost in stekla v sobo. Hitro sem si obula tenisne in zagrabila torbico z najnujnejšimi stvarmi ter zlezla skozi okno na drevo. Še ko sem skočila z drevesa na tla, sem slišala, kako oči vpije in tolče po vratih.

Tudi meni je prekipelo in moja glava je bila polna nepovezanih stavkov.

Dosti imam vsega! Grem! Končala bom to!

IN SEM ŠLA

Z žgočimi lici sem se opotekala do Amyine hiše in ko sem prišla do sape, potrkala na vrata. Celo popoldne je bila sama doma, zato sva se v miru zabavali po svoje, saj na meni ni opazila nič nenavadnega. Lepo je bilo pozabiti na težko dopoldne ...

Nato pa se je popoldne počasi prevesilo v večer in Amy me je prestrašeno pogledala:

»Tvoji bodo znoreli! Saj si že več ur pri meni.«

»Naj te ne skrbi za njih. Končno so me enkrat spustili iz hiše, bodo pa že malo potrpeživi.«

»Ampak, Danči, potem pa spet ne boš mogla več k meni. Grem zdaj s tabo, pa jim bom rekla, da smo s starši nekam šli in se je vse skupaj zavleklo.«

»Ni me treba spremljati domov. Saj nisem več dojenček, bom že preživela.«

Poskusila sem ji pokazati najlepši izvedljivi nasmešek, vendar me je lice spomnilo na pretekle dogodke. Amy verjetno ni videla niti najmanjšega nasmeška, saj me je zaskrbljeno vprašala, kaj je narobe. Brezskrbno sem skomignila, kar naj bi pomenilo, da je vse v redu. Ona pa me je še bolj prestrašeno pogledala.

»Danči, kaj je narobe? Ta rdečica ni od ličil ali kaj?«

Trmasto sem molčala, zato je sama preverila svojo ugotovitev.

»Kdo ti je to naredil?! Oče?!«

»Saj ni nič ...«

»Danči, čeprav je tvoj oče, nima nobene pravice, da te kar tako tepe! Danes boš ostala pri meni, s tvojim očetom pa se bosta pomenila moja starša.«

»Amy, ne zganja cirkusa!. Lepo bom šla domov in vse bo okej. Ne skrbi zame, sem že navajena. Ne prekinjaj me, prosim! Šla bom domov, ti pa o tem ne govori nikomur. Zmenjeno?« počasi me je minevalo potrpljenje, saj sem imela že preveč prepirov ta dan.

Upala sem, da bo preprosto prikimala, ona pa se je trmasto uprla:

»Če misliš, da te bom tako pustila na miru, se motiš. Nihče nima pravice, da bi se lahko tako znašal nad tabo in tega tvojemu očetu nikakor ne bom mirno oprostila ...«

Morala sem jo prekiniti, saj si nisem niti predstavljala pomena njenih besed.

»Na kolenih te prosim, ne delaj mi tega. Reci, da boš tiho. Samo to te prosim,« iz sebe sem iztisnila vse, kar je še ostalo od moje potrpežljivosti.

Njen odgovor pa ni bil tak, kakršnega sem želela: »Ne bom te pustila na cedilu, Danči. O teh stvareh ne bom tiho, ker si moja prijateljica in ...«

»Če mi pa v tem ne moreš ustreči, pa nimam kaj početi tukaj!«

Hitro sem odvihrala skozi vrata na cesto. Slišala sem njene vzklike, da ji je žal, ker mi je kadar koli želela pomagati in da ne rabi take nehvaležne prijateljice. To me je le še bolj razjezilo, vendar je zmagala žalost, ker sem izgubila najboljšo prijateljico in po licih so se mi ulile solze.

Na pol poti do doma sem se spomnila na starše in se hitro obrnila v nasprotno smer.

Preklete! Kam naj grem pa zdaj?!

Hodila sem po mestu in se kmalu znašla ob našem malem potočku. Opazovala sem njegov brezskrbni tok, ko sem iz bližnje hiše zaslišala glasbo.

In sta šla, veter nosil zvezde je z neba ...

Polna sarkazma, jeze, žalosti in obupa, sem se ulegla na umazana tla pod malim mostom. V mislih sem prepevala svojo pesem:

In sem šla. Sama, v solzah, brez prijatelja. Kako naj vem, kje izhod je iz tega sveta?

Tiho žuborenje potočka je z grozno hitrostjo preraslo v peklenški hrup in mi drlo skozi ušesa. Okoli mene so nastajale podobe preteklega dne, njihovi jezni glasovi pa so mi v valovih butali v možgane.

Žal mi je, ker sem ti želela pomagati ... nisi vredna!

Pod mojim nadzorom si! Utihni!

Nisi vredna tega sveta! Nihče te ne mara, staršem je žal, da so te sploh spravili na svet... Prijatelji te sovražijo, ker jim je tvoj oče povedal, da si ničvredna kurba ... Izgini iz tega sveta in jih pusti, da v miru živijo naprej!

Še potok se je obrnil proti meni in spet sem poslušala vse očetove izbruhe in prepire z mamo. Le da sem bila tokrat vedno edini krivec za vse jaz. Nisem prenesla hrupa in v obupu sem začela brskati po torbi, da bi našla kar koli, samo da bi preglasilo to vpitje.

Postajalo mi je vedno bolj vroče, v torbi pa ni bilo ne walkmana, kaj šele radia. Našla sem le vrečko... počasi se mi je v misli prikradel prizor iz trgovine.

»Mami, katere britvice naj vzamem? Modre ali rdeče ...«

Obrnila sem vrečko na glavo in iz nje je padel majhen rdeč paket ... Še vedno so mi v glavi odmevali očitki staršev in Amy, ko sem raztrgala paketek in so ven padle britvice. Hrup je preglasil potok:

Nisi vredna tega sveta! Vsi te sovražimo! Izgini!!!

Kratek poteg in iz zapestja je priteknel drug, rdeč potoček ...

Nisi vredna! Nisi vredna! Nisi vredna ...

MED NEBESI IN PEKLOM

Luč. Svetloba.

Kje sem?!

Sonce se približuje, ko me nenadoma zagrne tema. Nekaj me vleče po ozkem tunelu navzgor. Ne, to ni tunel. To je ... to je velika cev, ki povezuje svetle sobe. Vse skupaj že spominja na računalniško igrico. V vsaki sobi so novi ljudje, nekateri

spominjajo na slike v piramidah, drugi na kičast barok. Vmes pa dolge cevi, po katerih letim brez obstanka.

Še enkrat mi v oči posije slepeča svetloba, ko se naenkrat ustavim.

Letim nad zemljo, pod mano pa so ljudje. Sedijo v neki čudni zgradbi, ki mi je od ne vem kod znana. Kakor v filmu se počasi približam tej podobi in slika je vedno bolj jasna.

Neznani ljudje v amfiteatru gledajo boje gladiatorjev.

Kaj za vraga je pa to?!!! Moram še v sanjah poslušati zgodovino?

Počasi priletim do praznega sedeža in opazujem igro. Čeprav sem priletela, se nihče ne ozre nazaj. Še gledalci na sosednjih stolih me ne opazijo.

Tudi prav, si bom pa enkrat namesto filma ogledala prave boje.

Mirno se predam opazovanju dogajanja pred sabo. Dva gladiatorja se borita za življenje. Eden ima meč, drugi pa ščit.

Nore sanje!

Brez enakovrednih orožij se moška borita naprej. Ko nato prvi izgubi svoj meč, množica v navdušenju vstane. Drugi gladiator hitro skoči naprej in zgrabi meč. V trenutku stoji nad prvim in z ostro konico meča nad prsmi poraženca čaka na odločitev cesarja.

Množica, željna krvi, vpije, medtem ko gre meni na jok. Cesar počasi vzdigne roko s palcem navzdol. Meč švistne in množica ponori.

Aahh! Kaj ste nori?!

Ko gladiator ostane brez glave, brezglavo zavpijem na moža, ki stoji ob meni. Vendar me, kot kaže, ne sliši! Toda jaz slišim njega, čeprav ne govori!!!

Kakšna bitka! Kakšen konec! Zaslužil si je smrt, ker je izgubil meč.

Medtem ko vzklika cesarju, mu na obrazu vidim krvoločnost. In znova zaslišim njegove misli:

Pripeljite novega mrtvaka že enkrat! Hočem videti, kako bo lev ubil drugega gladiatorja.

Kamor koli sem se ozrla, sem z grozo ugotovila, da vsi mislijo in čutijo enako. Ti ljudje so dejansko želeli videti umreti novega gladiatorja!

V tem trenutku sem znova poletela, tokrat proti vratom, skozi katera je prej odšel zmagovalec. Naslednjo sekundo sem že bila v nekem temnem prostoru. Ko sem se privadila na temo, sem zagledala hodnik, ki je povezoval nešteto majhnih sobic.

Lebdela sem med ljudmi in ko me tudi tukaj ni nihče nadrl, sem počasi le ugotovila, da sem nevidna. Zavila sem v ozko, mračno sobo. V kotu sem prepoznala gladiatorja iz boja, ki sem ga maloprej gledala. Še vedno je bil malo zadihan, ko je ležal na slamnjači, ki mu je služila za posteljo.

Ali ta človek ve, da je ravnokar ubil nekoga? Kaj ob tem nič ne občuti?

Kakor da bi me slišal, se prebudijo njegove misli:

Živali! Kaj so naredili iz nas, da nas ne gane več niti to, da smo postali množični morilci. Preprosto gremo gor in ubijemo nasprotnika, ki to ni. Ubijemo nekoga, ki doživlja podobno, kakor jaz! Ali je imel tudi on družino?

Med opazovanjem si postavljam nova in nova vprašanja ter poslušam njegove nesrečne misli.

Je žena že rodila? Kako je Eros? Je vesel bratca ali sestrice? Prekleti! Kaj sem vam storil, da sedaj ne vem nič več o svoji lastni družini? Čemu se moram ravno jaz boriti za vašo zabavo ...?

Vendar ne, da bi se ubil, nikakor. Težko je tukaj, toda če se potrudim, bom z malo sreče nekoč spet na svobodi ... Obljubili so nam tako ... Menda niso lagali? Ne,

ne in ne! Saj so vsakomur rekli: »Bojuj se, kakor se moreš, toda če boš dober, te bo cesar sam spustil.«

Da, boril se bom! Za ženo, sina in dojenčka ... Da bi ga vsaj videl pred smrtjo! Ko bi vsaj ...

Počutila sem se odveč, ko se je prepustil mislim na svojo družino in počasi sem zapustila njegovo celico.

Čeprav ga lahko ubijejo vsako uro, še vedno upa ... Živi v bedi premajhne celice, a še vedno upa, da bo kdaj uzrl svet.

Spet me je oblila mračna svetloba in skozi velike, temne cevi sem letela skozi čas ...

Galjot. Utrujen po celodnevnem delu čepi na klopi in preveva ga ljubezen, ko se spomni na ženo in otroke ... Tlačan. Sredi punta se ozre proti domači hiši in gre naprej v boj za boljše življenje ... Ženska z otroki. Stoji na krmilnici in gleda izginjajočo obalo. Ko se obrne stran, se ji oko orosi. Zapušča dom in gre v neznano, boljše ... Študent. Brez družine, sam potuje posvetu. Vendar se veseli novih krajev in novih prijateljev ... Kitarist. Brez prebite pare prepeva ob vodnjaku. Vendar ljudem poje o sreči ...

Nešteto usod, nešteto krajev in ljudi. Sami, v bedi, ki jim jo ponuja življenje, tavajo po svetu, vendar še vedno upajo ...

Nekoč bom prišel na kraj, kjer mi bo lepo ...

PRISTANEK NA ZEMLJI

»Danči, kako si? Ti ne veš, kako si me prestrašila. Tako sem vesela, da si spet med nami.«

Od slepečih luči me prikliče mamin glas.

»Me vidiš? Kako se počutiš?«

»Gospa, malo se umaknite, prosim. Živjo, Daniela. Te kaj boli, je kaj narobe?« se je z vprašanji nadme nagnil moški v beli halji.

Zdaj mi bo pa še zdravnik utrujal! Kot da sem z Lune padla!

Nato sem pogledala okoli sebe in opazila, da to ni moja soba. Povsod so bile čudne naprave, v roki pa sem imela iglo z dolgo cevko, po kateri je tekla prozorna tekočina. Bolnišnica!

»Kaj se dogaja?« počasi le pridem k sebi.

»Daniela, se spomniš kar koli o včerajšnjem dnevu? Gospa, prosim,« je zdravnik utišal mami, še preden je spregovorila.

Po kratkem razmisleku mi je na pamet padel le prepir z očijem in nato še z Amy. Nato nič več. Praznina.

»Daniela, vse to se je zgodilo pred dvema tednoma,« mi je začel razlagati zdravnik. »Ko si zbežala od prijateljice, je šla ona za tabo. Našla te je pod nekim mostom s prerezanimi žilami. Z rešilcem so te pripeljali sem in od takrat si ležala tu v komi. Izgubila si veliko krvi, vendar si za zdaj rešena. Staršem sem že razložil, da boš morala ostati še nekaj dni na pregledih in potem bomo videli, kako naprej.«

Počasi sem dojemala njegove besede in na koncu le razumela, kaj hoče od mene. Nekaj časa je še opazoval zaslone aparatov, nato pa odšel iz sobe. Okoli mene so se zgrnili prijatelji in mami. Z glasovi, v katerih je bilo čutiti usmiljenje, so me spraševali, kako se počutim in če kaj rabim.

Medicinska sestra jih je kmalu poslala iz sobe, ker naj bi me utrujali. Ostali sta le mami in Amy. Le-ta je tiho spregovorila:

»Ko sem hodila ob potočku, sem nenadoma zaslišala vpitje. Od bližnje hiše je tekel fant in vpil, da nekdo leži pod mostom. Okamnela sem, ko sem te videla vso krvavo, on pa je hitro poklical rešilce. Danči, ti ne veš, kako sem vesela, da si živa!«

Močno me je objela, nato pa tudi sama zapustila sobo. Tudi mami me je v solzah objela in mi hitro obnovila dogodke zadnjih dni.

Oči ni mogel biti ob meni, ker je bil na zdravljenju. Mami je resnično verjela, da se bo ozdravil alkoholizma. Sama je nato vse dni sedela ob meni. Rekla je, da me je Amy obiskovala vsak dan in da ji je bilo močno žal za vse, kar je rekla tistega dne.

»Gospa, prosim, lahko pustite Danielo samo, da se spočije?« je dejala sestra med vrati.

NOV ZAČETEK

Po kratkem okrevanju sem lahko zapustila bolnišnico. Spomnila sem se tiste rdeče britvice, o kateri sem morala izčrpno poročati psihiatru. Da, zdravnik me je napotil k njemu, da se vse skupaj ne bi ponovilo. Z mano je šla mami in me počakala pred vrati. Nisem mu mogla povedati, kaj sem takrat občutila, zato mi je dal novo napotnico.

»To je društvo mladih s podobnimi težavami. Upam, da boš upoštevala moj nasvet in se udeležila njihovega sestanka.«

S temi besedami je zaključil najin pogovor. Nekaj dni sem razmišljala o tem društvu in ta trenutek hodim po cesti in iščem stavbo z njihovim naslovom. Ob meni hodi moja najboljša prijateljica Amy.

Imeli sva dolge pogovore in sedaj se razumeva bolje kot kdajkoli. Tudi s starši sem veliko govorila. Od mami sem zvedela, da je očiju postavila ultimat: naj se odreče pijači ali pa bo zaprosila za ločitev. Očiju je bil bolj všeč prvi predlog in na novi poti mu gre zaenkrat kar dobro.

»Danči, kje si? Bova vstopili ali ne?«

Pogledala sem v Amyine temne oči in nato po poti, po kateri sva prišli ...

»Nikar ne misli, da ti bom sedaj dovolila, da se obrneš, ne. Nekako sem te morala zbuditi iz sanj, ha, ha ...«

S smehom je prebila led in sproščeno sva vstopili v neznano stavbo. Ko sva stali pred vrati sobe, iz katere je bilo slišati glasbo, me je prijela za roko in povlekla skozi vrata.

Skupina razposajenih mladostnikov mi je prišla naproti.

»Živjo! Si ti Daniela? Smo te že pričakovali. Kar pogumno, ne se bati,« me je ogovoril nek fant.

Ker sem jaz obnemela, me je predstavila Amy in pristavila, da je moja prijateljica in me je pospremila.

»Lepo, lepo. Vedno smo veseli lušnih deklet,« se je nasmejal drug fant. »Jaz sem Viktor in ...«

»Kar počasi,« se je spet oglasil prvi. »pripravimo stole, da se bo vsak posebej predstavil in bomo dekletoma predstavili še naše društvo.«

Razvil se je sproščen pogovor in vsak je povedal, kako se je znašel tu. Večina jih je že poskušala narediti samomor, druge pa so sem poslali šolski svetovalci. Tudi Viktor mi je pokazal svojo brazgotino na zapestju in Vesna, nova znanka, je hudomušno pristavila:

»Kako sta lep par. Saj sploh ne potrebujeta enakih prstanov, če bi se slučajno poročila, ha, ha ...«

Pogovor je tekel o vsakdanjih rečeh, o tistih stvareh, ki nam pomenijo največ. Tudi Amy je z veseljem sodelovala. Kot bi mignil, je bila ura naokrog in počasi smo se poslovili.

»Počakajta malo!« je za nama priteknel Viktor. »Kako se ti je zdelo? Se še vidimo?«

Prikimala sem in hitro je na dan privlekel majhen listek.

»Tukaj imaš mojo številko, pa me pokliči kaj, da si ne boš do petka premislila. Zdaj moram pohiteti domov, drugače bi se z veseljem menil še naprej. Adijo! Pa pokliči me!«

Prešerno sva poskakovali proti domu in si prepevali pesem, ki smo jo poslušali med sestankom:

Življenje je lepo, če ga živiš, tako kot ponuja se samo in ne da ti ga spremeniš, lalalala ...

V smehu sva prišli do križišča, kjer sva jo ubrali vsaka proti svojemu domu.

Ja, življenje je lepo, če ga znaš živeti, kakršno ti je naklonjeno in uživati v malih stvareh, ki jih moraš sam poiskati. Med kupom umazanih in raztrganih oblek se vedno najde kakšna uporabna.

Ležim na postelji in poslušam radio. Vsi prepevajo o ljubezni in sreči, lepoti življenja.

Punca, malo drugače bo treba zdaj delati! Gledati bo treba v sonce in potem ne boš videla sence.

Koliko misli o življenju se najde povsod, če jih iščeš. Kje že imam voščenke? Za nov začetek bo potrebna preureditev sobe. Te misli se bodo v živih barvah prav lepo svetile na stenah.

Za nov začetek je potrebna ljubezen. In predvsem prijatelj.

Saj res! Viktor! Se mu bom malo oglasila, da bo videl, da sem še na sončni strani življenja. Kje imam mobi?

Vsak trenutek se lahko spet rodiš.

Vsak trenutek je lahko nov začetek.

Izbira je tvoja.

To je tvoja odločitev.

Zgledovala se bom po tem nasvetu: imaš jutri čas, da proslaviva nov dan? Oglasi se kmalu, Daniela☺

Danes je prvi dan preostanka mojega življenja.

(Dale Carnegie)

Nejc Gazvoda

SPREHOD

Kratka zgodba

Vse osebe in dogodki so izmišljeni, vsaka podobnost z resničnim je zgolj naključna. Imena so simbolna in niso vezana na nobeno resnično osebo.

Posvečeno dediju Mirotu

Ko je počilo, se nisem preveč ustrašil.

Vse skupaj je bilo kratko, kot bi počil balon, ko se malce sicer zdrzneš, ampak veš, da je bil samo balon. V Zagrebu so me nekoč posrali trije golobi na trgu Bana Jelačića, ko je top na vrhu gradu ustrelil ob dvanajsti uri. Cela jata je histerično poletela v zrak in grulila, od strahu pa jim je očitno popustila tista debilna kloaka. Ja, bil je take vrste pok, ki sicer splaši golobe, ampak kakšnih večjih, inteligentnejših živali, kot je recimo najstnik, pa niti ne.

Drevo sem si lahko ogledal, počasi se je približevalo. Lubje je imelo zelo hrapavo, kot debele gube na stari ženski, ki se primaje mimo tebe po cesti in ob pogledu na njo odrineš misel, da bo tvoja punca nekoč taka, ter prijazno pozdraviš. Drevo pa je čisto počasi prihajalo bližje in spomnil sem se sestre, ki je plezala po domačem orehu in lomila veje in jih metala vame, jaz pa sem jih metal nazaj, a se je vedno izognila, spretna mala opica. Samc naglas se je smejala in pokazala nazobčana mlečna sekalca. Plezala je tudi po strehi naše hiše in ko sem se učil v svoji sobi, sem slišal nad sabo bobnenje in takoj vedel, da zopet zganja norčije. Ni me motilo, čeprav je bilo mamu na smrt strah, še posebej zato, ker nekoč je pred njo padla iz strehe v gosto grmovje. Nič ji ni bilo, samo rahlo se je popraskala po komolcu. Dedek pa je vsake toliko časa padel v paniko in kričal »Podgane, podgane umazane« ter s šibrovko tekal okoli hiše. Takrat je očetu prekipelo in je sestro za ušesa zvlekel dol, ona pa je tulila tako, da je dedek začel glasno vpiti »Jazbeci, jazbeci!« in še hitreje tekal. Oče jo je nato zaprl v sobo, kjer se je zarinila v blazino in tulila do onemoglosti. Nekaj časa je bil tako mir, vendar nikoli ne prav za dolgo – divjega duha se ne da zatreti tako zlahka. Nekoč sem se ji celo hotel pridružiti, pa nisem prišel dlje kot do polovice lestve. Višina, ah ta grda višina. Mala pa se mi je iz strehe smejala tako naglas, da so naju odkrili. Skupaj sva tulila v blazino.

Spomnil sem se, da sem pustil prižgan računalnik in najbrž tudi luč v sobi in da bo vse narobe, drevo pa je šlo še malo bližje. Obšla me je prijetna zaspanost, podobna tisti, ko se po napornem dnevu v šoli malce zlekneš na sedežno in kinkaš pred televizijo. Samo nisem zaspal. Oči sem imel odprte. Drevo je bilo še malce bližje in sedaj sem že lahko videl večje razpoke očitno starega lubja.

Naenkrat sem postal besen – radio ni več delal. Pa ravno najboljši del Immortality live je bil, ko se McCreedyju čisto odtrga in izvede tak solo, da vsakemu pravovernemu ljubiteljev Pearl Jamov privabi solze v oči. Take male stvari me najbolj razjezijo, ker so ljudje neobzirni, ko tri minute čakaš na svoj najljubši del pesmi, potem pa nekdo pritisne gumb stop ali se začne kaj dreti. Ponavadi sem potem jaz tisti čudni: »Saj lahko poslušas še enkrat!« Ne, ne morem. Takrat je bil setting nekaj posebnega, sedaj pa je vse skupaj okuženo. Kot bi hotel izjemno okusno hrano jesti na javnem WCju. Ne gre. Za popoln užitek mora ustrezati vse.

Vendar ne samo, da ni bilo glasbe. Bila je čista tišina, ampak nerealna – vakum tišina. Postal sem malce boljše volje, ker je najbrž radio delal, samo jaz ga ne slišim, ker ne slišim tudi ničesar drugega. Nič hudega. Važno, da dela.

Iz nekje je prišel dim, mogoče pred mano, kajti nisem videl ničesar več in sem raje zatisnil oči, vendar sem se znašel v grozljivi temi in raje sem jih odprl, a videl nisem ničesar več, samo kar naenkrat sem vse vonjal, vse je udarilo naenkrat. Vonj po dimu, vonj po zažganem, nekaj mi je začelo močit obraz.

In še en vonj je bil naenkrat prisoten. Spomnil sem se ga iz dopustovanja ob obali, ko sem se zgodaj zjutraj pijan vlekel domov skozi borov gozdiček. Vojn po smoli. In tik za njim je prišel nov, ki pa je bil tokrat tudi na koncu jezika. Ne, bil je okus. Slan, kovinski okus, okus zobozdravnika in okus rane na prstu.

Okus krvi.

Najc Garvoda

*

Cesta se je bleščala v rdeče modri barvi luči policijskih in reševalnih vozil, ki so obkolila moj avtomobil. Dva debela, majhna policajca sta stala malce stran od mene, iz šilda modrih kap jim je voda curljala na zapisnik. Bila sta videti precej poklapano, tistega res majhnega, ki je bil nekako za pol mene, je očitno zeblo, in rahlo se je tresel, kot kup žolce. Opogumljajoče sem se mu nasmehnil, vendar se ni nasmehnil nazaj.

Stopil sem do svojega avtomobila. Še pred kratkim je bil modre barve, sedaj pa je bil zaradi vse zmečkanosti nerazpoznaven. Saj je imel še lep kos zadnjega dela, ampak barve kar ni bilo videti. Nasploh se mi je zdelo, da barve črpam samo še iz spomina, ko točno veš, kako je kakšna stvar videti oziroma to pričakuješ. Zavajajoče.

Zdravnik in medicinski tehnik sta bila v rdeče beli barvi s črnimi našitki, najbrž. Na obrazu se jima je risal izraz, ki je bil mešanica globoke osebne prizadetosti ob vsaki nesreči znova, in trdega pogleda, ki izdaja, da je to navsezadnje samo služba. Globoko sem jih spoštoval. Dan za dnem držati človeško življenje v rokah in gledati, kako ti polzi iz dlani, a kljub vsemu stisniti pesti. In vztrajati.

Iz daljave se je zaslíšal zvok siren in velik gasilski kombi se je primajal po luknjasti cesti. Ustavil se je tik pred mano, tako da sem lahko vohal bencinske hlape, ki so puhteli iz motorja. Iz kabine sta skočila gasilca v bleščeče rdečih kostumih, eden je imel opasano ogromno žago. Bila sta v polni bojni opremi in nisem mogel kaj, da se ne bi nasmejal. Vse skupaj me je spominjalo na burlesko, ko gasilec prileti na vaško veselico in začne gasiti vseporek, na koncu pa se spotakne ob lastno cev. A tokrat ni bilo tako; to mi je bilo jasno, ko je gasilec vključil tisto ogromno žago; vsi so se malce prestopili, zdravnik je prekrižal roke in se rahlo stresel. Zobje žage so začeli svojo pot v najbolj zverženem delu avta, vozniški kabini. Iskre so letele v nebo in žila na gasilčevem bratu se je napela, jezik mu je silil skozi redke zobe in nos mu je postal še bolj rdeč. Dež je sedaj že prav epsko brizgal in kaplje so bile tako velike, da je najbrž vsaka posebej imela svoje ime in domači naslov. Luči pa so kar naprej bliskale, sirene pa niso več tulile; no, mogoče so, ampak žaga je bila preglasna. Kovina je pod njeno močjo hreščala in se upirala, pravzaprav je kričala, kot bi kričal gromozanski mačji mladič, ki ga vlečeš za rep. Policaj poleg mene se je obrnil k svojem kolegu in rekel: «Kaj se sploh trudijo. Poglej, kako je zmečkano.» Kolega je samo prikimal in nepremično strmel v ples isker.

Čez čas se je kovina vdala. Zdravnik in tehnik sta se približala gasilcu, ki je zadihan izklopil žago. Spogledali so se. Zdravnik in gasilec sta nato poprijela vsak iz ene strani in začela odstranjevati odrezan del. V pesmi škripanja in sopenja se je pločevina umaknila in iz zmečkanega sedeža se je prevrnilo truplo. Zdravnik je v trenutku spustil pločevino in pokleknil, tehnik pa mu je prinesel kovček, iz katerega je vzel nekaj pripomočkov, ki jih nisem poznal. Tako je minilo nekaj časa. Najbrž. Sam sem malce postopal naokoli, vendar me je radovednost kmalu premagala. Nikoli še nisem videl trupla, ali pa vsaj umirajočega človeka. Nekaj groteskno privlačnega je na tem. Previdno sem stopil poleg zdravnika in počepnil.

Nenavadno je videti svoj obraz v kaši kosti in mesa. Zobe sem imel nekje v malih možganih, eno oko je bilo vprašanje kje in vame je zevala črna odprtina. Ampak sem se prepoznal. Svoj obraz prepoznaš podobno kot glas. Ohrani nek ritem. In ritem obraza je bil zagotovo moj. Čakal sem, dokler niso uredili vse potrebno. Nekdo je nekaj slikal, komunalci so odpeljali moje truplo. Ostal sem sam, dež me je močil naprej. Luči so izginile in cesta se je pogreznila v temo.

*

Prvi postanek sem naredil pri rdečem kiosku ob železniški postaji, ker sem imel občutek, da me bolijo noge in ker mi je dež lil v oči nisem mogel niti misliti. Naslonil sem se na zadnjo steno in si objel kolena ter se z glavo rahlo trkal, tako da je donelo. Poskusil sem nekaj ritmov svojih najljubših pesmi, vendar sem ugotovil, da se z ritmom ne marava in sem odnehal. Mimo mene je čez nekaj časa pribrzel vlak in me osvetil z lučmi; zatulil je, kot da je videl to zgrbljeno postavo, vso krvavo in blatno, nato pa nemoteno tresel tla naprej in nadaljeval pot kdo ve kam.

Deževati je počasi ponehalo. Tema je tako še bolj pritislila name. Dan je bil naenkrat najbolj neznana in oddaljena stvar, kot da še nikoli nisem dihal ob svetlobi, v pljučih me je stiskalo in s prsti sem grebel po blatu. Začel sem jokati, pravzaprav histerično tuliti, z glavo sem se zarival v noge in se na koncu prevrnil na bok, še vedno objemajoč kolena. Blato mi je napolnilo uho.

Toliko o ponovnem rojstvu.

*

Sara.

Spomin nanjo je udaril kot nevihta. V kuhinji njene mame, ko sva sedela za mizo in se delala, da poslušava blebetanje o mesnih kroglicah, a rdeče bel karirast prt je komaj zakrival, ko se je moja levica pogumno borila za pot pod Sarino krilo, ona pa se je grizla v ustnice in bila popolnoma rdeča v lica ter sunkovito premikala kolena in butala v masivne lesene noge stare mize.

V njeni sobi sem ji vedno brskal po predalih in razmetal tangice, ona pa je vreščala, da ne smem vdirati v njeno zasebnost, vendar se je že naslednjo sekundo smejala in se mi pridružila. Skozi okno njene sobe sva dostikrat strmela v gozd in ob lepem vremenu sva hodila na dolge sprehode. Takrat sem si vzel čas zase in je nisem dobro opazoval. Bila sva večinoma tiho. TI sprehodi so bili nenavadni.

V knjižnico sva se hodila učiti. Kavalirsko sem ji nesel kup knjig, ki jih je rabila za referat o krvi; trombociti, levkociti in te zadeve. Kot kakšen zagret medicinec sem komaj gledal čez goro v svojem naročju, po cirkuško sem se zibal proti najini mizi, Sara pa se je smejala s tistim gromkim smehom, zaradi katerega sem jo sploh prvič pogledal in se nato trikrat zaljubil – v njene oči, lase in rdečo majico z belim napisom 69, kamor mi je največkrat zahajal pogled zaradi enega piva preveč. Knjige so se pričele nevarno zibati in v loku sem zgrnil po tleh in z glavo butnil ob rob mize, v trenutku mi je postalo vroče. Sara pa se kar ni nehala smejati, skočila je s stola in počepnila k meni in začel sem se režati kot nor in poljubila sva se, ljudje pa so stali okoli in čudno gledali mladi par z razbito arkado, ki se mečka na kupu strokovne literature.

Ko sva se končno odlepila, se je s prstom rahlo dotaknila rane in trznil sem, ona pa se je nasmehnila.

»Vedno si spreminjal teorijo v prakso,« je rekla in mi pred očmi pomahala s knjigo, ki je imela na naslovnici krvno celico pod mikroskopom.

»Praksa je bolj zabavna,« sem odgovoril in jo še enkrat poljubil.

*

Praksa je bolj zabavna.

Ne morem verjeti, kakšne traparije sem kvasil. Znal sem blebetati iz dneva v dan in brez tega nisem znal preživeti, blebetanje je bilo kruh in mleko. Z jezikom sem si utiral pot. Sara je nekoč rekla, da z jezikom delam čudeže; seveda se nisem zadržal pametne, očitne prepotentne moške asociacije na oralni seks. Besede sem večinoma tolkel v prazno, samo malce spretnejše kot drugi. V resnici sem se vedno želel narediti spremembo in spremeniti človeka, moje vrstnike, kot urbani Don Kihot, ki ima namesto Sančeza televizijo in namesto kobile mamin

avto. Vsake toliko časa sem prišel na to misel, a sem jo kmalu opustil. Za vsako moraliziranje bi si namreč zaslužil kamen v jajca. Moje misli so sicer begale v vse smeri, raziskovale tista področja, kamor se telo ni upalo, področja racionalnega mišljenja, uspešnega delovanja, zdravega življenja, koristnega udejstvovanja. A okoli sem hodil čisto drugačen, kot je nakazovala nevihta v moji glavi. Kaj mislijo drugi, je bilo vseeno. Vedel sem, da so moje misli ostrejšje od vseh, ki jih poznam. To me ni bilo strah pokazati. Kdaj, ko sem sedel v lokalu, okoli mene pa je divjalo življenje, sem začutil ta tihi tok misli ljudi okoli sebe, ki bega v druge smeri, začutil sem željo po spremembi in željo po pobegu. Samo kaj, ko je miselni svet ločen od stvarnega, in realizacija je težka. Tako so misli mase mladih premetavale vse kaj drugega kot cigarete, alkohol in travo; a misli je z uničevanjem telesa lažje preslepiti, kajti misli nikoli ne lažejo, zato jih je treba krotiti z induciranjem stvarnosti. Starši in strokovni delavci, ki moralizirajo in spletkarijo in sovražijo današnjo divjo mladino, bi se morali prekleto zamisliti in popraviti napake, dokler še lahko, kajti mi smo preprosto v tranzitu – hočemo osvoboditi um, a ga uničujemo, ker je tako lažje, ker tako slišimo govoriti starše, ki kolnejo čez državo in cerkev in sosede, politike, ki nam gnusno lažejo v obraz in si v lase prostitutk brišejo krvave roke, učitelje, ki vedo manj kot mi in delajo narobe kljub temu, da učijo drugače, duhovnike, ki kršijo tisto, za kar so se zavezali celo življenje. Tega nočemo sprejeti, a moramo, razbeljene palice stvarnosti se nam pridno zažirajo v glave in gasimo jih s tem, da smo sporna mladina, polna drog, norih idej, divjih prepričanj, drugačnega pogleda. A slej ko prej nas vse to premaga in odrastemo v novo generacijo kovačev, ki kuje poglede na svet po meri tistega, kar so prej najbolj zavračali. Kako se vse prekleto spremeni. In na koncu se zažremo v zemljo in mogoče takrat osvobodimo um, a je prepozno. Takrat imamo ideje in hotenje izražanja, a stvarna orodja za doseg tega cilja so nam vzeta, požrejo nam jih črvi. Življenje ni kurba, kurba smo mi, življenje pa je stranka, ki nas neprestano jebe.

A vse to trenutno ni imelo smisla. Zopet sem nalagal v prazno. Blebetal sem, a potihem. Kajti pošteno povedano, nisem imel pojma, kje sem in kaj se z mano godi, kje potujejo moje misli in kdo sliši moje besede. Nekaj težkega se je začelo zažirati vame.

*

Počasi sem hodil po robu ceste in začelo se je daniti. Asphalt je bil še vedno moker. Oblaki so se počasi razkadili in so se kot tona malce umazane vate kotalili po nebu. Visoka trava na moji levi je šumela v rahlem vetru in spomnil sem se na otroke, ki se lovijo v rži, ki se hihitajo in ščipajo, deklice si umažejo krilca, fantki pa raztrgajo hlače in kažejo vrste belih, komaj spočetih stalnih zob. Tako sem prvič občutil resnično žalost zaradi tega, ker sem zapustil stvarni svet. Zaradi igre, ki meša primarna čustva z neverjetno nežnostjo. Zaradi življenja, ki bo to šele postalo. Naenkrat sem grozno pogrešal peskovnik, kajti ni bila stvar v tem, da sem odrasel – to mejo sem prestopil in nobena sociologija mi tukaj ni znala povedati, v katerem življenjskem obdobju sem. Samo počutil sem se grozno. Čas mi je nehal minevati, noge me niso bolele, nisem bil ne lačen ne sit, ne žejen ne napit, ne žalosten ali vesel, ni me ne zeblo niti mi ni bilo vroče. Grozen je občutek, ko zgubiš stvarno telo. Dlani sem imel kot megla in če sem si šel z roko skozi lase, nisem čutil ničesar. A to ni bilo nič v primerjavi s tem, da me je bilo groza, če bom pozabil, kako se joka in smeje. Vendar tudi groza ni imela stare oblike. In bil sem tako sam. Včasih sem si želel živeti večno, kot vsak mlad neumnež. Sedaj sem si želel samo minevati. Želel sem si umirati. Vendar ne umreti, tako kot sem. Samo ne umreti.

Cerkev v daljavi je stala osamljena kot bojevnik sredi bojnega polja, z zvonikom kot ostro sulico. Rdeča streha se je svetila, sprana od dežja. Vrtovi so obdajali majhno dvorišče, kjer je bil parkiran bel avto. Pospešil sem korak. Začutil sem neko malce perverzno zadovoljstvo in pričakovanje. Po filmsko sem si predstavljal, kako s težkim korakom priletim pred oltar, si

popravim lase iz oči, pa čeprav imam trenutno čisto kratke, se ironično zazrem v turobno podobo Jezusa na križu, po kavbojsko potegnem šmrkelj in mastno pljunem ter kot prehlajeni Clint Eastwood izjavim: »Kje so *zdej* tvoja nebesa, jebač?« To me je spravilo v malce boljše voljo.

Mogoče pa niti ne bo tako slabo. Še vedno bom lahko gledal filme in v kino bom hodil zastonj, lahko se bom prikradel mladim lezbijkam v spalnice in užival v predstavi. In mogoče bom lahko končno odpotoval v Mongolijo, kamor si želim vse od takrat, ko sem izvedel, da je riganje za omizjem izjemno vljudna gesta. In kdo ve, kaj bo, ko pridem v mesto. Mogoče pa nisem sam. Mogoče nas bo polno. Saj ne morem biti edini, ne? Najbrž obstaja kakšen prostor, imenovan recimo »Umrlj, pridite sem!« ali »UPS!«, kjer se ga žura do onemoglosti in se razpravlja o tem, ali si avtomatsko upravičen do oralnega seksa na ukaz, ker umirajočemu se izpolni vsaka želja, kaj šele mrtvemu!

V euforiji sem priplesal do cerkve in naenkrat sem se popolnoma umiril in nehal histerično razmišljati. Pred masivnimi lesenimi vrati, v katera sem tiho zrl, mi je glavo napolnila praznina. Čeprav te praznine nisem občutil na ta način, sem vedel, kaj je to. Strah. Bilo me je strah.

*

Vera, ki uči nesebičnega razdajanja in pomaganja pomoči potrebnih, se košati v razkošnih stavbah, medtem ko pred njo breznoži berači, naslonjeni na veličasten omet, upajo, da jih gangrena vsaj še nekaj časa ne bo obiskala. Vendar nas vse to neverjetno bogastvo, ki kipi iz oltarjev, ikon, prižnic in vitraža, še bolj prepričuje, da pa je res nekaj na tem; da ne bi nihče zmetal take količine denarja za nekaj, kar ne obstaja. In veličina nas navda s spoštovanjem. Hlad leže na nas iz kamnitih obokov, nad nami se vije z resnimi, bradatimi obrazi poslikana ladja in tistih nekaj korakov do oltarja se zdi kot pot v večnost, v večnost zlatih kelihov, debeluščkom s frfotajočimi krilci in lučmi, luči so vsepovsod. Vstopiti v cerkev je kot stereotipen tunel luči v večno življenje. Cerkev je demo program nebes.

Ko sem stal na mrzlih tleh vaške cerkve, sem vedel, da se ne bom tako lahko izvil iz vsega tega. Šele sedaj sem se zavedel, da sem v riti. V stavbi, ki manifestira čustva, me je poplaval val razuma. Zavedel sem se, da ne vem, kje sem, ne vem, kaj bo z menoj, kje bom spal, kam grem, kaj sem, kako sem, kdaj sem. Vsa vprašanja, na katero človeštvo bolj ali manj uspešno odgovarja svoj celotni obstoj, so se zgrnila name. In praznina v želodcu, tisti občutek, ko je nekaj hudo narobe, je bil naenkrat tu. Klub hladu sem se začel znojiti in črne lise so mi udarile pred oči. Začel sem se tipati; z roko sem si šel prek obraza, skozi lase, po srajci, dlan sem porinil v žep, z drugo roko sem se praskal po vratu in zgrabila me je popolna histerija. Vrgel sem se na kolena in začel tuliti kot žival, zvok se je odbijal od hladnih sten in bil sem tako prekleto majhen pod velikanskim zlatim lestencem, ki je bil razmazan od mojih solza, in iz leve in desne sta vame strmela kamnita kipa, brezčutna, kot sem bil sam, samo onadva tega nista čutila, jaz pa sem to vedel, ampak sem vseeno jokal. In tudi ultimatna človeška tolažba, da tudi če vse izgubiš, imaš sebe, tu ni prišla v poštev. Imel nisem ničesar in zaželel sem si, da bi imel vsaj kaj za izgubiti. Pa tudi tega ni bilo. Ničesar. Zakopal sem glavo v dlani in hlipal. Tu bom ostal, sem si mislil. Tu bom ostal in nikoli več se ne bom premaknil.

»Lahko jokaš ... to je dobro. Zelo dobro.«

Glas je v moji glavi zadonel kot top in zdrnil sem se, hotel sem vstati, pa sem klecnil in se z dlanmi komaj ujel. Vsa kri mi je stekla v glavo. Nisem se upal pogledati nikamor in zrl sem v tla, preveč prestrašen, da bi gledal kam drugam.

»Bog?« sem čisto tiho šepnil.

Zaslišal sem rahel smeh.

»Do sedaj so mi tako rekly samo ženske, pa še to ne čisto vse.«

Dvignil sem glavo. Čisto v prvi klopi ob robu je sedela postava, ki je imela na glavi nenavaden klobuk, ki je spominjal na veliko cvetlico. V klopi za njo je sedel lastnik glasu, ki je bil z roko naslonjen na klop za sabo in me gledal. Čeprav sem skozi zaveso solz in v temni cerkvi videl slabo, sem razložil prijazen obraz fanta moje starosti. Počasi sem vstal in samo strmel vanj. On pa se je nasmehnil in mi s kretnjo pokazal, naj že enkrat prisedem. Globoko sem vdihnil in se mešanih občutkov in težkih korakov zakorakal proti, vsaj tako sem upal, kakšnim odgovorom. Vprašan sem imel zadosti.

*

Jero je bil moj prijatelj. Najboljši prijatelj, kajti bila sva si tako različna, da sva tvorila dva pola in eden brez drugega niti dihati nisva mogla. Razlikovala sva se po reševanju problemov - Jero je ponavadi raje nagnil iz kozarca piva in se zasmel, jaz pa sem vedno lazil po vseh možnih poteh do cilja, čeprav sem se večkrat kapitalno izgubil. In ko sem kdaj tako vpil na njega zaradi njegove brezbržnosti, se je samo nasmehnil, puhnil iz cigarete, ki jo je vedno imel v kotičku ust, in rekel: »Če boš življenje jemal preresno, stari, boš kmalu sral limone.« In tako sva se režala do onemoglosti in pozabil sem, kot se je kasneje skoraj vedno izkazalo, čisto nepotrebno zamero.

Jero je bil moja nasprotna stran, druga stran kovanca. Moje včasih popolnoma uničujoče življenjske razvade in mračne ideje je odrival stran z najbolj pristno otroško logiko, ki me je včasih tako razjezila, da sem ves penast lopotal z vrati in klel kot gusarjev papagaj, Jero pa se je samo smejal ter debilno zavijal z očmi. In točno to sem potreboval.

Živel je sam z mamó, starša sta se ločila, ko je bil še majhen. Niso imeli veliko denarja, vendar sta se z mamó odlično razumela in imela rada. Mama je bila enaka kot on - manjše rasti in debelušna, s širokim nasmehom in nalezljivim smehom. Vedno, ko sem ga obiskal in sva v njegovi sobi igral tiste stoletje stare, osem bitne igrice na predpotopnem računalu, nama je mama prinesla sendviče in pivo in večkrat spila kakšen kozarček z nama ter neustavljivo rigala. Jero je priznal, da je edina, ki je v simfoničnem riganju (njegova paradna disciplina, s katero naj bi po njegovih besedah prišel na olimpijske igre) vsaj približno enako uspešna kot on. Jero jo je oboževal in jaz sem se nanjo tako navadil, da nisem poznal dneva brez njene družbe in njenega nalezljivega kadilskega smeha.

Zadaj za majhno enonadstropno hišo je imel Jero svoj vrt, kjer ni gojil ničesar. Oziroma, po njegovih besedah, je gojil banane, liči, melancane in bambus (»V eksotiki je prihodnost,« je trdil), vendar je edina stvar, ki je rasla na tisti majceni zaplati zemlje, napol posušena leska, za katero ni skrbel (»Nisem nobena kurčeva veverica,« je govoril). Bil pa je to priročen kraj za skrivanje raznih vrečk in vrečic opojnih substanc, ki jih je Jero malce preprodajal, da je lahko mami kupil nov likalnik ali pa torbico za rojstni dan. Sumil sem, da je mama vedela, kaj počne, vendar je sklenila, da se, dokler zadeva ne doseže večjih razsežnosti, ne bo vmešavala. In Jero je to upošteval in prodajal samo toliko, da je malce dvignil izsušen družinski proračun. Mama sita, sin cel.

Jero je imel večno skrito ljubezen. Malce naprej od njegovega doma, v majhni opečnati hiši, je prebivala črnolasa deklica, zasanjanega pogleda. Jero je strokovno ugotovil, da ima nebeško hojo, vendar je imela čisto realno malce krive noge. A to ga ni motilo. Čeprav je ni poznal, jo je imel rad. To me je popolnoma fasciniralo. Nisem mogel verjeti njegovemu izrazu na obrazu in lesku v očeh, ko sva po sončnem zahodu ležala v grmovju malce stran od hiše in jo z daljnogledom opazovala, kako si v kopalnici suši lase. Jero je bil zaljubljen v osebo, ki ni imela pojma, da on sploh obstaja. Govoril je, da se čuti povezanega z njo in njenimi mislimi.

Imel sem ga za malce norega in njegovo večno opazovanje se mi je zdelo potrata časa. Dotik velja, kajne?

Nikoli tega sicer nisem izvedel, ampak, da jo je Jero nekoč poklical. Ali da jo je klical večkrat. Najbrž se ji ni predstavil, ampak pogled ji je začel zahajati k tistemu grmu in nasmihala se je. Nasmihal se je tudi Jero.

Kot prijatelj sem se odločil in sem se o deklici malce pozanimal, vendar je Jero to zvedel in takrat sva se resno skregala prvič in zadnjič – vpil je name in me obmetaval s kosi zemlje, jaz pa sem zverinsko rulil, da bo celo življenje ostal sam, če ne bo premaknil tiste zavaljene riti in stopil v akcijo. Razšla sva se, oba objokana in polna modric.

Ko sem ta incident prespal, sem se zavedel svoje napake in se mu opravičil. Jero je živel v svetu, ki je bil preveč stvaren. Take lepote, kot je ljubezen, si s stvarnostjo preprosto ni hotel pokvariti. Še vedno pa ga nisem razumel. A taka stvar ni bila vredna izgube prijateljstva.

Bil je precej mrzel jesenski dan, mogoče je bil november, ne spominjam se dobro. Sedela sva na klopi pri stari porodnišnici in zrla v reko, ki je daleč spodaj mirno tekla mimo naju in mimo vsega mestnega hrupa. Oblački pare so se nabirali na njeni gladini in kljub kupu listja in motne gladine je bila čudovita. Pod nos se mi je kadil dim iz Jerove cigarete in mušice so mirno obletavale mojo glavo. Jero je bil tisti dan preveč resen za svoj značaj. Bil je pretežno tiho in ni se smejal naglas, samo pokazal je razmetane prve zobe in nekako pihnil, da je zapiskalo. To je počel zadnjih petnajst minut in mi žrl živce.

»Jero, kaj je narobe,« sem vprašal in z roko odganjal mrčes izpred obraza.

Nekaj časa je bil tiho, samo jezik je rahlo porinil iz ust in se oblizoval po zgornji ustnici. Pogled je imel nenavadno steklen.

»Veš, tista punca,« je končno izdaval.

»Ja, kaj je z njo?« sem rekel kar malce naveličano.

»Ne morem ji pomagati,« je rekel s srhljivo iskrenim glasom.

Ničesar mu nisem odgovoril. Niti sanjalo se mi ni, o čem govori, vendar nisem hotel ponoviti napake in izzvati prepira. Pa bi moral, tokrat bi moral. Nekaj časa sva še preganjala mušice, nato pa zapustila klopco drugim utrujenim dušam.

Čez en teden je Jero naredil samomor.

*

Hoja proti prvim klopem me je spomnila na Jera in žalno mašo v njegov spomin, ko sem v nabito polni cerkvi prebral deset vrstic svojega govora, nato pa bruhnil v jok in se komaj mimo črnih postav s pepelnatimi obrazi prebil ven, v lep jesenski dan, se sesul na pesek in preprosto izlil ven vse, kar se je nabiralo v meni. Tako sem se počutil sedaj, kot vulkan pred izbruhom, ko sem previdno sedel poleg fanta, ki se je še vedno smehljaj. Njegov obraz je bil mladosten in čil, vendar se mu je v očeh videlo tisto, kar ponavadi vidiš v očeh svojih očetov – mešanica vsemogočnosti in kanček sposobnosti branja misli. Videl sem izkušnje, kar me je presenetilo.

Nekaj časa sva bila tiho. Fant se je zazrl v osebo pred mano in ogledal sem si jo tudi jaz; starejšo gospo z impresivnim klobukom in gubastimi lici, ki je zrla v kup sveč malce pod oltarjem. Plamenčki so rahlo plapolali in metali oranžno svetlobo na njen obraz.

»Čutiš kakšno razliko, med mano in nama?« je vprašal fant in me pogledal.

Vedel sem, kaj misli.

»Ja ...ona je živa,« sem rekel.

Fant se je zasmeljal.

»Pa mi definiraj življenje zdaj, po tem, kar se ti je zgodilo. Ni več tako lahko, kajne?«

»Pa niti ne,« sem mu odgovoril. In že takoj me je začel jeziti. Občutek sem imel, da bo to tak filmski pogovor, kjer junaki na vprašanja dobijo vprašanje v odgovor, kjer se visokoteča filozofija spreminja v prebavljivo za okus množice, hkrati pa izgubi ves smisel.

»Kdo si ti?« sem ga vprašal.

Videti je bilo, da ga je vprašanje šokiralo. Nekaj časa me je tiho gledal.

»Dolgo časa nisem dobil tega vprašanja,« je zamomljal. »Ne vem več, kako mi je ime. Kako je pa tebi?«

Hotel sem odpreti usta, a sem ugotovil, da ne vem. Pozabil sem lastno ime. Občutek je bil tako grozljiv, da mi je postalo slabo. Fant je poznavalsko pokimal.

»Vsakemu se to zgodi. Ne vem, zakaj. Mogoče je ime tista prva stvarna vez, ki jo izgubiš ob prehodu na drug svet.«

»Drug svet? Kakšen drug svet?« sem prhnil. »Saj je vse enako.«

»Je res?« se je namuznil. »Čutiš še vedno tako, kot si včasih? So barve ohranile tisto intenziteto? Kakšen je bil sončni vzhod?«

»Ne spomnim se,« sem priznal. Saj nisem niti vedel, koliko časa je minilo, če sem sploh doživel rojstvo novega dne. Čas je očitno spakiral kovčke in me zapustil.

»No, vidiš,« je rekel in se zopet zazrl v gospo, ki je s prekrizanimi rokami v naročju še vedno zrla v sveče.

Zašel sem v svoje misli. Toliko sem ga hotel vprašati, pa nisem vedel, kako naj sploh začnem. Kakšno pomembnost pa imajo vprašanja si mrtev? Kje je sploh smisel? Človeška rasa je cel svoj obstoj iskala smisel življenja in ga ni našla – kako naj jaz potem najdem smisel po življenju?

»Kje so drugi?« sem ga vprašal.

Skomignil je z rameni.

»Ne vem. Različno. Včasih pridejo v cerkev, vendar me ne vidijo. Pri vseh se ne ohrani stvarno dožemanje sveta in blodijo po podobah iz preteklosti in po spominih. Včasih hodijo skozi zidove. Pozabijo dotike, poljube, toploto, hlad. Vse. Sčasoma zbledijo.«

»Zbledijo?«

»Ja, izginejo,« je kar malce nestrpno rekel.

»Torej to pomeni, da nisem ... nisva mrtva?«

Zasmejal se je in zvok se je odbijal od kamnitih sten in slišalo se je, kot da se reži cela cerkev z njim.

»Živ gotov nisi. Vendar to najbrž res ni zadnja postaja. Ne vem, nimam pojma. Oziroma – glej na to tako, da ti je dana nova priložnost.«

»Nova priložnost za kaj?!« sem vzrožil. »Za blodenje po kurčevih vaških cestah brez cilja? Nova priložnost za življenje brez občutkov in čustev?! Brez barv?! Kdor je rekel, da ni nič črno-belo, si zasluži brco v jajca!«

»Ne pretiravaj,« je trdo rekel. »Lahko si srečen, da si odnesel s sabo toliko stvarnosti, da ti je omogočeno premikanje in govorjenje.«

»In za to naj bi bil hvaležen?!« sem zavpil.

»Prekleta mladina,« je zamomljal.

»Kako prosim?!« sem rekel in se sklonil bližje k njem.

»Ne ti meni kako prosim, smrkavec!« je povzdignil glas in me pogledal tako, da mi je srce v trenutku padlo v hlače. Nasproti mene naenkrat ni sedel fant, ampak pošastno močan moški s popolno oblastjo, širokimi rameni in močnimi obrvmi, ki je z enim očesom gledal v eno smer, z drugim v drugo, kar ga je delalo popolno spako, figuro iz dna nočnih mor. Začel sem težko dihati in pot se mi je nabrala na čelu. Nisem mogel gledati v te oči. To ni bil več ta fant, s katerim sem se pogovarjal. To ni bil on. Začelo se mi je vrteti. A naenkrat je bil poleg mene zopet fant, ki me je blago gledal.

»Nisem tako mislil,« je rekel. »ne zameri mi.«

Prikimal sem, vendar sem bil še vedno v rahlem šoku. Fant se je zopet zrl v gospo pred seboj.

»Kdaj si ... saj veš?« sem zamomljal.

Pogled mu je odtaval.

»V vojno ... sem šel z dvajsetimi leti, umrl sem čez tri mesece.«

Globoko je zavzdihnil.

»Ne spomnim se več kje, a najbrž ni bilo tako daleč od tu. Še vedno vidim obraz tistega, ki me je ubil. Umor je dejanje, ki te zaznamuje. Obojestransko. Del sebe je prenesel name.«

»Škilast mož z širokimi rameni in močnimi obrvmi,« sem rekel.

»Ja,« je odgovoril.

»Izdajalec v lastni vrsti. Moje truplo je pustil ležati nekje v gozdu. Sedel sem na kamnu in čakal. Edina stvar, ki sem si jo želel, je, da bi nekdo našel in odnesel tisto pismo, ki sem ga imel v žepu. Vendar tega moj morilec seveda ni naredil, ker bi se izdal. Tako sem gledal kri, ki mi je mezela iz glave, in čakal in čakal. Sčasoma so me našli, vendar so me zakopali na množičnem grobišču, ne da bi vzeli pismo. Začel sem bloditi po gozdu in srečeval ostale vojake, ki so kot stekli psi begali med drevesi. Vsem se je omračil um. Verjemi, teh pogledov ne pozabiš nikoli. Takih, kot sem bil jaz, nisem srečal. Tako sem čez nekaj časa prišel do te cerkve in poiskal zatočišče, hotel sem odgovore, kajti bil sem globoko veren. A Bog se nekako ni oglasil. Ikone so strmele vame točno tako kot prej. Ljudje so hodili k nedeljski maši, jaz pa sem takrat stal poleg duhovnika in zrl v obraze, mešanice dolgčasa in blaženosti. Tako so minevali tedni in meseci. Nekega popoldneva pa je v prazno cerkev prišla ona, ki ji je bilo pismo namenjeno. Oblečena je bila vsa v črno, samo ta klobuk je imela na glavi, s to ogromno cvetlico. Ne vem, kako si je izbrala to cerkev, vendar je morala vedeti, da sem tu. Sedla je v klopi in ihtela, jaz pa sem sedel poleg nje in ji na uho šepetal vsebino pisma. Vem, da me ni slišala, vendar nekaj se je vseeno spremenilo v njenih očeh. Od takrat naprej vsak dan prihaja v to cerkev in jaz ji šepetam v uho vse tisto, kar bi ji v teh mnogih letih lahko povedal, pa nisem mogel. Edino, kar mi leži na srcu, je to, da ne bo nikoli prebrala mojega pisma. Da ne bo nikoli črno na belem izvedela, kako jo ljubim. A vsaj našel sem tisto, zaradi česar nisem zbledel. In ona je našla smisel, da se je lahko v miru postarala skupaj z mano, čeprav se jaz na zunaj nisem spremenil.«

Malce je utihnil.

»Kaj pa veš,« je naposled rekel, »morda pa je smisel mrtvih, dajanje smisla živim. Nekakšna opora.«

Ostal sem brez besed. Gospa je počasi vstala, se izvila izza klopi, se rahlo priklonila in prekrižala, nato pa s počasnimi koraki, a dokaj čilim pogledom odšla iz cerkve. Njeni koraki so se oddaljevali, končno so potihnil, slišal se je zvok vžiga avtomobila in škripanje gum po pesku. Ostala sva sama.

*

Po Jerovem pogrebu nisem celo noč spal. Mučile so me nenavadne more o limonah, ki plešejo v vrsti in z Jerovim glasom pojejo debilne pesmice. Ni bilo smešno, verjemite.

Tako tisto prvo jutro po njegovi smrti ni pomenilo novega začetka, ampak nadaljevanje konca. Nekaj pa sem vseeno moral narediti.

Najprej sem šel do Jerove mame, ki je v črnem jokala za mizo. Tolažil sem jo in ji obljubil, da vsako soboto pridem k njej na njene slavne filane paprike in pivo. Nekaj časa sem gledal z njo telenovelo, vendar to ni bilo isto kot takrat, ko smo to počeli vsi trije skupaj. Z Jerom sva sanjari o tem, da bova nekoč šla v eksotične kraje in pecala mulatke z velikimi prsmi in belimi zobmi. Mama se nama je smejala in rekla, da naj si raje najdeva klenu domača dekleta, ki bodo znale skuhati še kaj drugega kot družinske spletke. Nadaljevanke je namreč jemala kar preveč resno. Nato sem poslovil, se sprehodil po vrtu in ugotovil, da nič več ne raste.

Tudi leska se je posušila. Tam je stala kot največji dokaz o brezsmiselnosti tega, kar se je zgodilo z njenim lastnikom. Na ta način se je uprla. Da je umrla skupaj z njim.

Zadnja postaja je bila majhna opečnata hiša, kamor sem šel narediti tisto, kar sem hotel, ko je bil Jero še živ, vendar sva se skregala in nato je vse skupaj padlo v vodo. Ko sem pozvonil, se ni nič zganilo. V mislih sem ponavljal govor, ki sem ga celo noč pazljivo sestavljal, govor o Jeru. Celo njegovo najlepšo sliko sem imel v žepu. Pozvonil sem še enkrat in slišal topotanje po stopnicah in ženski glas: »Ja, pizda, morala sem se obleči.« Odprla mi je Jerova skrivna ljubezen in vame mežikala z velikimi rjavimi očmi. Predstavil sem si ji, ona pa mi je rahlo stisnila roko in rekla.

»Sara. Me veseli.«

V vsej najini zvezi ji Jera nikoli nisem omenil niti z besedo.

*

Poslovil sem se od fanta in pozabil vprašanja, ki sem jih še imel v glavi. Vedel sem, da to ni več pomembno. Preden sem šel, sem ga vprašal samo še eno stvar: »Kako je s samomorilci?« Njegov obraz se je zmračil: »Najhuje. Največkrat se ne zavedajo, da so sploh umrli in ni jim jasno, kaj se z njimi dogaja. Stik z njimi je grozljiv, verjemi – kar nekaj sem ji srečal, ko sem hodil po gozdu.«

Hodil sem po cesti in v daljavi videl Jerovo hišo. Avtomobili so brzeli mimo mene in plašili ptiče, ki so brskali bo bližnjih njivah, da so kriče vzleteli v nebo in se počasi posedali nazaj in mirno kluvali po zemlji do naslednjega avtomobila. Drobil sem s težkimi koraki in gledal v tla. Tako me ni bilo še nikoli sram. Jera sem izdal, bolj ga ne bi mogel. Tega sem se zavedel šele sedaj, kajti takrat me je v zvezo s Saro gnala misel, da je moj prijatelj tako ali tako mrtev. Vendar Sari nisem nikoli nič povedal o njem, preprosto sem ga pozabil. S tem, kar mu je pomenilo največ, sem preživel najčudovitejše leto. Izkoristil sem njegove sanje, tako duševno kot telesno. Tisto, o čemer je on samo ponižno sanjal, sem jaz počel. Večje skrunitve prijateljstva si nisem znal predstavljati. Sara me je nekajkrat sicer vprašala o njem, ampak nisem se bil pripravljen pogovarjati in nehala je vrtati. Najbrž je mislila, da si nisva bila tako blizu. A moj odpor je bil le gnojni trn v moji vesti, ki me je samo ob omembi njegovega imena pošastno zbudel.

Razmišljal sem o besedah fanta v cerkvi. Smisel mrtvih je osmišljanje življenja živih. Vse do tega trenutka nisem verjel, da sem komurkoli kaj dolžan. Živel sem svoje razvajeno življenje in težave ljudi, ki so me imeli radi in so tiho prosili za pomoč, so šle mimo mene, sam pa sem sebično grabil vse, kar se mi je zahotelo. A duhovniki, učitelji, politiki ... vse te zemeljske, otipljive krivice so bile tako daleč stran. In tako nepomembne. Sploh nisem mogel verjeti, da sem histerično razmišljanje o univerzalnih krivicah sploh prinesel sabo iz prejšnjega sveta. Še pred kratkim bi se mi stavek smisel v dajanju smisla zdel čista bedarija. Sedaj je bilo drugače. Bil sem prisiljen videti čez sebe, kajti obstajal tako ali tako nisem več. Naenkrat sem videl druge, njihove težave, njihovo življenje, ne njihove obraze in poklice, ne njihove univerzalne vloge. In kakorkoli strašno je bilo že to spoznanje, me je navdalo z nečim, kar bi lahko opisal kot upanje. Pospešil sem korak po cesti.

*

Saro sem včasih našel malce naprej od hiše, nekje na robu majhnega smrekovega gozda, kako je sedela na štoru in zamišljeno drobila marjetice med prsti. Lase je imela spete in tudi to je kazalo, da se je zaprla. Vedel sem, da je nekaj narobe, vendar sem vse navezal nase. S tem, da sem za njeno slabo voljo krivil sebe, sem se oddaljil od resničnih problemov. Bil sem sebičen pod krinko. V glavi so mi odzvanjale Jerove besede: »Rešil jo bom.« Nisem hotel vedeti, pred

čim naj bi jo rešil. Njegove besede sem odrival daleč stran. Zato sem se pačil in blebetal traparije, da se je začela smejeti z mano in odšla sva na dolg sprehod. A čutil sem, da sem samo prekril resnične težave. Poslednja nevihta se je bližala.

*

Najprej sem šel v Jerovo hišo po škripajočih stopnicah v kuhinjo in dnevno sobo, kjer je njegova mama sedela za mizo in šivala. V glineni vazi je bil velik šopek rumenih rož. Luč nad mizo je dajala malo svetlobe. V pepelniku je tičal cigaret, ki ga očitno ni kadila, saj je skoraj cel zgorel v pepel. Televizija je utripala v ritmu neke naključne telenovele. Lasata latino deklica je veselo prepevala in imel sem občutek, kot da sem v hiši stare Mehikanke, ki pridno plete jopo za svojo šestnajsto vnukinjo. Vse bolj je bilo vroče in kar vohal sem lahko zrak eksotike.

Začutil sem nekaj rahlega na obrazu in videl, da iz stropa padajo rumene rože. Glasba je bila v moji glavi. Svet je dobil barve sonca, ki prijetno ožge vse, česar se dotakne. Barve sreče. Ljubezni. Življenja. In pomislil sem, da bi najraje malo zaspal. A raje sem samo zaprl oči in stresel z glavo. Ko sem jih ponovno odprl, je bilo vse po starem. Jerova mama je še vedno tiho pletla. Luč je dajala njeni koži rumen odtенок, ali pa je to bilo že od vseh cigaret. Počepnil sem k njej in jo poljubil na lice. Rahlo se je zganila. Nekaj časa sem jo gledal in kmalu sem videl samo še megleno premikanje njene roke. Začel sem se zgubljeni v fantazijah, kar je pomenilo, da nimam več dosti časa. Odrngal sem pogled, stekel po stopnicah in šel za hišo, na vrt.

*

Najprej sem videl samo njegov hrbet. Bil je porezan in kri mu je mezela iz majhnih ranic. Klečal je pod lesko.

»Jero,« sem tiho zaklical.

Ni se zganil. Slišal sem neko šumenje in njegovo telo se je začelo ritmično zibati naprej in nazaj. Počasi sem se mu približal.

Jero je z žiletko rezal debelo steblo leske. Za nohti je imel zmes umazanije in krvi, hlače je imel popolnoma raztrgane. Videti je bil kot Jezus iz Nazareta, ko je že precej časa prebil na križu, z edino razliko, da je bil malce bolj rejen. V posmrtnem svetu si soočen s svojim telesom, ki mu ne moreš pobegniti. Jero tega očitno ni vedel. Ni mogel vedeti, saj ni vedel, kje sploh je. Znova sem ga poklical. Pogledal me je z očmi prestrašene živali. Na obrazu je imel globoke, krvave zareze, polne zemlje.

»Jero ... stari,« sem šepnil in začel jokati.

V njegovih očeh se je za trenutek nekaj premaknilo, vendar je hitro obrnil glavo in še bolj divje rezal lesko.

»Nič ne raste ... zakaj ne raste? Vse gnije in se suši,« je zarenčal. Dvignil je žiletko in si naredil režo na čelu, iz nje se je ulila kri, nekaj kapljic mu je obarvalo oči rdeče. Podoben je bil steklemu volku.

»Nič ne čutim ... nič ... kako to? Kdaj? Zakaj? Naj me boli ... pa me noče. Noče ...« Zopet je začel rezati lesko.

Padel sem na kolena. Nisem imel pojma, kaj naj naredim. To je moj pekel, sem pomislil. Moj prijatelj, ki je obsojen na večno uničevanje nečesa, kar je bilo že zdavnaj uničeno, in jaz, da ga gledam in počasi bledim. Začel sem hlipati in pogled obrnil stran od spačene figure, ki mi je nekoč pomenila tako veliko. In mi še vedno, kar je najbolj grozno. Fant je rekel, da mrtvi izgublamo čustva. Daleč od tega. Res niso več enaka kot v stvarnem svetu, so nekakšen odmev – a ta odmev traja dlje in prihaja v valovih, ki se ne ustavijo, ki te neustavljivo polnijo in

prisiljen si jih definirati, prisiljen si definirati grozo in žalost. Nikamor ne moreš pobegniti. Roke sem zakopal v zemljo in jokal dalje.

Takrat sem pod prsti nekaj začutil.

Iz vlekel sem orumenelo kuverto. Očistil sem jo zemlje in jo odprl, čeprav sem vedel, kaj je to. Fantova zadnja želja. Njegovo hrepenenje. Spravil sem jo v žep in takrat sem se spomnil njegovih besed.

Sunkovito sem vstal. Jero me je prestrašeno pogledal in tiho renčal. Moj Bog, sem pomislil. Koliko časa je tak ... pol leta je minilo, skozi kaj vse je moral iti, skozi kakšne trenutke samote in strahu.

»Jero, stari moj!« sem zavpil v najbolj veselem glasu, kar sem ga zmogel.

»Pridi, greva na sprehod!«

Najprej ni vedel, kaj naj naredi. Nekaj časa je strmел vame in nisem vedel, kaj naj pričakujem. A začuda je malce oklevajoče vstal in rahlo sključen začel hoditi malce stran od mene in me gledal izpod čela. Z blatnimi čevlji sva zakoračila na makadamsko cesto in začela pot proti nizki opečnati hiši, ki je čakala nekje na vrhu hriba.

*

S Saro sva sedela na terasi za hišo in ona je jokala. V jok je bruhnila kar iznenada, med mojim blebetanjem o nepomembnih stvareh. Nisem vedel, kaj sem storil. Začel sem riniti vanjo, če sem jaz kriv, pa je samo še glasneje jokala, zato sem utihnil. Hotel sem jo tolažiti, pa je odrinila mojo roko. Tako sem čakal, da se je pomirila in je samo še tiho hlipala.

»Kaj je narobe?« sem jo vprašal. »Povej sedaj, ker se mi kmalu ne bo več dalo bosti s temi tvojimi izbruhi.«

»Saj tak si ti,« je jokavo rekla. »ne vidiš niti centimetra pred sabo.«

»A sedaj sem kriv jaz?« sem naveličano rekel.

»Ne, nisi ti kriv, kako ne razumeš tega!« je rekla z nenavadno ostrino v glasu. »Vem, da bi rad bil, kajti v tem si dober. Da prevzameš krivdo nase. Ampak tak se spretno izvlečeš. Rešiš se vse odgovornosti, ker lepo odideš in navidezno odneseš probleme s sabo. Dovolj si močan, da to zdržiš, ampak ti nisi kriv, razumi že to. Če ne moreš ugotoviti, kaj je narobe, potem ti ne morem pomagati.«

Nisem vedel, kaj naj ji odgovorim. V tišini sva sedela gotovo kakšne pol ure.

»Domov grem,« sem naposled rekel. Začelo se je hitro oblačiti.

»Pokličič me in mi povej, kaj je. Drugače ti ne znam pomagati,« sem še navrgel.

Nič ni rekla. Sedel sem v avto in odpeljal. Najbolj sem divjal, ko se je sunkovito ulilo in cesta pred mano se je spremenila v zmazek. Ko je počilo, se nisem preveč ustrašil.

*

Jero je bil tiho, jaz pa sem govoril. Ne vem, o čem. Najbrž o vsem. O limonah, leski, Kubi, prdenju, pivu, nagih ženskah in hitrih avtomobil, mobitelih, računalnikih. Induciral sem stvarnost. Moral sem ga obdržati tu in moral sem obdržati sebe.

Saro sva našla v svoji sobi. Sedela je na stolu pred ogledalom in si česala lase. Pogledal sem Jero in videl, da je Sara iz njegovih oči pregnala preplašeno žival. Jero se je zbudil.

»Moram ji pomagati,« je šepnil.

»Vem,« sem tiho rekel. »to bi moral vedeti že prej, pa nisem videl. Edino ti veš, kaj moraš narediti. V življenju se med ljudmi spletajo vezi, ki so tako unikatne, da jih nihče ne more nadomestiti. Ali pretrgati. To imata vidva. Jaz tega nisem imel.«

»Te zanima, kaj je?« je vprašal Jero.

»Ne,« sem odvrnil. »to je med vama. Tokrat ni nič moja krivda. Ne zasluga.«

Jero si z dlanjo obrisal obraz in se vzravnal. Z držo je izražal namembnost. Vedel je, kje je. Sedel je na posteljo. Sara si je še vedno česala dolge, svilnate lase.

»Najprej jo bom samo gledal,« je rekel in se nasmehnil.

»Dobra ideja. To je najbrž pogrešala. Zelo pogrešala,« sem dodal.

Stopil sem do Sare in jo poljubil na lice. Krtača ji je zastala v rokah. A kmalu je z njo nadaljevala pot po svojih čudovitih laseh.

Tik preden sem zaprl vrata njene sobe za mano, me je Jero poklical.

»Hvala,« mi je iskreno rekel.

»Hvala tebi,« sem odgovoril, se nasmehnil in ju pustil sama.

*

Ne vem, kako sem našel gospo z impresivnim klobukom.. Klobuk je odložila na stol poleg okna in na cvetlico je padala svetloba in zazdelo se mi je, da je rumene barve. Spala je na zakonski postelji na desni strani, na levi pa je bila rjuha na pol odgrnjena. Ni pozabila, ni mogla, ni hotela. Na polici je imela veliko črnobelo fotografijo sebe in fanta v lepem lesenem okvirju. Oba sta bila videti neverjetno srečna. Pismo sem položil poleg slike. Vez tako tudi tokrat ni bila pretrgana, ker je to nemogoče. Samo malce se je zabrisala zaradi stvarnih okoliščin. In zato, ker ljudje nimajo odprtih oči. Škoda, da je treba stvarno telo zgubiti, da lahko vidiš tisto, česar prej nisi mogel nikoli.

*

Sestra ni bila videti preveč žalostna. Tekala je za psom in se metala v kupe listja, pes pa je skakal za njo, neumorno mahal z repom in butasto molil jezik iz gobca. Starša sta se sprehajala malce stran od njiju, držala sta se pod roko. Mama je imela obraz bolj upadel, kot sem se jo nazadnje spomnil. Oba sta bila oblečena v črno.

Vreme je bilo čudovit, čeprav je bilo hladno. Slišalo se je rahlo šumenje vetra in tiho škripanje peska pod nogami redkih sprehajalcev, ki so si prišli odpočit misli v mestni park. Nebo je bilo odeto v barve svežine in lahko sem vonjal življenje okoli sebe. Počutil sem se dobro, čeprav sem vedel, da stvarne žalosti ne bom nikoli mogel pregnati iz mojih bližnjih. Vendar jim bom stal ob strani. Tako, kot bi moral že prej. Tako, kot bi moral delati dan za dnev in za trenutek pozabiti na lastni obstoj, na lastne bolečine in želje. Nihče, ampak res nihče, ni tako zelo vreden, da ima pravico za eno samo sekundo spustiti iz oči svoje ljubljene.

Sestra je stekla do mame in očeta, se vrinila med njiju in ju prijela za roko. Vsi trije so se nasmehnili. Sklonil sem se k sestri in ji šepnil na uho. Vedel sem, da me lahko sliši. Majhni otroci so veliko bolj dojemljivi. Najprej ji je začudenje napolnilo oči, nato je pogledala na levo in obraz se ji razlezel v nasmeh. Zavreščala je od veselja in se zapodila proti velikemu orehu, ki je deloval malce osamljeno, kot da je čakal prav na njo. V trenutku je bila na najdebelejši veji in se prešerno smejala, starša pa z njo, pes pa je podivjano tekal okoli debla.

Nekdo me je prijel za ramo.

Obrnil sem se in vame so zrle tople oči fanta. Objel me je, prijel za roko in jo po moško stresel. Besede niso bile potrebne. Malce je potekel, da je ujel gospo z velikim klobukom z rožo, ki se je s spokojnim pogledom drobila po poti. Pomahal sem mu in pomahal mi je nazaj z največjim nasmehom, kar sem ga kdajkoli videl na kateremkoli obrazu.

Odpravil sem se proti svoji družini, proti prešernemu smehu svoje sestre. Vedel sem, da se ta sprehod ne bo nikoli končal. Našel sem tisto, na kar bom z največjim veseljem v srcu privezan večno. Kdo ve, kaj se bo zgodilo tekom let. A to me ni zanimalo. Čas ni obstajal, tako kot nisem obstajal jaz. Obstajalo je le to, kar bi jaz moral biti. A če bistva ne moreš nikoli doseči, je morda tudi to čisto dovolj.

Sestra je končno splezala dol in odpravili smo se naprej. Čutil sem sonce na svoji koži in bil sem hvaležen, da ne bom nikoli več zaspal ali zaprl oči. Vsaka sekunda je namreč vredna večnosti. In edino za večnost sem vedel, da ne bo nikoli izginila.

christmas all over the world

Anja Novak, 1.k

Decorated town, a crowd of people, cold, empty wallets and tons of gifts remind us that New Year's holidays are coming and with them Christmas. But have you ever wondered, how Christmas is celebrated in other countries? Let's take a look at some of them.

United Kingdom of Great Britain

In Great Britain Santa brings gifts (in the country also Father Christmas). Children send him a letter and when the Christmas Eve comes, they leave him a piece of pie and a glass of sherry on the fireplace by the Christmas stocking. Christmas morning starts with opening gifts. For lunch they have traditional roast turkey and Christmas pudding.

France

On Christmas Eve children carefully polish their shoes and put them under the Christmas tree. When they return from the mass, they find sweets, dried fruit and mandarins. Family members open their presents at Christmas lunch. They prepare roast chicken or goose and a chocolate cake.

Germany

Santa brings gifts on Christmas Eve while the families are at midnight-mass. Kids leave their letters on the window shelves. They put small heaps of sugar on them. For dinner is normally roast goose, ginger bread, cookies and fruit flat cake.

Finland

For Christmas breakfast children eat oat flakes and drink plum juice. Afterwards they and their parents decorate the Christmas tree. Finnish Santa lives in Lapland and the gifts are brought by his elves.

Russia

On Christmas Eve priests bless the houses with holly water. Russians have pie, cake and meat dumplings for Christmas dinner. Children are brought their presents by "Grandpa Cold". He's wearing a warm fur coat and fur cap. Russians believe that he lives in a small Norwegian town.

Brazil

Christmas in Brazil is in summer. Christmas dinner is served on decorated veranda. Santa (Papa Noel) brings gifts on Christmas Eve. Kids also get presents on 6th January.

Australia

For Christmas people gather in parks and sing Christmas carols. While the children are sleeping, Santa comes with a surf-board or a carriage which is pulled by emus. Kids spend the day on the beach. They have a picnic as a Christmas dinner.

United States of America

Every thing is decorated with lights. Families go to mass, sing Christmas carols and watch TV. They have roast turkey and walnut cake for dinner. In Indiana there is a town called Santa Claus with a statue of Santa on the main street.

olympic games 2004

Gašper Stegnar, 2.š

The Olympic Stadium, the centre of attraction during the 2004 Olympic Games, is situated at Marousi, a northern suburb of Athens. The stadium is part of the Athens Olympic Sports Complex. There will be 75,000 spectators from all over the world who will join together during Games-time to attend the exciting athletics events, as well as the Opening and Closing Ceremony. ATHENS 2004 and the Ministry of Culture have asked Santiago Calatrava, the well-known architect, to redesign and upgrade the OAKA in an innovative and creative way. The General Secretariat of Sports (GSS) is responsible for the renovation and extension of the OAKA and the completion date is scheduled for April 2004.

Athletics is one of the most popular sports around the world. Its events are the oldest form of organized sport, and are associated with the simplest physical activities - running, throwing a stone, surmounting an obstacle. These activities gradually evolved into sports events such as running, jumping and throwing events.

Athletics is divided into two main categories: events that take place inside the Stadium, and events that take place outside the Stadium such as the Marathon and road walk.

Technical disciplines

The javelin was on the programme of the ancient Olympic Games as one of the pentathlon sports. The javelin is carried along a corridor 30 to 36.5 m long and 4 m wide, at the end of which there is an arch-shaped line to define the throwing line. The men's javelin weighs 0.8 kg and the women's javelin 0.6 kg. The men's event

was introduced at the 1908 Olympic Games in London, and the women's at the Los Angeles Olympic Games of 1932. The other disciplines are shot-put, hammer and the discus. The discipline shot-put will be held on the stadium where the first modern Olympic Games took place.

On March 25, 1896, or April 6th, 1896 a triple celebration began in the Greek capital. The first Modern Olympic Games were underway, while the 75th anniversary of the Declaration of Greek Independence and Easter Monday were all celebrated at the same time. This sporting, national and religious coincidence made the Games an unprecedented success. Approximately 300 athletes from 13 countries participated in this first modern Olympics and competed in 9 different sports: Track and Field, Marathon Race, Swimming, Cycling, Fencing, Gymnastics, Shooting, Lawn Tennis, Wrestling and Weightlifting.

The 2004 Olympic Games seem to be promising and the organizing committee has told us that we will not be disappointed.

We will see.

ATHENS 2004

The Olympic Complex

che guevara

Jernej Radez, 1.k

Ernesto Guevara de la Serna was born in Rosario (Argentina) on 14th July 1928. He was the first son of a middle class family with liberal ideals. During his youth he traveled with his friends all around Latin America. On

his journey he saw exploitation of poor people by the American multinational fruit and vegetable companies. Those poor people worked on big farms and were paid just enough to survive. He was very sad and angry, so he announced his personal war against America and capitalism. After his journey he came back to Argentina, where he started studying Medicine. After he graduated he went to Guatemala to help local stu-

dents demonstrating against the government and its pro-American policy. But CIA got involved and paid soldiers to fight against the students. Guevara almost lost his life. Mexico offered him a political asylum. In Mexico Che met his wife, got married and got a daughter. In Mexico he also met Raul Castro, Fidel Castro's brother, who told him that there is a revolution brewing on Cuba and asked him if he's interested. Of course Che was delighted to join it. So the crew left Mexico and started its eight day journey to Cuba. They arrived on the 2nd of December 1956 on the coast of Cuba. But there was unpleasant surprise waiting for them. They were betrayed and because of that many of them were killed

by the government forces. Of 62 men only twelve survived the "invasion". And these twelve men, who survived started a revolution on the "red island". Many men and women joined the revolution army. During

two years of the civil war Guevara got his famous nickname CHE, which means friend, colleague. War finished in the last days of the year 1958, when pro-American dictator Batista ran away from Cuba. Fidel Castro became the first prime minister and later the president of socialistic Cuba. And Che Guevara also had many reputable political functions. He was a national bank's governor, he was a finance minister, later even a

Military leader of Cuban army. Even though he had a great job and a great family life, there was still a rebellious spirit living in him. So he started his last journey, he went to Bolivia. In Bolivia, there was also a revolution being prepared. But this time Americans prepared to fight the revolution and sent its agents in this Latin-American country. So, thanks to Americans, revolution in Bolivia didn't "make it". This time Che Guevara didn't survive, he was killed on 8th of October 1967 near the town of Vallegrande in Bolivia by the CIA agents and command for his elimination was given by the president Johnson. Che Guevara became a legend, cultural and political icon and a symbol of resistance.

wizards of odd

J.U.

Have you ever noticed a guy or a girl standing next to you on the bus station or in front of you in a queue in a store is a bit different than you, I don't know, has an eyebrow piercing, has green hair or isn't an everyday pretty boy or girl? Now answer one question, did you or didn't you say to yourself: "He/she must be crazy to look like that!" Now answer this, who are you to judge them?! Oh, then you must be a beauty queen or the hottest playboy around. Because being in is to be excepted, so you just have to have similar design of your new jeans as the rest or they just have to be Sixty. Have to look like your neighbour or your classmate. Fashionable. How can we appreciate no imagination? We laugh and gossip those who want to be different. Those who won't be another clone.

Seeing the picture with my own eyes, I can tell you that you can be called a lot of things and be looked at as a thing though you're only a punk or your hair is blue or you have a piercing.

Fear of Flying

But let me set the ground rules. Standing out is cool until the style you carry fits your state of mind. Even fashionably looking is lame if you can't walk in high heels and if you wear satin over a sweat suit.

You might listen to metal or rap, but that doesn't mean you have to dress to the occasion. Why don't you? One: Your appurtenance might not be so big and you just don't want to be so obvious and you're OK with what you are. A little bit of everything and nothing. Two: You like the style and you like the stuff and you put it on and you think: "That looks really good on me!" but when you think of what your parents will say or when the first one sees you and laughs at you, you are completely discouraged.

Old News

The only ones that won't change are the oldies. They didn't have the opportunity to witness our kind of oddness & uniqueness in their times. So they will look at us as something weird and crazy. They won't except a weirdo as their neighbour. Your parents won't tell you to dress funny, they'll tell you to wear jeans and not to dye your hair. Do you want to be like your parents? Go ahead. It's up to us to start being open. If we won't except a white coeval with a piercing and weird hair colour, how will you except black people, gays, Muslims...? Then we can just lock ourselves in our homes and stay locked in until we will all be perfect. We won't see anyone different than us because they will all rape and kill us. Haven't you heard that all that don't look like your ordinary person must be evil? What else can they be? A

normal person deep inside? No, they can't be!

Copy-Cats

But... "You think the way you live is OK, you think posing will save your day, you think we don't see that you're running..." quoting Pharrell. The

lamest of lame controversial poser wannabes are most definitely those who just copy the style and they have no idea that they're not coping a LOOK but a way of life, someone's idea/sense and for they it's just a way to be noticed. To appear original, you have to be original. Even a parrot can copy.

"Skaters" losing their pants but not ever being near a skate, "ravers" in over fluorescent clothes having an excuse to pop Xs and "I'm the king of the world" routine listening to Balkan meets turbofolk. You're all making me cry.

We all want to be liked and appreciated, the only difference is what price an individual is willing to pay. Have to play it smart. Being different is cool, it's OK. No matter what they say.

YOU LAUGH AT
ME CUZ IM
DIFFERENT...
I LAUGH AT YOU
CUZ YOUR ALL
THE SAME....

dream catcher

Romy

Dreams drift about at night, slowly coming to the sleeping ones, sliding into their mind, soul, ... Nobody can explain why we dream, how dreams are made and what they mean. They are in us and we all like to believe that good ones will come true in real life, too. We all know that strange feeling in the morning, when we simply don't want to wake up, thinking or even wishing those nice and loving dreams would continue. They usually don't. And they say dreams express what we want to become, our wishes or something we are fighting strongly to conceal deep in our conscience. And sometimes we don't dream at all.

Native Americans have their own theory of explaining dreams. They believe dreams hold great power and meaning over us and are a message from the spiritual world. They say we know good and bad ones, which have different effects on us, creating evil and friendly forces. So to keep the dreamer safe, Native Americans made a special web, the Dream Catcher.

The legend of it goes way back, when the world was still young. An old spiritual leader Lakota had a vision while standing on a high mountain. He saw Iktomi, the great trickster and teacher of wisdom, appearing in the form of a spider. They talked to each other in a sacred language. Iktomi picked up elder's willow hoop which had feathers, beads, offerings and horsehair in it and began to spin a web. He told Lakota how life is made of cycles and starts with the first one, when you are still an infant, then goes on in your childhood and even in adulthood. When he was completing the

cycle Iktomi talked about the old age, where we must be taken care of as infants. He said in each time of life there are many forces, some of them are good and some are bad. If you listen to the good ones, they will lead you in the right direction, if not they won't help you, but interfere with the harmony of Nature. While the spider spoke he continued to weave his web. When he finished, he gave it to Lakota and said: "The web is a perfect cycle with a hole in the centre. Use the web to help your people reach their goals, making a

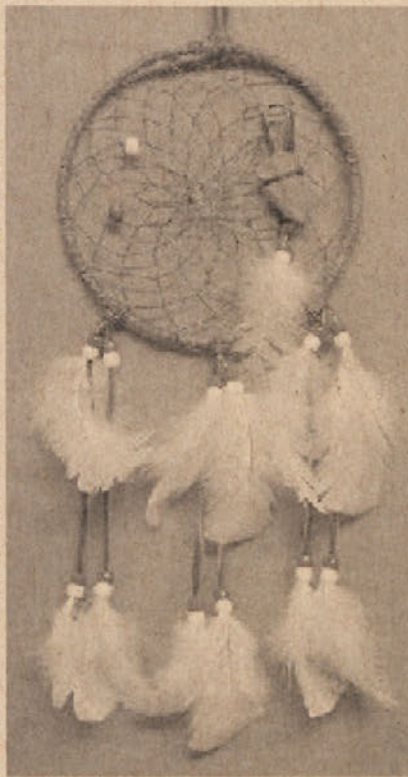
good use of their ideas, dreams and visions. If you truly believe in the Great Spirit, the web will catch your good ideas and the bad ones will go through the hole." Lakota passed on his vision and as a result many Native Americans even now hang Dream Catcher above their sleeping places, believing in it's idea because of all the bad things that happened to them and to have the strength to go on.

So the main idea is when dreams travel the web paths, the good is captured in the web of life and carried on with the people, but the bad and evil in their dreams lose

its way and is entangled in the web, disappearing with the first rays of daybreak or dropping through the hole in the centre.

We can doubt in the truth of the legend, no question there, but we have to admit the idea is worth thinking over. Sometimes just believing in higher forces, legends, maybe fortune-tellers makes all the effort.

And at the end a little advice: **If you want to follow your dreams, first wake up!**

studio 54

Saša Mikec

I'm sure that every one of you must have heard about the famous Studio 54. I will tell you something more about its start, rise, and fall that happened in just three short years.

In April 26, 1977 – just off Broadway, at 254 W. 54'th Street, Manhattan, New York – THE most well known Disco off all times opened up its doors for the very first time. The club was soon to become the home of the rich, the famous and the fashion pack. The club was non other than Studio 54.

Before the studio became so famous it was an old theatre. But it wasn't until the two owners, Steve Rubell and Ian Schrager, saw the place, something really happened.

Steve and Ian had both worked in a night-club business for a long time and at the time they had also owned a club in Queens.

They hired Nicky Siano and Richie Kaczor to be the clubs two resident DJ's, and the clubs new PR manager was Carmen D'Alessio. She also had the job to invite the »right« people to the grand opening.

At the premier night some of the guests started gathering outside the club. There weren't many people there at the beginning but in a couple of hours the place was crowded and even the people with invitations couldn't get in.

The club was huge, about 100 meters long and 80 meters wide, but it still had its theatrical feel, not only by the spectacular people who went there, but also because of the balcony and stage was still there. In the balcony there were sitting areas with tables and beneath the balcony was the huge parquet dance floor there was silver banquettes and the mirrored diamond-shaped main bar was located under the balconies, close to the dance floor. In the basement was a room not anyone could enter – the VIP room.

The Studio also had its own door policy, they wanted to get a perfect mix of people which actually meant that even celebrities were stopped at the door and didn't get in. This young guy, Marc Benecke ruled the door and was instructed by Steve to mix a perfect salad every night. That way it didn't really matter if you were famous or not -

you just had to fit it at this time. The doorman Marc even became more famous to the guests of the 54 than Ian Schrager. Steve was also often in the entrance selecting people to let in and it's said that Steve once didn't like the shirt a guy was wearing. He told the guy he wouldn't get in with that shirt on, the guy asked if he could get in if he took it off. Steve said yes and the guy took it off and was allowed to enter the club, bare-chested. So it was really just a question of matching what Steve and Marc was looking for to add to the salad.

Ian and Steve also made a double LP called *A night at Studio 54*. The top tune and first song out of this album was - "Le Freak". Ian & Steve thanked their guests like this in the album; "To all our guests at Studio 54, whose energy made this record possible... Our sincere Thanks!"

Beside the great Chic track the album included other great Disco songs regularly played in the club like; "I love the nightlife (Disco round)" (Alicia Bridges), "Let's all chant" (Michael Zager Band), "Y.M.C.A" (Village People), "Last dance" (Donna Summer), "I love America" (Patrick Juvet), "Instant Replay" (Dan Hartman) and "(Push, push) In the bush" (Musique).

One fun detail to know about the Patrick Adams act Musique was that they shot their video for "(Push, push) In the bush", in the club.

The name and the special Studio 54 logo became well-known in no time all over the world. The brilliant logo was designed by a guy named Gilbert Lesser.

Almost as famous as the logo was this sign of the "Man in the Moon" inhaling cocaine from his silver spoon that was hanging on the wall in the club. Unfortunately inhaling coke and using other drugs was quite common in the club, but this wasn't something special for Studio 54. At this time drug abuse was kind of common in all clubs. Drug use was like a lifestyle back then. Probably all the money and all the clubs famous and regular guests attracted people selling them.

Some of the regular guests at Studio 54 was people like Andy Warhol, the designer Halston, Diana Ross, Liza Minelli and lots and lots

of others. Other people seen at the club were: Elizabeth Taylor, Michael Jackson, Brooke Shields, Warren Beatty, Calvin Klein, Bianca & Mick Jagger, Salvador Dali, Madonna and Elton John.

Not all of these famous people had to try to get in through the main entrance. No, there was actually a VIP entrance on the back side of the club, from 53rd street. This was the entrance where the staff and the true VIP's got in.

Beside all the famous guests of the Studio 54, the club also managed to get all the best DJ's to play there as well. All of the famous DJ's like; John "Jellybean" Benitez, John Ceglia, Tony Humphries, Tony Carrasco, Robbie Leslie and many others, moved the crowd from the clubs legendary horseshoe shaped DJ-booth. The party went on great for the club and people were saying this was the best thing that had ever happened and this would last forever... But as everything else, the story of Studio 54 also had an end. In December of 1979 the IRS arrested Steve and Ian for withholding taxes and the club was also said to be a central for cocaine distribution. The two owners never thought they would have to go to jail, but they were sentenced to three and a half years in prison and in February 1st, 1980 they were in behind bars. After having informed on and turned in some of their ex-partners and competitors they got their time cut down to 13 months.

The club's liquor license expired in February 28, 1980 - just 28 days after Steve & Ian went to jail and a new license would take 18 months to get. This was devastating for a club

like 54: No booze = No guests. And papers claimed it was Sylvester Stallone who had the last legal drink. Then in March, just days after the license expired the club died and was closed down.

The club was then sold to Mark Fleischman who re-opened Studio 54 in September 15, 1981. Steve and Ian were out of jail and were even working in the club again for a while as consultants, as part of the deal. But the club never could revive its former popularity and lots of the famous people seen in the studio before Steve and Ian got busted, were never seen there again. Mark ran the

place for some four years and in 1986 he decided to close down the Studio 54.

Steve and Ian had left long before this to get into the hotel business and they were also involved as consultants in some nightclub projects. But they never got the same attention as they got at the "original" Studio 54. And in July 1989 Steve died of AIDS related complications.

Ian Schrager is still active in the hotel business and owns a chain of 5 star Hotels over the world, called Ian Schrager Hotels. Among these hotels are the famous Clift Hotel in San Francisco, the Paramount Hotel in New York, Miramar in Santa Barbara and The Sanderson in London.

Even though Steve Rubell and Ian Schrager's empire only lasted for 33 months it was an orgy in music, money, glamour and drugs. There was endless number of unforgettable parties and all the "right" people were there.

Studio 54 is an Icon of the Disco era and it was without any doubt as important to Disco as the engine is to a car, without it - it wouldn't run. The club was the Center of the Disco Universe, along

with some other clubs and of course all the great artists and labels whom the club would have been nothing without. But without clubs like Studio 54 the whole Disco era wouldn't probably have been as huge as it really was. The suites of this great era still influence the music and nightlife today. The Disco era set the standards for the club life and music today.

Rumor has it that people want to open the club again sometime in the new millennium, but that is yet to be confirmed.

Since the club still is there and the interest for Disco and the Studio 54 is high right now, it really doesn't seem unlikely... We'll see...

Studio 54 reopened in May/June of 2001 as a part of the legendary club was reopened. It's Noel Ashman of the club/bar Veruka who has opened up the former VIP room which, back in the hey days, was strictly celebs only. Saturdays at the club has been told to be among the best places in town.

So, all you Studio 54 lovers - it's time to head over to 54 and PARTY-ON!

sport dances

Jaka Picelj, 1.k

Sport dances are not so popular in Slovenia as they are in other countries in Europe and America. In Europe it is most popular in England, Italy, Germany and Russia. Here in our country the popularity of dancing is declining because there are no young dancers. We've got very good dancers but they are getting old. Sport dance is divided into Latino dances and Standard dances. Latino dances are Samba, Cha Cha Cha, Rumba, Paso doble and Jive, Standard dances are English waltz, Tango, Vienna waltz, Slow Fox and Quick Step. Well, there are a lot of dance competitions around the world. Dance is a job too, but you can live of it only when you are a professional. Then you can do shows around the world and you can teach other people to dance.

In our high school we've got some very good dancers. One is now in 3. class, two are now in 2. and three are in 1. Here in Novo mesto there is a dance club too. In this club there are now 7 couples. They are very good at what are they doing.

I know many people who think that dance is not a sport. But you can believe me that it is because I am a dancer too and I know what that means. To dance you first have to know the basics.

When your basic knowledge of dances is good then the training is a bit easier and your feeling also improves from day to day. I prefer Latino and Standard dances. From Latino dances my favorite dance is "Rumba", from Standard's my favorite one is "English waltz".

ČINA ZAVRŠILA
EGOIST

Foto: BIČEK

50 let
Stezičice

Grega Zakrajšek
EGOIST

Kot mrlič je ležal pod strešnim oknom. Poslušal je dežne kaplje. Čutil je, kako tolčejo nanj, mu cefrajo kožo in kot drobci stekla nežno umivajo oči. Umrl bo. Nekoč.

Zeblo ga je, a se ni hotel pokriti. Ni bilo vredno, saj bo kmalu pomlad. Saj bo kmalu umrl, se je tolažil. Potem mu ne bo treba več razmišljati. Miselna dejavnost ga je naredila omotičnega. Spomnil se je samo izgubljenih let, pomanjkanja talenta in načinov zatiranja čustev.

Primož Korošec

Nekoč je bilo dekle, ki ga je ljubil. Imela sta se rada, vendar sta se le bežno poznala. Bila sta prijatelja, zaupala sta si skrivnosti in se ob tem počutila varno. Ljubil jo je in ji izlival srce v telefonsko slušalko, kakor se je ona hermetično zapirala pred njim. Nikoli ga ni imela res rada, vendar je bila rada z drugimi, da ga je lahko rezala s pogovori o njih.

Preveč se je trudil in bil premalo. Tako je hotel biti sproščen, da na njem ni nikoli opazila česa več od živčnega dečka, ki jo razume, vendar ni za nobeno rabo.

Upal je, da ga bo nekoč opazila tako, kot je on videl njo. Bila je popolna. Ker ima vsaka perfekcija napake, ki jo naredijo resnično.

Upal je in dajal od sebe tisto, za kar je mislil, da je njegovo najboljšo.

Zgodba je trajala predolgo. Njena ljubezen je zanj postala le še izziv. Vedel je, da je to najhuje, kar se mu lahko zgodi.

Obtičal je, ni mogel vstati niti propasti. Življenje je postalo enolično, vendar je za njo še vedno gledal z nasmeškom in soncem v očeh.

Do Takrat. Izginil je čar pogovora z njo. Molčala sta in tako ubila še prijateljstvo. Prijateljstvo, ki je bilo zanj sveto, zadnje pribežališče pred njemu tujim svetom povprečnih.

Ni mogel verjeti, da je propadlo zaradi njegove nepomembne napake. Naiven je bil. In ona ni bila tisto, kar je mislil, da je.

Narava ga je ukanila z vedrim sončnim jutrom, ko jo je takrat zagledal ob sebi. Prvič je videl jasno in vedel, da je ni nikoli imel rad. Vesel, da ni nikoli bilo nič med njima, je z nasmeškom in brez pozdrava odšel.

»Ni perfekcija, je napaka,« sem si rekel opoldne in prižgal cigareto. Žal mi je bilo za življenjem.

V jasni noči polne lune poslušam dež na strešnem oknu. Oči se mi zapirajo. Za sekundo se mi zazdi, da se utapljam, pa si samo obrišem solze s preprogo.

Pretkana noč se je stiskajoč mi srce spustila name. »Vedno jo boš ljubil ...«

Šepeta mi, kar vem sam. Ubija, ko vpije.

Splezal sem na streho. Stopam bliže nji. Stopam proti robu, da dokončam njen posel. Vedno sem želel leteti.

Tea Malnar

PARIZ ALI KAM SMO ŠLI NA RAZREDNIKOV DAN

Začelo se je že leto prej, ko smo zaključevali osnovnošolsko izobraževanje in se nas je za Gimnazijo Novo mesto odločilo kar za cel oddelek preveč učencev. Gimnazijsko vodstvo se je tako odločilo za dodaten oddelek prvega letnika – 1. G. Osemindvajset posameznikov se je tako podalo na štiriletno skupno pot pod budnim očesom razredničarke prof. Renate Čampelj Jurečič.

Zelo dobro smo se ujeli in že zelo zgodaj delovali kot celota. Morda je tudi to botrovalo predlogu, da se za razrednikov dan odpravimo na štiridnevno potepanje po Parizu. Seveda smo se vsi strinjali in komaj pričakovali »D« dan, četrtek, 10. aprila, ko naj bi se odpravili na 18-urno vožnjo proti Parizu.

Naša dogodivščina se je začela malo po četrti uri tistega četrtkovega popoldneva, ko smo za sabo puščali prve kilometre. S širokimi nasmehi in polni pričakovanja smo navdušeno klepetali, gledali TV in poslušali glasbo. Zaradi pričakovanja so le redki med nami zatisnili oči.

Da pa ni bil ta razrednikov izlet le zabava, smo ugotovili že na poti skozi Nemčijo, kjer smo imeli priložnost preučevati visoko tehnologijo WC-jev na enem izmed mnogih obcestnih postajališč.

Okoli treh zjutraj smo prečkali nemško-francosko mejo in le še približno tri ure so nas ločile od našega prvega cilja – Disneylanda. Tu smo lahko spoznali vse junake naše mladosti, uživali v vrtoglavih voznjah vlakcev smrti, ki so vozili vzvratno z velikimi hitrostmi, in raziskovali globine naših denarnic, ki so postajale občutno lažje.

V popoldanskih urah je sledila vožnja do hotela in nastanitev v sobah. Če si prišel v naše nadstropje med zadnjimi, si lahko slišal glasen smeh, ki si se mu po začetnem šoku ob vstopu v sobe pridružil tudi ti. Sobe oz. bolje rečeno sobice so namreč merile vsega okoli 6m^2 . Ob prihodu v svojo sobo si namreč najprej naivno pomislil, da se za ovinkom, ki je označeval kopalnico, skriva še kaj, a si kmalu ugotovil, da temu ne bo tako. Poskusil si ohraniti nekaj optimizma in poln upanja pokukal v kopalnico. Šok. Kopalnica je merila kvečjemu $1,5\text{m}^2$, kar je naredilo tuširanje pravo avanturo, saj si moral paziti, da nisi padel v straniščno školjko ali še huje, ven iz kopalnice. Posledice so bile tako črni komolci in na novo pridobljena klavstrofobija.

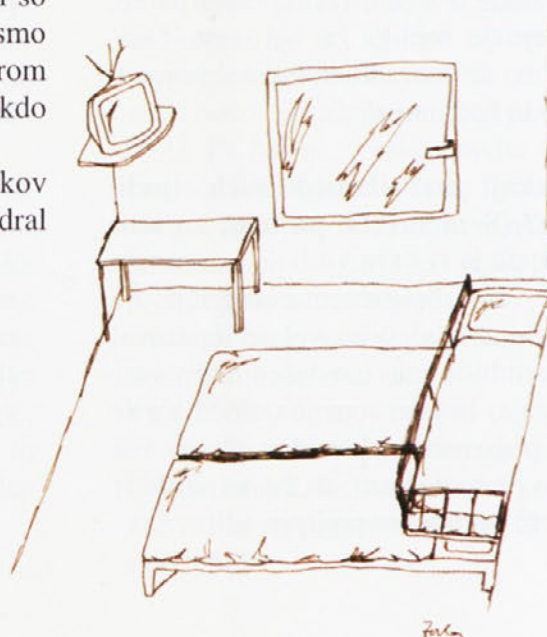
Po večerji, kjer so nam postregli s hrano, ki marsikateremu našemu želodčku, navajenemu na pristne slovenske krvavice z zeljem, ni bila ravno všeč. Nato smo do 11. ure v bližnjem lokalu igrali biljard (beri: neuspešni poskusi ženskega dela razreda, da bi krogle spravil v ustrezne luknje), kar je pri fantih sprožalo salve smeha. Zabava se je potem nadaljevala v sobah, kjer smo dekleta bedela tudi do štirih zjutraj.

Naslednji dan je po zajtrku sledil ogled Pariza, vrtoglavi vzpon na Eifflov stolp, ogled Louvra in Notre Dame. Vsem se nam je najbolj vtisnil v spomin razgled z vrha Eifflovega stolpa, dekletom pa so glave zmešale trgovine. Po dnevu tekanja sem in tja smo se zopet vrnil v hotel, kjer smo prebedeli kar celo noč. Drug drugemu smo pomagali držati odprte oči, a smo po šesti uri, ko nas je spanec že zelo mamil, bitko skoraj izgubili. Da bi lažje preživeli še tisto urico do zajtrka, se nas je kar sedem uleglo na dvojno posteljo, ki je v resnico, roko na srce, zadostovala kvečjemu za enega človeka.

Noč nam je tako le uspelo prebedeti, a posledice so bile vidne na avtobusu, ki nas je s prijetnim zibanjem vsake toliko uspaval. Tako si videl marsikatero glavo, ki je omahnila zaradi spanja njenega lastnika, ki se je ob tem sunkoma zbudil in zmedeno ter zaspano zrl v svet, dokler se ves postopek ni ponovil. Po kratkem postanku smo se tako odpravili na dolgo pot domov. Tema pa nas je kot urok popolnoma prebudila in tako smo vsem spanja potrebnim glasno kratili spanec.

Na poti smo si ogledali veliko filmov in okoli četrte ure zjutraj smo prispeli v Novo mesto, kjer so nas na glavni postaji pričakali naši starši. Poslovali smo se za par ur in se skoraj vsi spet zbrali v šoli, kjer smo morali vsake toliko časa buditi »omagance«, katerim so veke postale pretežke. Zadnjo uro smo imeli slovenščino in v skladu z dogovorom gledali film, katerega vsebine se marsikdo ne spomni, vključno s profesorico.

Tako se je končal naš razrednikov »dan«, ki se nam je vsem globoko zasidral v spomin.

Judita Kulovec

BOŽJA MOČ V NAŠIH ROKAH

Kdo je tisti, ki je nad vsem? Je kdo sploh nad nami ali pa smo ljudje največja sila tega sveta? Še posebej, kadar se znajdemo v krizi, ugotavljamo, če o tem, kar se nam dogaja, odloča nekdo drug ali smo si sami krivi za vse. Seveda tudi sama nisem bila izjema in me je močno žrlo to vprašanje. Nato pa sem Ga nekega dne spoznala. Kar tako je Edini, ki je nad nami, da ga tako poimenujem, prišel k meni. Kasneje sem izvedela, da sem tiste dni ležala v bolnici, v komi. Vendar tu nisem zato, da bi govorila o sebi, ampak o Njem. Kot že mnogi pred mano, sem na koncu temnega tunela zagledala močno svetlobo ...

Kaj za...?

Živijo, Judita! Kako si? Aha, saj res, danes ti postavljaš vprašanja. Se opravičujem, kaj si želela?

Dober dan. Lahko izvem, kdo ste in kje sem?

Kje si, boš izvedela kasneje. Jaz pa sem ... Bog alias Alah ali kakorkoli me že kličejo. Opazil sem, da imaš veliko vprašanj zame. Pa sem rekel, zakaj pa ne, navsezadnje je minilo že ogromno časa, odkar sem se nazadnje takole pojavil. Torej, kaj te že zanima?

Zakaj jaz? Izmed vseh ljudi, zakaj jaz? (Sem začela, po tem, ko sem ugotovila, da je res On.)

Ne vem, recimo temu naključje. Že milijontič sem letel čez svet in opazoval ljudi. Nisem bil ravno navdušen nad vsem, kar se dogaja. In tako sem se odločil, da se z nekom pogovorim, da vidim, čemu vse to. Močno pa tudi upam, da bo ta pogovor imel kaj več koristi kot prejšnji.

Videl sem, da tudi ti ne vidiš smisla v tem in da zato celo dvomiš o meni. V tebi pa sem videl tudi sebe, še zdaj v tebi vidim željo, da bi to spremenila. Upam, da ti bom lahko pomagal.

Ujeli ste me nepripravljeno ...

Pa naj jaz začnem: ne me vikati. Vedno sem se trudil biti enakovreden človeku. Ker nisem jaz tisti, ki je Najvišji. V to so me povzdignili ljudje sami. Vendar ste skrivnost tega sveta vi sami in ne jaz. Vi imate moč, da izkoristite življenje in svet po najboljši poti. Vi živite na tem svetu, ki vam je bil dan. In le vi ga lahko spremenite, ali na dobro ali pa na slabo. Edina moja »finta« je, da vam pomagam najti to moč, ki se skriva v vas.

Lahko natančneje razložiš to našo »moč«?

Ljudje ste pametna in sposobna bitja. Izmed vsega, kar živi na Zemlji, ste edino vi znali odkriti nekaj več. Vendar ste ob tem pozabili na to, kar je sedaj prednost živali. To je ta moč, ki ni nič drugega, kakor veselje, sreča in ljubezen ob enem, to je vse, kar je dobro. Dobrota. Moč, da pozabiš na sebe in pomagaš bližnjemu.

Ne razumem. Kako so torej živali lahko glede na to naprednejše?

Si že slišala, da je volkulja s svojim mlekom dojila kozje mladičke, ker so izgubili mater? Ali si že slišala, da bi tako naredila ženska? V primeru, če sama ni mogla imeti otrok, ga je posvojila. V večini pa otroci brez staršev pristanejo v sirotišnicah. Verjemi mi, redkim je tam vseč.

Počasi razumem vse skupaj. Vendar si ne predstavljam, da bi se to spremenilo. To se je razvijalo skozi stoletja, ta bitka posameznika za čim lepše življenje. Ali bi se to sploh dalo spremeniti na boljše v kratkem času?

Nikoli ne reci nikoli. Ni zastoj nastal ta rek. Že če se bo nekdo zavedel, da v nečem ravna narobe, bo na to opozoril drugega in ta naprej ... Vendar se pri tem ne sme pozabiti, da tu ne gre za kdo bo prvi in boljši. Če želiš širiti nasmeh, mora biti ta iskren, da ga bodo drugi prevzeli. In ko narediš karkoli dobrega, naredi to le zato, ker bo tvoj dan lepši, saj boš vedel, da si ga s tem polepšal še nekemu, ne pa, ker želiš, da drugi vidijo, kako si dober. Le na ta način bi se dalo kaj spremeniti. In ko boste ugotovili, kako mogočno je vse, kar se dobrega skriva v vas, boste našli svojo moč. Ki je nad vsem. Tudi nad mano.

Se ne bojiš, da bi tako ljudje pozabili nate?

Če se bo kdaj zgodilo, bom tega vesel. Ker bodo ljudje v sebi našli vso moč, ki jo potrebujejo za življenje. Pred oviro me ne bodo prosili za čudeže, ker jih bodo delali sami.

Pa dovolj o tej resni temi. Verjetno te zanima še kaj drugega? Pohiti, dokler imava čas.

Hm ... Še ena skrivnost mi krajša noči. Oziroma krajša noči in buri domišljijo vsem najstnikom ... ljubezen. Kaj je pa »finta« pri njej? Zakaj je vse skupaj tako zmedeno, da zaljubljeni prej spominja na mesečnika?

Ah, ja, tema nešteti pesmi, knjig in skrbi. Odkrito povem, ne vem, kako ste si lahko tako lepoto, ki naj bi človeka osrečevala, tako zakomplicirali ... Tega ste sposobni le vi! To je le še en del vaše moči, ki naj bi vam lepšala dni. Kaj je lepšega, kot pa da veš, da je nekje nekdo, ki misli nate, komur pomeniš nov svet in želi na njem prebiti vse dni ... Ni lep občutek, ko sam čutiš tako do nekoga?

Zveniš, kakor da bi o tem vedel več, kakor mi vsi. Bomo v bližnji prihodnosti zvedeli za »božjo romanco«?

Ehm ... no, ... nisem želel povedati tega ... Saj ni važno ... v glavnem sem hotel povedati, da ne razumem, zakaj je tako pomembno, kakšen je človek, če ti je ob njem lepo. In zakaj bi zapravljaj čas z ugibanjem, če imaš kaj možnosti, če bi bil ta trenutek že lahko z njim ali pa s kom drugim, če ti ni namenjeno biti z njim. To bi pa menda morali že ugotoviti, da vas je na svetu dovolj in da razlike med vami pomenijo le več možnosti, da je nekdo ustvarjen posebej zate. Pa kaj ima pri tem veze, če je zelen, okrogel ali z velikimi ušesi. Dokler se imata lepo, to ne pomeni nič, pa tudi, če ugotovita, da si nista namenjena, to ne bo imelo nikakršnega pomena.

Zanimiv odgovor ...

Če se ne motim, ti je zmanjkalo idej za vprašanja. Meni pa tudi že zmanjkuje časa. Brez skrbi se bodo že pojavile nove dileme in neznanke. Pri teh pa boš že znala sama najti pravo rešitev. Razen na to vprašanje, ki se ti zdaj poraja ...

Želiš še kaj ...?

Da, vsem želim sporočiti, da vedno in povsod izkoristite ponujeno priložnost. Ker nikoli ne veš, če ti bo še kdaj prekrizala pot. In ker ti lahko polepša življenje, ki je le eno samo tvoje, v najslabšem primeru, pa boš od tega dobil vsaj novo izkušnjo, ki bo prav tako le tvoja. Pa da ne ... kako pravite – zabluzim preveč. Živite le enkrat na tem svetu, zato se ga naužite do sitega. Tako, zdaj pa letim na nek drug svet ... na katerem želim prebiti čimveč nadaljnjih dni ... in ki je le od dveh oseb – od tega sem ena jaz ... Pa saj me razumete, da se mi že močno mudi?! Se vidimo, uživajte.

Prosim, pa še kdaj, če bo potreba!
(Mi je zavpil, še preden sem se mu lahko zahvalila za pogovor in izginil v nenadni svetlobi.)

Tjaša Žugelj
ONA

Odločila sem se. Odločila sem se, da napišem njeno zgodbo. Mogoče ji ne bi bilo všeč, če bi kdo razkril njene poglede na svet, vendar si je na trenutke želela, da bi jo vsi razumeli. Zakaj pišem v pretekliku? Je bila ...? Ni je več. Pred kakšnimi tremi meseci je odšla, ne da bi se poslovila. Nihče ne ve, kam. Njen oče še vedno upa, da se bo vrnila, in ne ve, da je on glavni krivec za to.

Razumela sem jo, oziroma, trudila sem se, da bi jo razumela. Na svetu ni bilo nobenega, ki bi jo popolnoma poznal. Tisti, ki so z njo živeli, so menili, da je ena izmed zasanjanih najstnic, ki ne poznajo realizma in da jo čaka še dolga pot do odraslosti. Vendar ne, niso imeli prav. Ona je odrasla, še preden so njeni vrstniki začeli razmišljati o pomenu življenja in svoji usodi. Ni se trudila biti podobna njim. Živela je v svojih mislih in ni pustila nobenemu blizu. Zaupala je le listu papirja, kamor je pisala in risala svoje občutke, želje, sanje in nazadnje tudi dogodke, ki so ji spremenili življenje.

Ni imela lahkega otroštva. Dolga leta sta z mlajšim bratom poslušala prepire svojih staršev, ki niti slutila nista, kako je to vplivalo nanjo. Čeprav je predvsem mati skrbela, da otroke ne bi obremenjevala z njunimi problemi, se je še posebej nje to dotaknilo. Jokala je zaradi tega. Bala se je, da se ne bi zgodilo tako kot v knjigi, ki jo je brala. Da se ne bi njena družina delila z dva. Ni hotela biti otrok ločenih staršev. Rada jih je imela, svoje starše in svojega bratca. Za njega je vedno skrbela, kadar starša nista imela časa in kadar sta bila prezaposlena. Pomagala mu je pri domačih nalogah, se igrala z njim, čeprav je bila pet let starejša od njega. Nista se velikokrat prepirala, le kadar je ni hotel ubogati, se je jezila nanj. V šoli sta bila poznana zaradi priimka, ki sta ga nosila po očetu. Oba sta imela veliko privilegijev pri učiteljih, a sošolci ju niso marali. Gledali so jo zviška in jo zasmehovali s pikantnimi vzdevki.

Bolelo jo je, zelo. Ni imela najboljše prijateljice in nikogar, ki bi jo branil, zato je še toliko bolj varovala svojega bratca. Niso dovolili, da bi se vključila v družbo. A tega si čez čas sploh več ni želela. Naučila se je, kako živeti sama s seboj, in se tolažila s tem, da se ji bodo nekoč hiteli opravičevati, ker jim bo žal za svoja dejanja. Tako se ni več menila za nobenega od svojih otročjih sovrstnikov in sama sebi dokazovala, da je zmožna živeti brez njih. Trudila se je, da ji šola ni delala problemov in bila odlična učenka. To jo je gnalo naprej in želela si je, da bi nekoč postala znana modna kreatorka ali pisateljica. Imela je slikarski talent in se vključevala v likovni krožek, ki so ga imeli na osnovni šoli. Mentorica je bila zelo ponosna nanjo. Njene slike so visele na hodniku v drugem nadstropju novega prizidka šole. Čeprav je bilo tam prostora le za štiri slike, je z dvignjeno glavo korakala mimo. V slike je zlila vsa svoja čustva; ljubezen, žalost, veselje, razigranost, ... Eno izmed slik, ki je bila ena izmed njenih najboljših, je podarila meni. Naslikala jo je, ko je spoznala, da življenje ni takšno, kot so ji govorili. Včasih je bila črnogleda in ta slika je prikazovala njeno turbobno razmišljanje. Dar slikanja je podedovala po svojem očetu, znanem realističnem slikarju. Skrivaj ga je opazovala, ko je slikal in se tudi sama opogumila ter narisala prvo risbo. Ni je pokazala očetu, ampak jo je skrila na dnu predala. Preveč se je bala kritik.

Poleg slikanja je živela tudi za pisanje, ki se je razvilo iz njenega besednega zaklada. Veliko je brala in se primerjala z glavnimi junaki. Včasih se je našla v njih in sanjala o dogodkih, ki so se dogajali njim. Pravzaprav je sama sebe postavila v zgodbo in brala svoje življenje.

Vendar ni bila srečna. Kljub vsem svojim uspehom. Čutila je, da ne spada v to okolje, v katero je postavljena. Počutila se je odrinjeno stran od drugih ljudi. Sama pri sebi je premlevala slabe stvari in vse kuhala v sebi. Ljudje so mislili, da ji ne manjka nič in da je srečna v svoji koži. A ni bila.

Vpisala se je na srednjo oblikovno šolo, kjer sva se spoznali. Tako kot njo je bilo tudi mene strah vseh neznanih pogledov in vsega novega. Bala sem se, da se ne bom vključila v družbo, da bom se zamerila profesorjem, ... Doma so me bodrili, ampak nisem se pustila prepričati. To je bilo nekaj, kar sva imeli skupnega, poleg vsega ostalega.

Ko sem odrinila stara vrata srednje oblikovne šole, sem se odmaknila gruči odraslih dijakov, ki so se zagnali skozi vrata. Čeprav sem bila že dvakrat v tej stavbi, se mi je ta stavba zdela drugačna kot prej. Občutek sem imela, da se bo mi v njej zgodilo veliko nenavadnih stvari. Pogumno sem zakorakala po mračnem hodniku in prišla do razreda, ki so ga izbrali za prvi b.. Stežka sem naslonila dlan na kljuko in previdno odprla. Čutila sem, da se bo v trenutku, ko bom odprla vrata, spremenil ves moj svet.

Stopila sem naprej in zagledala nekle, ki je bilo takšeno kot jaz. Nisem razumela. Stala sem tam in nasproti mene je stala ona. Obe sva bili oblečeni v svetlo modrih kavbojkah in zeleni majici. Svetlo rjave lase sva imeli razpuščeni in najine oči so zrle ena v drugo. Bili sva si tako podobni, bili sva isti, bili sva ... Dvojčici? Nisva samo midve presenečeno obstali, tudi neznani obrazi so presenečeno opazovali podobi. Prva se je odzvala in me postavila pred ogledalo nad umivalnikom. »Ti,« je rekla, »ti si jaz? Kako?« Ni ji bilo jasno, tako kot meni ne. Pogledala me je še enkrat in se predstavila.

Hitro je sprejela novico, da živi nekdo, ki ji je na las podoben. Ko so se naju novi sošolci nagledali, so razigrano nadaljevali pogovore. Usedla sem se v predzadnjo klopi, ona pa mi ji sledila. V trenutku, ko sva se zagledali, sva postali najboljši prijateljici. Vendar čutila sem, da sva le nekako različni. Postavljali sva si naštetu vprašanj. Hoteli sva zvedeti čim več druga o drugi, a naju je prekinila profesorica, ki je vstopila v razred. Ko naju je zagledala, je globoko vzdihnila: »Spet dvojčici ...« Spogledali sva se in se rahlo nasmejali.

Ta dan je bil zelo nenavaden. Celo popoldan sva preživeli skupaj. Skupaj sva bili eno. Pogovarjali sva se dolge ure in obe

sva naenkrat pomislili na starše. Kdo so najini pravi starši? Njeni ali moji? Jaz sem živela v srečni družini, povprečni sicer, vendar nam nikoli ni primanjkovalo smeha, sreče in veselja. Po njenih besedah pa sem ugotovila, da živi v pravem nasprotju, na zunaj v popolni družini. Toda v tej popolnosti se je skrivalo veliko nesoglasij in preprirov med starši. Povedala mi je, kako si včasih naskrivaj želi pobegniti stran. Bila je nesrečna, tudi zato, ker njenim staršem ni bilo mar, kaj počneta z bratom. Njen oče je bil preveč zaposlen s slikanjem, mama pa je bila redko kdaj doma. Zaupala mi je, da ni nikoli opazila ljubezen med njiju, prej kakšno modrico na materinem licu. Tega ni nikoli povežala. Šele takrat, ko mi je to pripovedovala, se je začela zavedati, da mogoče oče mamu pretepa. Svoj obraz je zakopala v dlani. Nemo sem jo opazovala in ugotovila, da jo je to spoznanje resnično prizadelo. Družina ji je pomenila največ na svetu. Upala je, da bo teh nesrečnih dni enkrat konec, vendar so se kar vlekli. Mislila je, da bo tudi ona nekoč občutila ljubezen med starši, ne samo ljubezen, ki sta jo starša podarala njej in njenemu bratu.

To noč nisem mogla zaspati. Pozno sem prišla domov in takoj zavila v svojo sobo. Nisem hotela srečati staršev, ki bi me zasuli z vprašanji. Še vedno nisem mogla verjeti, kaj se mi je zgodilo. Moj občutek me ni prevaral. Ko sem stopila skozi tista vrata, se je moje življenje resnično spremenilo. Obstaja še nekdo, ki je pravzaprav kopija mene. Ona. Začela sem razmišljati. Vse pretrese, ki jih je preživljala iz dneva v dan. Hotela sem ji pomagati, da se ne bi počutila tako same. Čutila sem, da je nesrečna zaradi njih.

Najino drugo srečanje v šoli je bilo zaznamovano z odkrivanjem resnice. Ko me je zagledala, mi je pritekla nasproti in me objela. »Bok! Sestrica!« Začudila sem se temu pozdravu in jo pogledala, ona pa mi je že hitela razlagati. Našla je svoj rojstni list oziroma najina rojstna lista. Prej ni nikoli opazila, da oče hrani v omari v dnevni sobi tri posebno shranjene dokumente. Včeraj, ko

je prišla domov, je začela raziskovalno akcijo. Odkrili sva torej, da sva sestri.

Poleg tega sta na mestu matere in očeta pisali imeni, ki sta pripadali moji materi in njenemu očetu. Sedaj sva dobili odgovor na eno izmed najinih vprašanj. Sklenili sva, da se bova skušali pogovoriti z najinimi starši.

Pot do doma se mi je vlekla in z mislimi sem se skušala vrniti v preteklost, v življenje svojih staršev. Zakaj mi ni mami povedala, da pod istim soncem živi dekle, ki se je rodilo na isti dan iz istega telesa? Kaj se še skriva v tej zgodbi? So mar mislili, da se ne bova nikoli srečali? V hiši je bilo vse tiho in dišalo je po praznini. Zopet se nisem motila, bila sem sama. Na mizi me je pričakal listek, da se bodo vrnilo jutri dopoldan. Torej ne bom izvedela ničesar, kar bi pomirilo mojo dušo. Spomnila sem se na njo. Brž sem zletela k telefonu, pograbila imenik in začela listati po njem. Zbrala sem pogum in zavrtela telefonsko številko. Dolgo časa je zvonilo. Ko sem že hotela odložiti slušalko, se je oglasil mehak ženski glas. Šepnila sem, da bi rada govorila z njo. Zakričal je v ozadje in zaslišala sem jo na drugi strani. Rekla mi je naj počakam, da odide v svojo sobo. Potem je začela jokati. Pričela mi je pripovedovati, da ji je oče prepovedal, da se družijo z menoj, da se ne sme več nikoli pogovarjati z mano. Rekel ji je, da je vse, kar imava skupnega, le zunanost in da ostalo ni pomembno. Ko mu je povedala, da sva sošolki, je brez usmiljenja odločil, da jo bo prepisal na drugo šolo. Upirala se mu je tako dolgo, dokler je ni udaril. V tistem trenutku je ugotovila, kaj se skriva pod njegovo kožo. Nikjer ni bilo več sluha o očetovski ljubezni, o nežnosti. Takrat je razumela mamo, ki se je vedno bolj oddaljevala od njega. Razumela je najino mamo, ki ni ostala z njim. Vendar ni razumela, zakaj je ona ostala pri očetu, jaz pa pri mami. Mislim, da jo je to v tistem trenutku najbolj peklo.

Ta pritisk, ki ga je čutila doma, se je večal in večal. Meseci so nama polzeli skozi prste in čas je kar hitel mimo. Ponudila sem ji svojo ramo in skupaj z njo trpela v duši.

Nedvomno sva bili povezani. Nekaj časa se nisva videli, ker jo je oče prepisal na drugo šolo in jo dal v dijaški dom. Takrat je začela spoznavati njegovo temno plat. Zasovražila ga je in s tem pozabila spoštovanje do njega. Jaz pa sem bila nemočna. Nisem mogla storiti ničesar in tako krivo sem se počutila zaradi tega.

Tisti petek, ki je znan po črni magiji - petek 13, sem zbrala dovolj poguma, da sem se pogovorila z mamo in ji povedala celotno zgodbo. Ko sem jo omenila, je otrpnila. Opazovala sem njen odziv. Solze so ji kar same pritekale na plan in ustnice so se ji začele tresti. Šepetala je: »Moj otrok. Moji punčki.« Zavpila sem nanjo in kričala, dokler mi ni glas splahnel od bolečine. Nisem opazila, kako se je zlomila pred menoj. V jaku sem stekla iz hiše in se odpravila še k drugemu obtožencu, ki je bil kriv za sveže rane, ki smo jih čutile vse tri.

Odprl mi je vrata in se ni nasmejal. Rekel mi je, naj se spravim v svojo sobo. Šokiralo me je to, da me ni ločil od moje sestre. Počutila sem se, kot da bi prišla v pekel. Zavpil je name, kje hodim toliko časa, a jaz mu nisem odgovorila. Nemo sem strmela vanj - zgedel je kot starec. Koža mu je ovenela, v očeh ni bilo niti sledu o lesku in tudi lasje so mu že posiveli. Zasmilil se mi je, ko me je izpraševal. Ali sploh ve, kakšno bogastvo bi lahko imel? Naju. Postajal je vedno bolj vzkipljiv in njegova roka je zamahnila nad mano. Takrat so se sunkovito odprla vrata. »Kako si upaš dvigniti roko nad mojo sestro, ti kreten zabiti! Nikoli naju ne boš več prizadel! Nikoli!« Obstal je in gledal za nama, ko sva odhajali. Nisem ji dovolila, da ostane tam v tisti hiši.

Čez uro in pol smo prišle pred mojo hišo in prijela sem jo za roko. Strah jo je bilo. Mama, ki je zaskrbljeno sedela v dnevni sobi, je stekla k vratom, ko sva pozvonili in naju objela. » Moji punčki! Moji majhni deklici! Oh, kako vaju imam rada! Pia, Tia!« Sedaj je jokala od sreče in šele potem, ko smo se vse tri pogovorile, sem razumela ta sprejem.

Pred najinim rojstvom sta se z očetom sprla in ko sva se rodili, je oče prišel v bolnišnico, je Pio pravzaprav ukradel iz maminega

naročja ter z njo izginil. Mami ga ni nikoli našla, ker ni pustil za sabo nobenega podatka. Zdaj pa smo bile zopet skupaj, kot na začetku. Upale smo, da bo sedaj konec vseh problemov in da nas čaka mirno življenje. Vendar smo se motile.

S Pio smo spet postale sošolke in kar dobro nama je šlo v šoli. Skupaj sva se učili in se z veseljem vračali v topel dom. Situacija se je polagoma umirjala. Oče nas ni našel - očitno nas ni niti iskal. Naša družina je bila s Pio popolna.

Pred drugim letnikom, med počitnicami, pa sva se obe zaljubili. Bila sta bratranca in nadvse romantična fanta. Hodili smo ven, na pijače in se zabavali. Srečna sem bila, ko sem gledala, kako je Pia srečna. Vesela sem bila zanjo, da se je končno komu povsem odprla in predala. Vendar jima ni bilo usojeno. Usoda jo je zopet razočarala. Bili smo na mostu in se razigrano pogovarjali. Smejali smo se nad vsem, kar nam je prišlo na um. Morali smo se posloviti, saj je bila naslednji dan šola, vendar se je zopet hitro bližal konec. Odpeljala sta se z motorjem, me pa sva se vračali domov v rožicah. Pia je glasno sanjala in se sladko smejala svoji ljubezni. Plesali sva po cesti in se vrteli. Takrat pa me je nekaj obe presekalo. Začutili sva bolečino v prsih. Nasmejali sva se, misleč, da je to povezano s fizično rastjo, ko pa sva prišli domov, sva odkrili pravi razlog. Mami je blede sedela na kavču in čakala na naju. »Punci, zgodila se je nesreča. Voznik avtomobila je bil kriv. Zdravniki mu niso mogli pomagati. Jure je že prej skočil iz motorja, vendar ga ni mogel rešiti. Pia, Miha je imel preveliko poškodbo glave. Ni čutil ničesar.« Svet se je porušil. Sonce je potonilo in tudi zvezde so umrle. Zaslišal se je le krik.

Močno sem jo držala na pogrebu, poleg mene pa je stal njegov bratranec. Vidno je bila zlomljena. Izgubila je svojo prvo ljubezen, svoje sanje, svoje želje po življenju. To je bil konec sveta za njo. Na pogrebu se je zbralo veliko ljudi in vsi so ji izrazili sožalje. Vsi so ju poznali srečna skupaj, zdaj pa ju je smrt razdvojila.

Po tednu dni še vedno ni došla. Ni razumela, zakaj je svet tako krut do nje. Govorila mi je, da ne more več tako naprej, da si več ne želi živeti. Jokala je in kričala v nebo. Zvijala se je od bolečin. Zopet ji nisem znala pomagati. Počutila sem se tako majhno.

Minila sta dva tedna po pogrebu, ko smo doživeli še en šok. Oče nas je obiskal ravno takrat, ko je bila sam doma, ker ji mami ni dovolila, da bi šla v šolo. Ko sem se vračala proti domu, sem opazila neznan avto pred hišo in hitro stekla na dvorišče. Iz hiše so se slišali grobi glasovi: »Z menoj greš, ti nezahvalnica! Zdaj, ko sem te našel, te več ne spustim stran od oči. Jaz sem tvoj oče in jaz bom skrbel zate!« Pognala sem se v tek, za sabo pa zaslišala avto svojih staršev. Prizor, ki se mi je prikazal pred očmi, mi je bil poznan. Razburjen oče in preplašena hči - kot da se zgodovina ponavlja. »Ne, nikamor ne gre. Še posebej ne z vami.« Nekaj časa je nepremično strmela v naju, takrat pa je na srecu priletel moj oče za menoj in ga spodil iz hiše. Kot pes se je pobral, za seboj pa pustil odprta vrata spominom. Pia ni prenesla vsega tega. Tisto popoldne se je zaklenila v sobo, čeprav smo jo klicali ter prosili, naj pride ven. Vedela sem, da jo je ta obisk strl, ker so se vrnili dogodki, ki jih hotela pozabiti. Skrbelo me je zanjo in bala sem se posledic.

Rano zjutraj, ko sem se prebudila, sem najprej stekla k njej. Vrata sobe so bila odklenjena. Soba je bila prazna in na mizi so ležali prazni, beli listi. Predal pisalne mize je bil odprt in v njem je bilo kup njenih risb ter na dnu njen dnevnik. Vzela sem ga v roke, ga odprla na zadnji strani in prebrala zadnji stavek, ki ga je napisala. »Vse je minljivo!« To je bilo vse, kar sem bila v tistem trenutku zmožna prebrati. Sesedla sem se na tla in zaprla oči.

Izginila je in za njo vsaka sled. Ostal je le dnevnik, ki nam je odkril njena globoka razmišljanja in čustva. Zapustila je vse, kar jo je pritiskalo na srce, in odšla. Odšla je za vedno. Čutim to.

Jana Mikec

BARVE DUŠE ALI KAKŠNO BO DANES VREME

In svet se je ravnokar obrnil za 360 stopinj. Pa se je kaj spremenilo od prej? Kdaj od prej? Od 360-ih stopinj prej? Mogoče. Čeprav, pod kožo sem še vedno krvava in srce mi bije kolikor toliko še zmeraj šestdeset krat na minuto. Drugače pa ...

Sledim svoji senci na poti do cilja. Moja senca razumsko hiti naprej, v koraku s časom, a občutki, ki se ob tem porajajo, so negotovi in apatični. S svojo dušo stremim h kvazirealnosti. Ko tako naprej premišlujem, se zgrinjajo na moj svet črni oblaki, ki se pripravljajo na nevihto. Ker ljubim sonce, izberem rumena očala - mimogrede, imam celo zbirko očal, različnih barv.

Z rumenimi iščem sonce, ki razsvetli okolico, in takrat vidim ljudi okoli sebe, s katerimi si izmenjujem sončne žarke; z rdečimi očali iščem rdečo vrtnico, ki med svojimi trni skriva ključ do srca; z zelenimi očali tečem po mostovih in iščem svojo norost, ki ji pravijo mladost; z modrimi iščem svoje solze, ki sem jih zadnjič pustila nekje na enem izmed pokopališč, skozi črna očala ne vidim ničesar pred seboj in nenazadnje, ko si nadenem bela očala, hodim z angeli na kavo.

Ravnokar sem si snela z nosu črna očala in nadela rumena ... Sonce sije, toplo je ... Ta sončna toplota me obda z novim upanjem, da življenje je ok. Da se mi ni treba ničesar bati. Da je za vse že poskrbljeno, samo zgoditi se še mora. Zgoditi se pa v trenutku, ko si pripravljen ...

In kako šele prija duši, ko si sam sonce in postaneš neizbežno privlačen vsakomur, ki čuti enako! Temni oblaki so se razblinili, ker je danes sončno vreme. In na poti ti sledijo čudoviti ljudje ... Tisti, ki so ostali v senci, lahko slišijo le neskončen in resničen smeh ... Ti še niso zagledali sonca ...

Domen Husu

MISIJA (NE)MOGOČE: VSI DRUGAČNI VSI ENAKOPRAVNI

DA

UVOD

Pred uporabo, med uporabo ali po uporabi obvezno preberite Uvod.

Vsaka podobnost z resničnim stanjem ni zgolj naključna.

Če se prepoznate, je tako tudi prav.

Strip lahko razumemo na dva načina. Kot preprosto zgodnico o Božjem stvarstvu Evropske unije in enakopravnosti in drugačnosti človeštva ali pa hkrati tudi kot kritika politiki sveta (pa tudi Evrope) v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Kako bo izbral, je odvisno od posameznika. Za pomoč pa je priložen tale seznam:

Bog predstavlja politiko. Večinoma svetovno, ko pa prikazuje le evropsko politiko, je to omenjeno.

Hudič predstavlja Ameriko in njeno politiko, ki ves čas hlina sodelovanje z Evropo (Bogom), vendar na koncu, ko Evropa za trenutek »zaspi«, pokaže prave zobe in spodkoplje enotnost Evrope.

Snemalne naprave, ki jih uporabljata Bog in Hudič, kažejo na človekovo vsakdanjo strogo nadzorovanost, hkrati pa na zastrašujočo prisotnost politike povsod v življenju (Snemanje poteka celo v pubu.).

Trenirki **Nike** (Bog) in **Adidas** (Hudič) kažeta na večno konkurenco v današnjem svetu in naraščujoč imperializem (Celo Bog in Hudič izbirata najboljše znamke v svojem življenju.). Pa tudi na konkurenco na tržišču med Evropo (Bog z Nike) in Ameriko (Hudič z Adidas).

Tehnika, ki jo uporabljata Bog in Hudič, prav tako ponazarja imperializem in pa vse bolj rastoč vpliv tehnologije v vsakdanjem življenju (Tudi v peklu in nebesih uporabljajo domači kino z DVD predvajalnikom.). Tehnologija se igra z nami in ne mi z njo (Bog (politika) nas s tehnologijo opazuje in se poigrava z nami ter ne mi z njim.).

Nebesa so politično prizorišče sveta, ki je praktično nedosegljivo za nas in nas le mirno in neopazno opazuje in potem vskoči, ko je potrebno, vendar včasih pozabi na nas (Bog zaspi.). Vendar pa le deluje.

Pub Evropa dejansko predstavlja Evropo, v kateri živimo vsakdanje življenje. Pub pa je vsakodnevno opazovan s strani političnega vrha (nebes). Morda pa je pub (Evropa) le kletka, v kateri smo ljudje kot poskusne miši in se nebesa (politika) poigravajo z nami (Tako kot je Bog izvajal poskuse v pubu.)?

London predstavlja današnji kozmopolitanski življenjski prostor.

Hudičeva zaraščenost predstavlja pokvarjenost in umazanost ter težave današnje Amerike.

Prepoved nošenja britvic v nebesa ponazarja obupan trud Evrope, da se Amerika ne bi ostro vmešavala v njeno politično življenje in vanjo vnesla svoje težave (pobrite kocine).

Nemec, Britanec, Francoz predstavljajo množičnost evropskih narodov in njihovo izredno različno zgodovino. Prav tako pa ponazarjajo drugačnost evropskih narodov (jezik in tipična oblačila).

Spori med njimi pa predstavljajo večno tekmovalnost evropskih držav v preteklosti in morda še sedanjosti. Ponazarjajo tudi vojne med njimi. Hkrati pa večno obmetavanje z evropsko temno in svetlo zgodovino. Tekma »kaj je boljše« pa ponazarja željo po prevladi ter rušenje enakopravnosti.

Starinska oprema puba predstavlja starost Evrope. Prav tako kot moderna nebesa (politika) predstavljajo njeno novo politiko.

Hudičevo znanje nemščine kaže vmešavanje Amerike v nemško politiko in življenje v Nemčiji v preteklosti.

Človek s časopisom in čajem predstavlja Rusijo in njen poseben status, ki se sprva izredno trudi ostati ravnodušna (se ne meni za prepir), kasneje že posega v življenje Evrope (želi prekiniti prepir) in na koncu se vedno grobo vmeša v evropsko življenje (se pridruži pretepu). Hkrati pa se Rusija nadvse trudi »pozahoditi« (človek vneto prebira The Times).

Pritisk na gumb Stop kaže na to, da lahko Bog (politika) kadarkoli ustavi naše vsakdanje življenje.

Žalost Boga in obup prikazujeta nemočna prizadevanja politike, da bi nas spremenila.

Ko Hudič ponudi Bogu pokovko, ponazarja primer, ko hoče Amerika z različnimi ponudbami odvrniti evropsko politiko od resničnega problema.

Hudičevi predlogi kažejo neučinkovite predloge Amerike, ki so zgrajeni na njeni pokvarjenosti (ženske, denar in alkohol) ter so namenjeni le pridobivanju časa, da Hudič (Amerika) zares udari in se vplete.

Prizor *ko Bog gleda televizijo*, želi ponazoriti udobno življenje politike.

Ženska ponazarja današnjo vse večjo obsedenost z lepotnim idealom in lepoto telesa.

Alkohol predstavlja problem alkoholizma dandanes.

Denar pa kaže dandanašnji kapitalizem in usmerjenost k dobičkarstvu ter obsedenosti z denarjem.

Besede »*naj the best*«, »*res sehr gut*« in »*ziher*« ponazarjajo popačenost v nekaterih današnjih evropskih jezikih (npr. v Nemčiji pojav »Denglish«).

Omemba *Hitlerja* in *Himmlerja* prikazuje še vedno prisotnost strašnega obdobja v zgodovini sveta, v katerega sta bili vpleteni tako evropska politika (Bog) in Amerika (Hudič). Vendar pa se Amerika želi oprati svoje krivde in se prikazati v lepši luči (»Pravkar cvremo Himmlerja ... že desetič ...«).

Omejenost kaže na izredno strogo označevanje meja v preteklosti in kot posledica tega resnično prava omejenost ljudi.

Ko Hudič predlaga *odpravo omejenosti*, se pokaže s tem tudi nekakšna svobodomiselnost Amerike (Hudiča), ki pa jo ta vedno izrabi za svoje druge cilje.

Odprava Boga na Zemljo prikazuje izredno redko sodelovanje politike s prebivalstvom (»Po 2000 letih bom spet odpotoval na Zemljo ...«).

Nebeško čisto ceremonialno oblačilo ponazarja varljivo nedolžnost politike.

Ko Bog pozabi na palico, se pokaže, kako politika velikokrat pozabi na posle, ki jih je v preteklosti sklepala in se jih danes ne upa priznati (Bog je palico dal Hudiču (Ameriki), ko je bil ta v stiski.).

Sveti Peter ponazarja Združene narode, ki opominjajo in spominjajo politiko na dogodke v preteklosti in sedanjosti.

Pretep kaže vojne v preteklosti (Konkretno 2. svetovno vojno.).

Pretepeni obrazi Evropejcev ponazarjajo uničevalno moč vojne in poklapanost evropskih narodov po vsaki vojni.

Ideje, ki jih predstavi Bog (politika), predstavljajo plemenito idejo evropske politike, da postanemo vsi enakopravni ter se med seboj spoštujemo, čeprav smo drugačni, ter njena želja po rešitvi problemov (ženska, denar, alkohol). Ter da držimo skupaj, ker bi se lahko ob morebitnem sporu vmešala Amerika (Hudič) (»Za vse spore in pritožbe je pristojen Lucifer v peklju.«). Pa tudi željo evropske politike po miru (»Pojdite v miru ...«).

Barvni televizor ponazarja zanimivost in igrivost življenja na planetu, kjer smo vsi drugačni. In ravno zaradi tega je politika tako razburljiva (»Zakaj pa mislite, da imam barvni televizor!«).

BBC News kaže današnjo vse večjo vplivnost medijev.

Objem med Francozom in Britancem prikazuje resnično možnost, da se z malo truda združimo vsi drugačni in postanemo enakopravni. V Evropi in na Zemlji. Ne glede na zgodovino, tako kot to ponazarjajo Britanci in Francozi (različni interesi, vojne v preteklosti).

Nemško priznanje pa ponazarja, da moramo biti iskreni in graditi na resnici za skupno prihodnost.

Nektar prikazuje opojnost miru in spokojnost, s katero se lahko politika obda ob uspehih.

Dremež Boga prikazuje občasno in kratko (dremež) zaslepljenost politike po uspehih.

Obtožba predsednika Chiraca ponazarja aktualno nestrinjanje med Francijo in Veliko Britanijo (Tony Blair) glede vprašanja vojne v Iraku (težava s točo in nevihtami). S tem kaže problem, kako imamo kljub združitvi in enakopravnosti še vedno različna mnenja, saj smo v osnovi še vedno drugačni.

Prebavne motnje nemških krav kaže enako nestrinjanje Nemčije z Veliko Britanijo. Nemce predvsem moti britanska sila in glasnost (Big Ben) pri reševanju vprašanja vojne v Iraku.

S tem ko Hudič (Amerika) *ugrabi predsednika Busha*, prikazuje, kako bo ameriškega prvega moža z oblasti sklatila prav Amerika (Hudič).

Ko Hudič omeni, da se je *predsednik Bush zadavil s peklensko prestico*, to ponazarja, kako se bo predsednik Bush sam uničil s svojimi nasilnimi načrti (peklenska prestica).

Medijski nastop Hudiča kaže, kako se Amerika vneto varljivo razkazuje v medijih (ceremonialno oblačilo Hudiča).

Sprtost evropskih držav ponazarja nestrinjanje v Evropi glede vojne v Iraku, ki ga je res povzročil Hudič (Amerika).

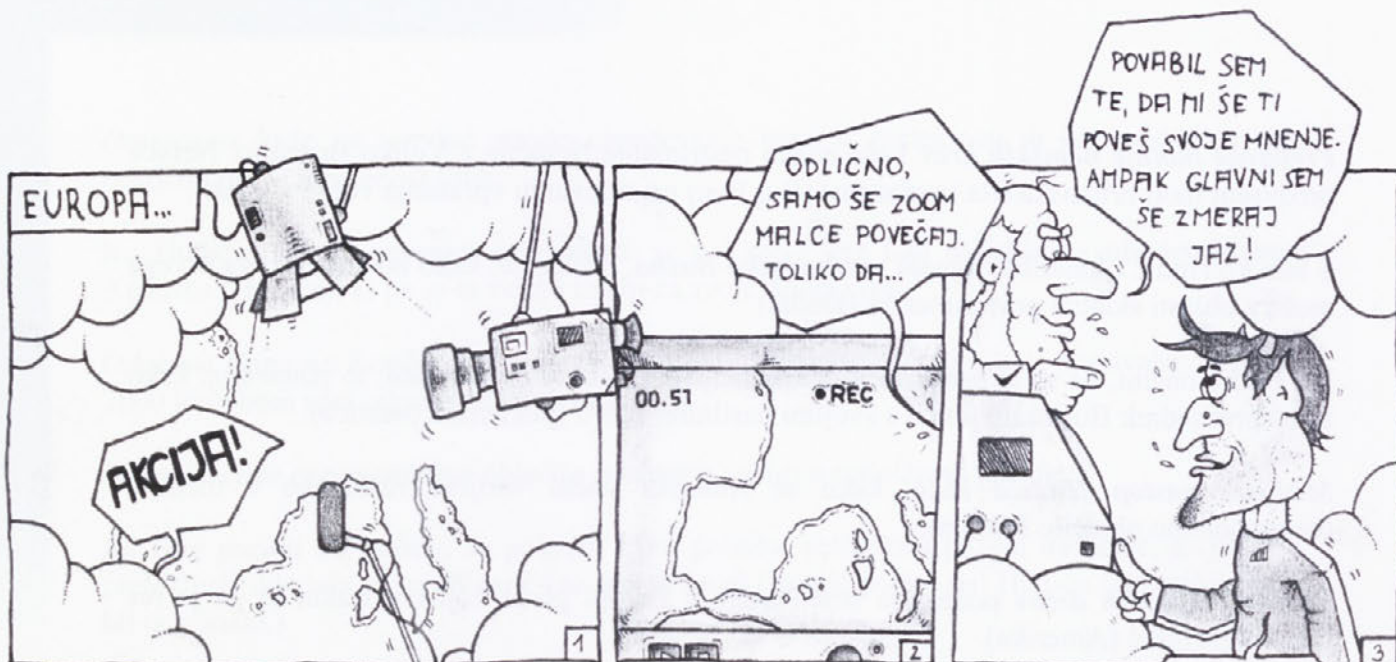
S tem, ko je *Bog zaspal za dlje časa in ne bo videl krivic na Zemlji*, prikazuje upravičen strah nad tem, da bo politika prepozno rešila krize, ki bi lahko po črnem scenariju sledile (vojne po svetu in spori med narodi).

Ko Hudič pove, da *dobro vedno zmaga nad zlim*, se pokaže tudi to, da se Amerika zaveda, da se ne more zoperstaviti svetu in da bo morala popustiti.

Pravljica *Rdeča Kapica* ponazarja mojo dobro vero o tem, da bo nekoč Evropa in svet, na katerem živimo skupaj drugačni in enakopravni, postal pravljica ...

V tem stripu sem resnično želel prikazati ne le težave ob izvrševanju cilja Vsi enakopravni - vsi drugačni, ampak tudi probleme današnje Evrope, Amerike in celega sveta. Čeprav bi lahko pustil, da bi se strip končal lepo z mirnim koncem, sem moral vplesti tudi aktualno dogajanje, kar je pač resnica. Nekatere ugotovitve so žalostne, druge spet razveseljujoče. Težko je razumeti vse to dogajanje, vendar lahko ostanete pri prvi možnosti, lepi zgodbi, kako je Bog izvrševal mirovno misijo in se ne ozirate na politiko. Navsezadnje smo res vsi drugačni ...

Domen Husu

KAKORKOLI ŽE.
JAZ GREM LEPO DOMOV,
KER SO PRIPELJALI BUSHA, KI GA
JE TREBA MOOČNO SCVRETI...

EVROPEJCI SE
NE RAZUMEJO NAJ-
BOLJE. ZGODOVINA
PREVEČ VPLIVA NA
NJIHOVE ODNOSE
IN...

PA POSKUSI Z NEČIM,
KAR IMAJO VSI LJUDJE
RADI: ŽENSKO, DENFIR IN
ALKOHOL. RES DA SO VSI
DRUGAČNI, TODA...

... ENAKOPRAVNI! VSI
MORAJO IMETI ENAKE PRAVICE,
IN SE NE PREPIRATI... KAKO
PA TO DOSEČI?

ČEZ TRI DNI...

A BOŠ MALO?

...TUDI
POZNAJO SE
NE NAJBOLJE...
PREVEČ SO OMEJENI
Z MEJAMI...

VSE SEM
UREDIL. POSKUS ŠT. DVE.
KUPIL SEM TUDI DONAČI
KINO Z DVD PREDVAJA-
LNIKOM...

PUB EVROPA...

NAJPREJ
POSKUS Z

PRAVA
FRANCOŠKA
LEPOTICA...

MEINE
HELGA JE
BOLJŠA!

PRAVO, ČISTO
PRAVO MRZLO
NEMŠKO PIVO...
TO JE RES
SEHRGUT!

PHA! NE MORE
SE KOSATI
Z ANGLEŠKIM
WHISKYJEM...

FUNTI...

JOAN...

ŽENSKO...

DA,
SRČEK...

MOJA
ELIZABETHA
JE PA RES
NAJ THE
BEST!!

MLJASK!

DA O
FRANCOŠKEM
VINU NE GOVORIM...

DAJTE ŽE MIR!!
TRI DNI SE ŽE KREGATE KOT
STARE MAME NA TRŽNIGI!!

HMM...
POSKUS Z
ALKOHOLOM...

TO JE BIL
NAJSLABŠI
NASVET! PRESNETI
OMEJENEC!
GRRRR!!

IN Z...
AAH H!!

POSLUŠAJ
ŠVAB! FRANK
JE PA NAJ,
NAJBOLJŠI!!

NEMŠKA
MARKA JE PA
"ZIHEN"
BOLJŠA!!

THE TIMES

PEVEL

NIKE

NEBESA

ALELUJJA!!

15

16

NAJSLABŠI!!
KAD PA TISTI, DA
HITLERJU DAŠ
MORALNO
PODPORO!!

TI IN VSI
LJUDJE STE
OMEJENI!!

PRI BABNICI SE
SKREGAJO, PRI
PIJAČI SE ZBRČAJO,
PRI DENARJU SE PA
SKORAJ UBIJEJO!

NIMAM
RAVNO ČASA.
... PRAVKAR
CVREMO HIMMLERJA...
ŽE DESETIČ... NO,
ODPRAVI OMEJENOST...

* CENZURA: BOG NE PREKLINJA!

ODPRAVIL BOM TO EVROPSKO STROGO OMEJENOST Z MEJAMI... ČEPRAV SO VSI DRUGAČNI BODO ŽIVELI ENAKOPRAVNO NA ZEMLJI IN V EVROPI...

PO 2000 LETIH BOM SPET ODPOTOVAL NA ZEMLJO... V EVROPO...

NEBEŠKO ČISTO!

SAMO ŠE IZ TRENIRKE SE PREOBLEČEM V CEREMONIALNO OBLAČILO... PETER, KJE JE MOJA PALICA?

A SE ŠE SPOMNITE, KDO VAM JE LETI 1940 DAL PO GLAVI!

19

20

21

PUB EVROPA...

ALELUJA

GOD!!

BOGH

MISLIM, DA STE JO DALI LUCIFERJU, KO MU JE ZMANJKALO DRV... AH, NE, TU JE!

PRISSEL SEM OZNANIT VAŠO ZMOTO... VSI STE LJUDJE IN NE SMETE SE TAKO OBNAŠATI, ČEPRAV STE DRUGAČNI, STE ENAKOPRAVNI!!

ZDAJ SEM VAS PA SIT. SE GREMO...

FRANCIJA JE BILA VEDNO EVROPSKA VELESILA!!

GOD SAVE THE QUEEN!!

EU

22

23

ODPRAVIL BOM STROGE MEJE. LAHKO BOSTE POTOVALI IN SPOZNAVALI DRAG DRUGEGA, SKUPAJ USTVARJAJI VAŠO SKUPNO PRIHODNOST. NE TEKMUJTE, AMPAK ZDRUŽITE VAŠO RAZNOLIKOST IN SKUPAJ USTVARITE SVET, KJER BO LEPO ŽIVETI. SPOŠTUJTE DRUGAČNOST, A BODITE ENAKOPRAVNI...

DIEU!!

GOTT!!

PITI BI LAHKO ZE ZDAVNAD NEHALI...

IN NE POZABITE STE RAZLIČNI IN VENDARLE ENAKI TER SKUPAJ ŽIVITE V EVROPI IN NA ZEMLJI...

NI VAŽNO, KATERE NARODNOSTI JE ŽENSKA... VAŽNA JE LJUBEZEN...

KAJ PA ŽENSKA ALKOHOL IN DENAR?

HMM... UVEDEL BOM PA SKUPNO VALUTO, DA SE BOSTE KONČNO NEHALI PREPIRATI IN PRERAČUNAVATI. PA TUDI POTOVALI BOSTE LAŽJE...

25

JASNO? ZAKAJ PA MISLITE, DA IMAM BARVNI TELEVIZOR! RAVNO ZATO, KER STE VSI DRUGAČNI...

IN ŠE PRAVNI PODUK: ZA VSE SPORE IN PRITOŽBE JE PRISTOJEN LUCIFER V PEKLU. POJDIITE V MIRU...

ČEZ TEDEN DNI...

POZORAVLJENI!
GLEDATE BBC NEWS.
PRIŠLO JE DO
NEPRIČAKOVANEGA
DOGODKA...

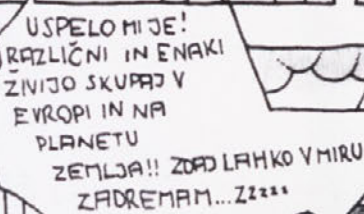
PRVIČ V
ZGODOVINI STA
SE OBJELA FRANCOZ
IN BRITANEC, PATUDI
NEMCI SO PRVIČ PRIZNALI,

DA IMAJO GROZEN STIL
OBLAČENJA IN DA
POJEDO PREVEČ MASTNE
HRANE...

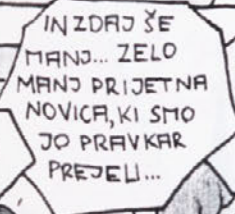
ZZZZZZZZ
ZZZZZZZZ

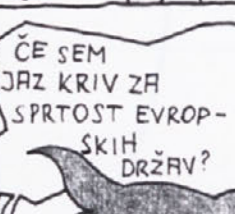
UPAN, DA
MI JE USPELO.
PRECEJ UTRUJEN
SEM ŽE...

USPELO MI JE!
RAZLIČNI IN ENAKI
ŽIVJO SKUPAJ V
EVROPI IN NA
PLANETU
ZEMLJA!! ZDAR LAHKO V MIRU
ZADREMAM... ZZZZZ

IN ZDAR JE
MANJ... ZELO
MANJ PRIJETNA
NOVICA, KI SMO
JO PRAVKAR
PREJELI...

ČE SEM
JAZ KRIV ZA
SPRTOST EVROP-
SKIH
DRŽAV?

PSST! NE
JOKATI! MASKA
SE BO POKVARILA!

KASNEJE...

KONEC

PRESIEDNIK CHIRAC JE
VELIKO BRITANJO, OZIROMA
PREMIEJA TONYJA BLAIRA
OBTOŽIL, DA NAMERNO ODGANJA
NEVIHTE IN TOČO PROTI FRANCIJI.
NEMČIJA PA SE JE
PRAV TAKO PRITOŽILA, DA NJENE
KRAVE DOBIVAJO PREBAYNE MOTNDE
ZARADI ZVONJENJA BIG BENA...

ALI LAHKO POTRDIŠ
GOVORICE, DA STE UGRA-
BILI PRESIEDNIKA
BUSA IN GA SCVRILI?

DA,
LAHKO

POTRDIŠ, DA
SMO GA UJELI, UBIL
SE JE PA SAM, KER
JE JEDEL PEKLENSKE
PRESTICE, PA
SE JE
ZADAVIL...

BIREKEL.
MALCE
SEM HOTEL
PONAGAJATI
BOGU... SICER
PA JE BOG ZDAR
ZA DALJ ČASA
ZASPAL IN NE BO
VIDEL KRIVIC NA
ZEMLJI... VENDAR
PA...

...DOBRO VEDNO
ZMAGA NAD
ZLOM... TO VEM ŽE
OD RDEČE
KAPICE...

DA 2003

Dober občutek,
ki ga imamo, kadar storimo
bližnjemu dobro delo, je pogosto
večji od tistega, kar naredimo.
Sami sebe nagrajemo,
če širokosrčno in popolnoma iz
ljubezni podarjamo
in si želimo deliti z bližnjim.
Dobrih del ne delamo zato, da nam
bodo povrnjena; podarjamo jih iz
srca.

Podarjamo, ker je to naravno
in dobro. Nehali smo misliti na
svoje lastne težave.
Naših mislih ne obvladujeta več
samopomilovanje in samoosamitev.
Podarjamo iz čistega veselja nad
podarjanjem,
in ne potrebujemo priznanja.

(Bryan Robinson)

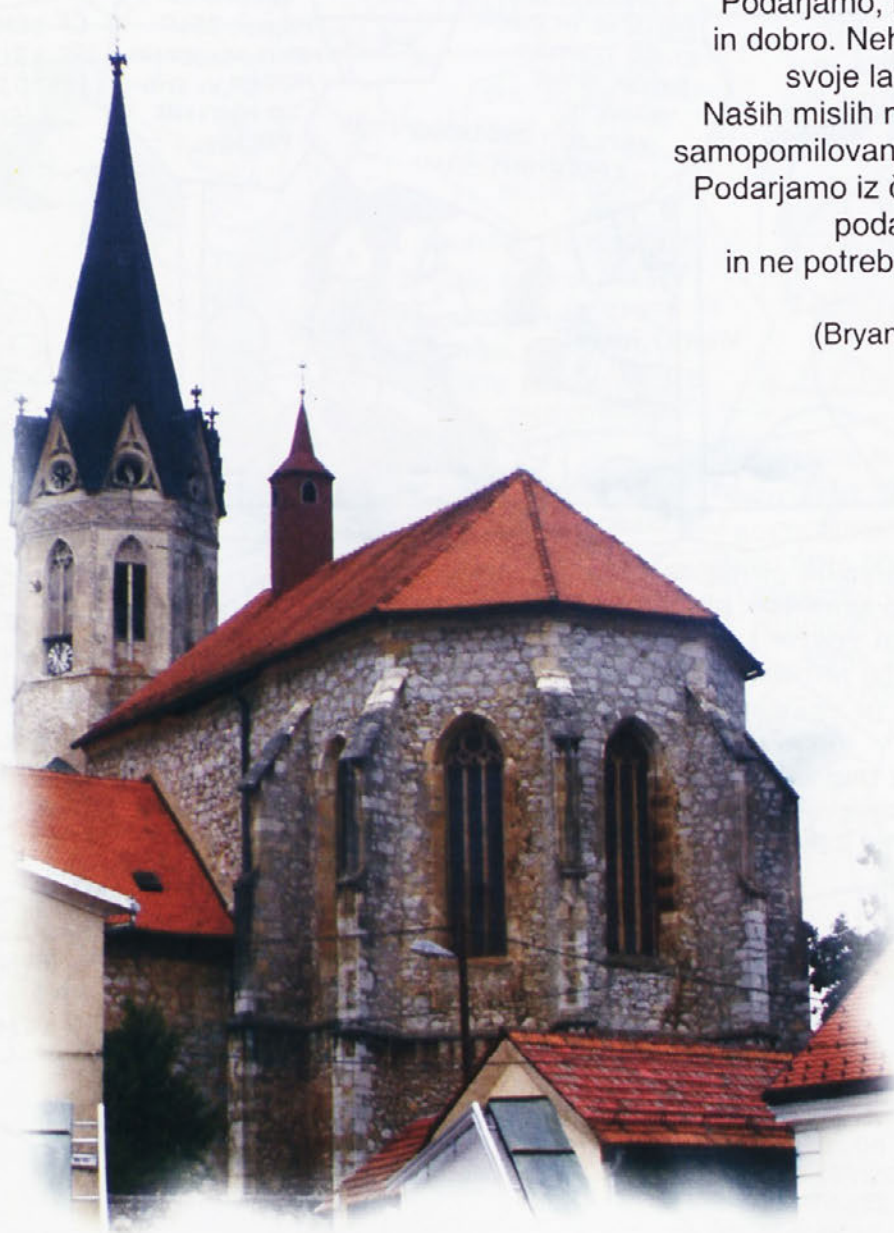
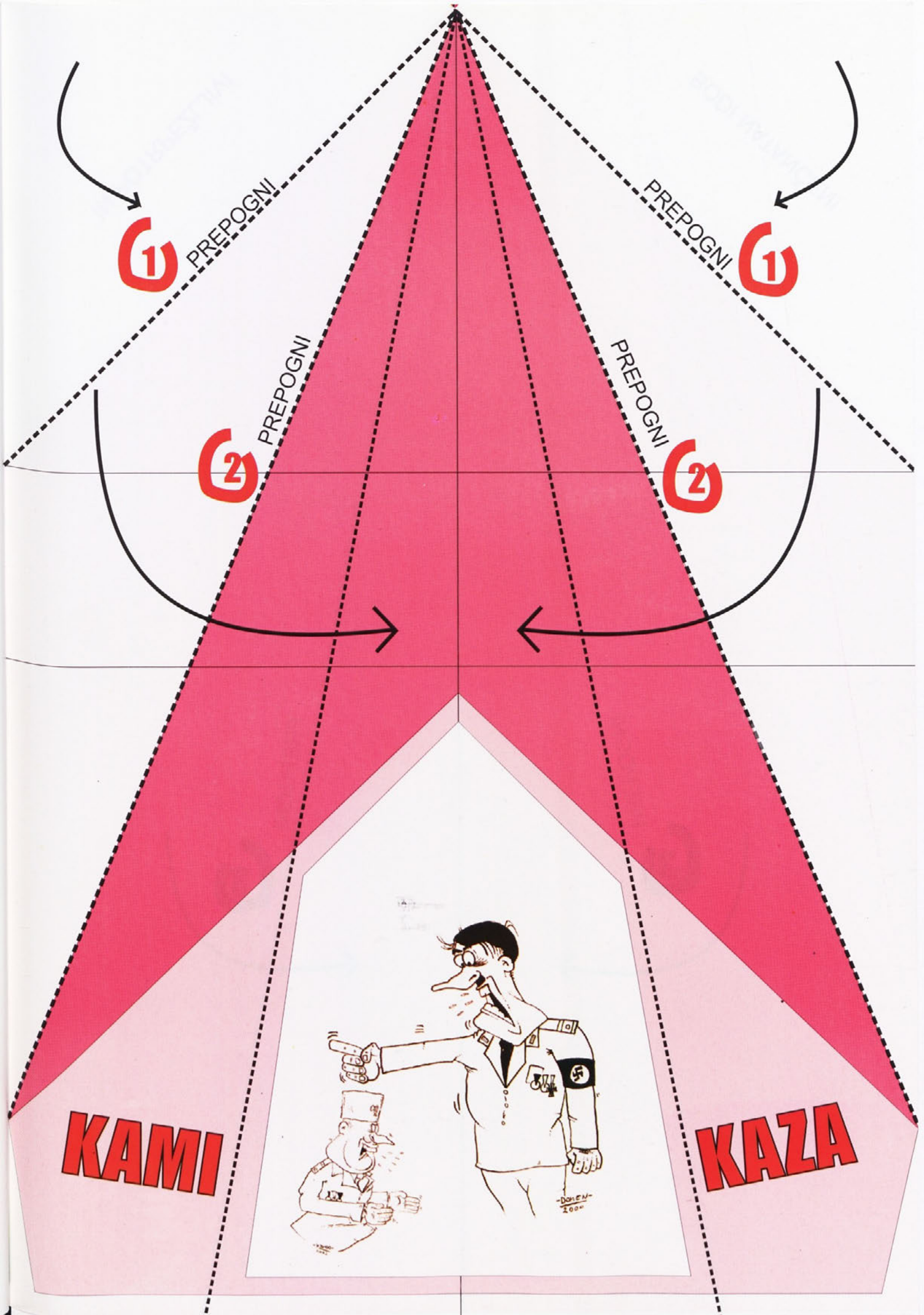

Foto: Andrej Majcen

1

PREPOGNI

1

PREPOGNI

2

PREPOGNI

2

PREPOGNI

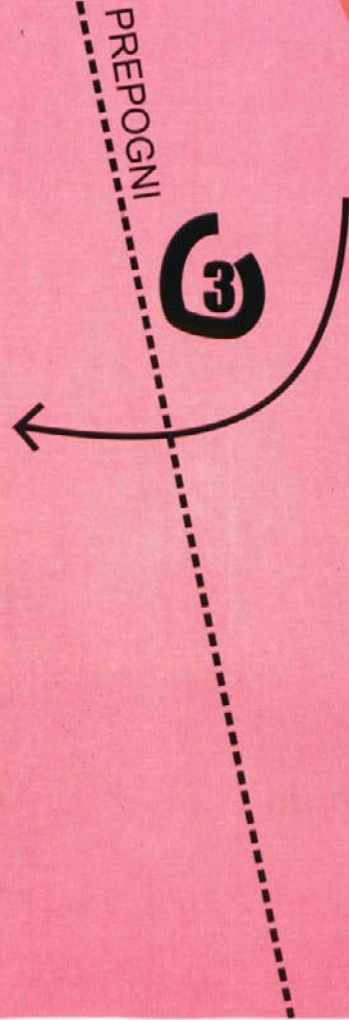
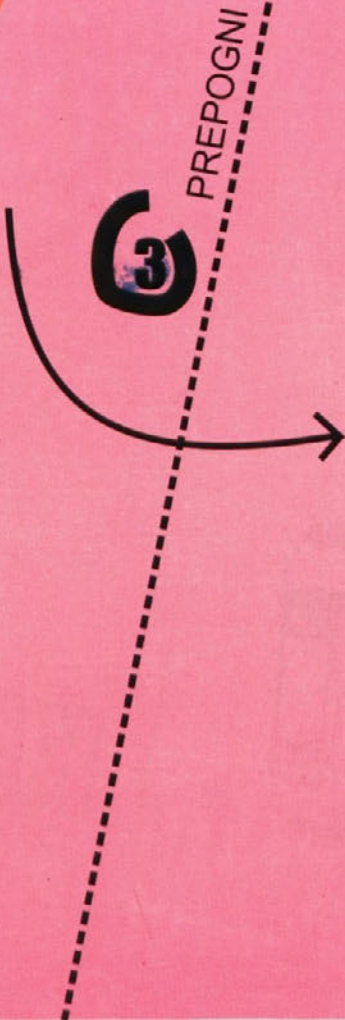
KAMI

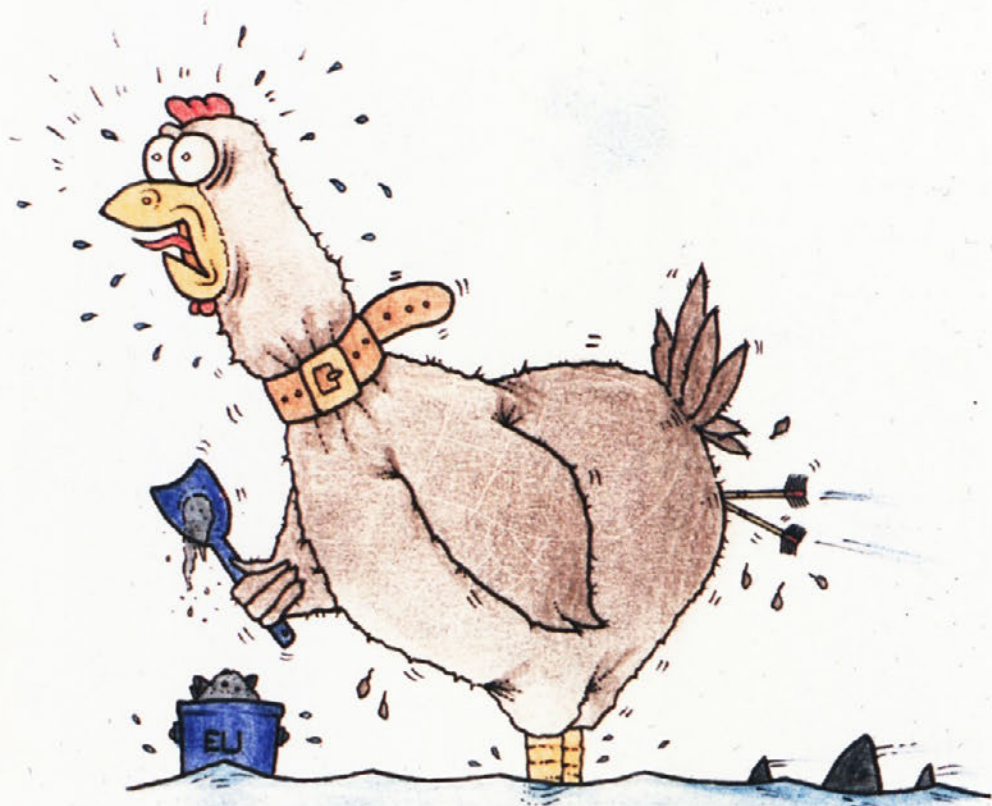
KAZA

BODI NATANČENI

IN POTRPEŽLJIVI

DA 2003

STEZICE

II 16756/2003/2004

200315528, JAN

KNJIŽNICA H. JERONIMOVA
Študijski kabinet
COBISS

UTRINKI Z BAZARJA

